
**ACTIAM Sustainable Index
Fund Equity Pacific
Jaarverslag 2022**

PERSONALIA

(Fonds voor gemene rekening)

BEHEERDER

ACTIAM N.V.
Weena 690
3012 CN Rotterdam
Website actiam.com

DIRECTIE ACTIAM N.V.

H.H.J.G. Naus - Chief Executive Officer (vanaf 1 januari 2022)
M.S. Schlejen - Chief Commercial Officer (vanaf 25 augustus 2022)
M.C. Strijbos - Chief Finance and Risk Officer (vanaf 3 januari 2022)
J. Sunderman - Chief Operating Officer (vanaf 3 januari 2022)
H.S.R. Veelaert - Chief Investment Officer

JURIDISCH EIGENAAR

Stichting Juridisch Eigenaar ACTIAM Beleggingsfondsen (Bestuurder: ACTIAM N.V.)
Weena 690
3012 CN Rotterdam

BEWAARDER, CUSTODIAN EN ADMINISTRATEUR

BNP Paribas S.A., Netherlands branch
Herengracht 595
1017 CE Amsterdam

ACCOUNTANT

Ernst & Young Accountants LLP
Externe accountant: R.J. Bleijs RA
Wassenaarseweg 80
2596 CZ Den Haag

FISCAAL ADVISEUR

Meijburg & Co B.V.
Laan van Langerhuize 9
1186 DS Amstelveen

DATUM VAN OPRICHTING

8 december 2009

De algemene informatie heeft betrekking op de situatie per datum van publicatie, 7 maart 2023.

Inhoudsopgave

Definities	4
1 Verslag van de Beheerder	5
1.1 Fondsprofiel en beleggingsfilosofie	6
1.2 Door ACTIAM beheerde beleggingsinstellingen	6
1.3 Juridische en fiscale aspecten	6
1.4 Verslaglegging en overige informatie	7
1.5 Kerncijfers	7
1.6 Beheerontwikkelingen in de verslagperiode	7
1.7 Marktontwikkelingen en vooruitzichten	10
1.8 Duurzaam vermogensbeheer	12
1.9 Risicomanagement	29
1.10 Risico's in de verslagperiode	36
1.11 Verklaring omtrent de bedrijfsvoering	36
1.12 Portefeuillebeleid en rendement	37
1.13 Beloningsbeleid	38
2 Jaarrekening 2022	45
2.1 Balans	46
2.2 Winst- en verliesrekening	46
2.3 Kasstroomoverzicht	47
2.4 Grondslagen, risico's en overige informatie m.b.t. de jaarrekening	48
2.5 Toelichting op de balans	55
2.6 Toelichting op de winst- en verliesrekening	62
2.7 Overige toelichtingen	64
3 Overige gegevens	66
3.1 Belangen directie	67
3.2 Winstbestemmingsregeling	67
3.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	68
4 Bijlage	73

Definities

In dit document heeft het volgende woord de daarbij genoemde betekenis.

Algemene Uitsluitingscriteria	De uitsluitingscriteria welke zijn gebaseerd op de door ACTIAM opgestelde Fundamentele Beleggingsbeginselen, welke in beginsel ten behoeve van alle beleggingen van ACTIAM worden toegepast.
Aanvullende Uitsluitingscriteria	Uitsluitingscriteria die gelden aanvullend op de Algemene Uitsluitingscriteria.
Beheerder	De beheerder is ACTIAM N.V. (ACTIAM), statutair gevestigd te Utrecht.
ESG	Environmental, Social en Governance
Fonds	ACTIAM Sustainable Index Fund Equity Pacific (ASIFE Pacific)
Fundamentele Beleggingsbeginselen	Door ACTIAM geformuleerde beleidsuitgangspunten voor een respectvolle omgang met milieu, mensen en maatschappij.
Materiële Duurzaamheidsthema's	De thema's aan de hand waarvan ACTIAM beoordeelt in hoeverre ondernemingen en instellingen en financiële instrumenten de potentie en intenties hebben om ook in de toekomst bij te dragen aan een duurzamere samenleving en zich voor te bereiden op de maatschappelijke transitie die gaande zijn.

Tenzij uitdrukkelijk anders is aangegeven, heeft een begrip dat hiervoor is omschreven in het enkelvoud, met dienovereenkomstige aanpassing van de vermelde omschrijving, in het meervoud dezelfde betekenis en vice versa.

---

1 Verslag van de Beheerder

1.1 **FONDSPROFIEL EN BELEGGINGSFILOSOFIE**

ACTIAM Sustainable Index Fund Equity Pacific belegt op een duurzame wijze in aandelen van beursgenoteerde ondernemingen uit de Pacific. Het doel is om het rendement van de index, de MSCI Pacific Index Net EUR, zoveel als mogelijk te benaderen. Er wordt uitsluitend belegd in aandelen die voldoen aan Algemene Uitsluitingscriteria zoals die door ACTIAM zijn geformuleerd. Dit geeft een afwijking (tracking error) ten opzichte van de index. De vrijkomende middelen vanuit de uitgesloten ondernemingen worden op een zodanige wijze belegd dat de tracking error geminimaliseerd wordt. Securities lending is niet toegestaan en het valutarisico wordt in beginsel niet afgedekt.

1.2 **DOOR ACTIAM BEHEERDE BELEGGINGSINSTELLINGEN**

ACTIAM is statutair gevestigd te Utrecht en houdt kantoor in Rotterdam. ACTIAM is een 100% deelneming van Cardano Risk Management B.V. (“Cardano”). Voor de volgende beleggingsinstellingen is ACTIAM per 31 december 2022 ‘beheerder van een beleggingsinstelling’ (Beheerder), ook wel Alternative Investment Fund Manager genoemd (AIFM):

- ACTIAM Beleggingsfondsen N.V. in liquidatie;
- ACTIAM Beleggingsfondsen I;
- ACTIAM Beleggingsfondsen II;
- ACTIAM Duurzaam Index Aandelenfonds Opkomende Landen;
- ACTIAM Impact Euro Credit Fund (voorheen: ACTIAM Duurzaam Euro Obligatiefonds);
- ACTIAM Sustainable Index Fund Equity Europe;
- ACTIAM Sustainable Index Fund Equity North America;
- ACTIAM Sustainable Index Fund Equity Pacific;
- ACTIAM Sustainable Emerging Markets Debt Fund (H.C.);
- ACTIAM Financial Inclusion Fund;
- ACTIAM Impact Financial Inclusion Fund;
- ACTIAM-FMO SME Finance Fund I;
- Zwitserleven Beleggingsfondsen;
- Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen;
- Amerika Aandelenpool; en
- Global Emerging Markets Equity Pool.

1.3 **JURIDISCHE EN FISCALE ASPECTEN**

ACTIAM Sustainable Index Fund Equity Pacific (hierna ‘het Fonds’) is een open-end fonds voor gemene rekening. Het Fonds wordt gevormd door een ter collectieve belegging bijeengebracht vermogen. Het Fonds heeft geen rechtspersoonlijkheid. Stichting Juridisch Eigenaar ACTIAM Beleggingsfondsen treedt op als de juridisch eigenaar van de financiële instrumenten van het Fonds. Het Fonds is een beleggingsfonds als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht (‘Wft’).

Het Fonds kwalificeert voor de Nederlandse belastingwetgeving als fiscaal transparant en is derhalve niet belastingplichtig in de zin van de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969. Alle activa en passiva van het Fonds alsmede alle winsten en/of verliezen van het Fonds worden voor belastingdoeleinden direct aan de participanten toegerekend voor wat betreft hun pro rata participatie in het Fonds. Derhalve zijn alle relevante belastingen, indien van toepassing, voor rekening van de participanten in het Fonds. Participanten zijn verantwoordelijk voor hun eigen fiscale positie.

Voor investering in aanmerking komende participanten

De participanten in het Fonds zijn pensioenfondsen en overige organisaties die vrijgesteld zijn van Nederlandse vennootschapsbelasting, en naar feiten en omstandigheden gevestigd zijn in Nederland en zo behandeld worden op basis van de Nederlandse belastingwetgeving en het verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Verenigde Staten van Amerika (hierna: ‘het verdrag’). Dit ter voorkoming van dubbele belastingheffing en ontduiking van vennootschapsbelasting. Indien aan deze voorwaarden wordt voldaan kunnen de pensioenfondsen en overige organisaties vrijgesteld worden van belasting op basis van het verdrag.

1.4 VERSLAGLEGGING EN OVERIGE INFORMATIE

JAARVERSLAG

De Beheerder maakt jaarlijks binnen zes maanden na afloop van het boekjaar het jaarverslag van het Fonds openbaar over dat boekjaar.

GOING CONCERN

De jaarrekening van ACTIAM Sustainable Index Fund Equity Pacific wordt opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. De Beheerder heeft de bedrijfsprocessen en de resultaten van ASIFE Pacific geanalyseerd en geconcludeerd dat de activiteiten op de lange termijn kunnen worden voortgezet.

JAARVERGADERING

Jaarlijks binnen zes maanden na het einde van het boekjaar roept de Beheerder de algemene vergadering bijeen. Daarin worden de resultaten van het Fonds over het voorafgaande boekjaar besproken.

1.5 KERNCIJFERS

Ontwikkeling Fonds in 2022

In onderstaande tabel is het totaal fondsvermogen ultimo verslagperiode opgenomen.

Fondsvermogen per 31 december 2022 (in € 1.000)

NAAM FONDS	FONDSVERMOGEN PER 31-12-2022	FONDSVERMOGEN PER 31-12-2021
ACTIAM Sustainable Index Fund Equity Pacific	177.240	190.652

In onderstaande tabellen wordt het rendement op basis van intrinsieke waarde weergegeven voor het verslagjaar en sinds oprichting van het Fonds. De intrinsieke waarde wordt berekend op basis van het fondsvermogen gedeeld door het aantal participaties. De berekening van het rendement geschiedt op basis van de intrinsieke waarde ontwikkeling per participatie, waarbij rekening wordt gehouden met herbelegging van uitgekeerde dividenden.

Rendement 2022 op basis van intrinsieke waarde

NAAM FONDS	FONDS	BENCHMARK ¹
ACTIAM Sustainable Index Fund Equity Pacific	-8,94%	-7,34%
¹ De benchmark van het Fonds is de MSCI Pacific.		

Rendement vanaf oprichting op basis van intrinsieke waarde

NAAM FONDS	FONDS ¹	BENCHMARK ²
ACTIAM Sustainable Index Fund Equity Pacific	7,20%	7,30%
¹ Betreft rendement op jaarbasis op basis van geometrisch gemiddelde.		
² De benchmark van het Fonds is de MSCI Pacific.		

1.6 BEHEERONTWIKKELINGEN IN DE VERSLAGPERIODE

Overname ACTIAM door Cardano Group

Op 21 oktober 2021 werd ACTIAM door haar enig aandeelhouder Athora Netherlands N.V. ("Athora Netherlands") op de hoogte gebracht dat er overeenstemming was bereikt met Cardano Risk Management B.V. ("Cardano") over de verkoop van de aandelen in ACTIAM aan Cardano. Na goedkeuring van de toezichthouder en advies van de medewerkersvertegenwoordiging is de transactie op 1 januari 2022 formeel afgesloten. Op 3 januari 2022 heeft Cardano daarna aangekondigd dat het de acquisitie van ACTIAM heeft afgerond door 100% van de aandelen over te nemen van Athora Netherlands.

Uitgangspunt bij de verkoop was het vinden van een partij met een langetermijnvisie, gericht op de groei van ACTIAM, met veel aandacht voor duurzaamheid en met specialistische kennis van en affiniteit met de (Nederlandse) markt voor fonds- en vermogensbeheer. De nieuwe aandeelhouder waarborgt continuïteit van ACTIAM's expertise in impactbeleggen en duurzaam vermogensbeheer voor aandelen en vastrentende waarden, terwijl tevens Cardano's toonaangevende expertise op het gebied van beleggingsadvies en risicobeheer kan worden benut.

Samenstelling van de directie

Op het moment van publicatie van het jaarverslag bestaat de vijfhoofdige directie van ACTIAM uit H.H.J.G. Naus (Chief Executive Officer, CEO), M.S. Schlejen (Chief Commercial Officer, CCO), M.C. Strijbos (Chief Finance and Risk Officer, CFRO), J. Sunderman (Chief Operating Officer, COO) en H.S.R. Veelaert (Chief Investment Officer, CIO). De directieleden beschikken over uitgebreide ervaring en expertise in de vermogens- en fondsbeheerindustrie op zowel uitvoerend als bestuurlijk niveau. Voorafgaand aan de benoeming van de directieleden heeft de AFM de statutaire directieleden en de samenstelling van de directie van ACTIAM goedgekeurd.

In de verslagperiode hebben wijzigingen plaatsgevonden in de directie van ACTIAM. Op 1 januari 2022 nam de heer H.H.J.G. Naus de rol van CEO op als opvolger van de heer F.L. Kusse en hij vervult deze functie naast zijn rol als CEO van Cardano Risk Management B.V. De heer F.L. Kusse trad per 31 december 2021 terug als CEO ad interim (a.i.). Voorts heeft de heer D.G. Keiller, die de rol van CFRO vervulde, ervoor gekozen om met ingang van 1 januari 2022 zijn carrière buiten ACTIAM voort te zetten. Hij werd opgevolgd door de heer M.C. Strijbos die per 3 januari 2022 is benoemd tot CFRO. Verder is de heer J. Sunderman per 3 januari 2022 toegetreden tot de directie van ACTIAM in de functie van COO. Ten slotte is mevrouw M.S. Schlejen per 25 augustus 2022 aangesteld als CCO.

Wijziging op- en afslag

De op- en afslag die worden gehanteerd ten aanzien van de intrinsieke waarde van een Fonds, zijn bedoeld om de kosten te dekken van de transacties die de beheerder in de beleggingsportefeuille moet verrichten als gevolg van in- of uitstroom van gelden bij het Fonds. De op- en afslag komt geheel ten goede aan het Fonds. Door de op- en afslag te hanteren kan het Fonds de aan- en verkoopkosten (transactiekosten) van de onderliggende beleggingen voldoen zonder de zittende participanten in het Fonds te benadelen. Het Fonds berekent een opslag als het Fonds per saldo aandelen uitgeeft en een afslag als het Fonds per saldo aandelen inkoop.

ACTIAM evalueert jaarlijks de hoogte van de op- en afslag van het Fonds. In de verslagperiode is de op- en afslag van het Fonds niet gewijzigd. Ultimo 2022 geldt de volgende op- en afslag:

	OP- EN AFSLAG
ACTIAM Sustainable Index Fund Equity Pacific	Opslag 0,03% Afslag 0,03%

Inwerkingtreding Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR)

Gedurende 2022 heeft ACTIAM verdere invulling gegeven aan haar duurzame beleggingsbeleid, onder andere met het oog op nieuwe SFDR en taxonomie regelgeving. Daarbij is meer informatie over duurzaamheid van het Fonds opgenomen in het prospectus. Aan het begin van 2022 zijn in dit kader de voorwaarden aangepast in overeenstemming met aanvullende vereisten vanuit SFDR en de Taxonomieverordening. In juli 2022 is nadere informatie bekend geworden over de 'level 2' vereisten zoals die uit hoofde van SFDR vanaf 1 januari 2023 van kracht werden. De SFDR heeft als doel om transparantie over de mate van duurzaamheid van beleggingsproducten te verbeteren. Uit hoofde van vereisten vanuit de SFDR dienen beheerders van beleggingsinstellingen met betrekking tot de onder beheer staande beleggingsinstellingen aan te geven in welke mate zij duurzaamheid integreren in hun beleid, waarbij de beleggingsinstellingen een duurzaamheidsclassificatie toegewezen krijgen. In dit licht zal, startend vanaf het jaarverslag 2022, informatie over duurzaamheid van het Fonds worden opgenomen in de (half)jaarverslagen, een en ander in overeenstemming met vereisten conform de RTS (Regulatory Technical Standards).

Voor een nadere toelichting over hoe de transparantievereisten van de SFDR in het ACTIAM Duurzaam Beleggingsbeleid¹ en in het jaarverslag zijn opgenomen, wordt verwezen naar [paragraaf 1.8](#) en de [bijlage](#).

Gebeurtenissen na balansdatum

Aanscherping van het duurzaamheidsbeleid

Met ingang van 1 januari 2023 werd het duurzaamheidsbeleid van het Fonds aangescherpt, waarop het Fonds hebben geopteerd voor een zogenaamde 'artikel 8' classificatie (het promoten van ecologische en sociale kenmerken) in plaats van een 'artikel 9' classificatie (duurzame beleggingen tot doel hebben). Gelijktijdig werden voor het Fonds doelstellingen geïntroduceerd voor het percentage aan te houden duurzame beleggingen binnen het Fonds, om nader te duiden dat het Fonds over een hoog duurzaamheidsgehalte beschikt. Daarin is een

¹ Het ACTIAM Duurzaam Beleggingsbeleid beschrijft de algemene criteria op basis waarvan ACTIAM iedere onderneming, overheid of instelling waarin kan worden belegd toetst of zij op een respectvolle manier omgaan met milieu, mensen en maatschappij.

belangrijke rol weggelegd voor de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties ('Sustainable Development Goals' of 'SDG's').

Achtergrond aanpassing SFDR fondsclassificatie van artikel 9 naar artikel 8

In maart 2021 zijn de zogenaamde 'level 1' vereisten in werking getreden die gelden vanuit Sustainable Finance Disclosure Regulation ('SFDR'), vooruitlopend op het van toepassing worden van 'level 2' vereisten per 1 januari 2023. De 'level 1' vereisten kunnen worden beschouwd als een algemeen normenkader met hoofdzakelijk open normen. Om de uitvoering van het algemene normenkader mogelijk te maken, zijn vervolgens op 'level 2' de open normen nader uitgewerkt in zogenaamde technische standaarden. De technische standaarden met betrekking tot SFDR zijn 6 april 2022 aangenomen. Ondanks de nadere uitwerking van 'level 1' diende reeds in maart 2021, op basis van de toen geldende open normen, een keuze te worden gemaakt voor een classificatie van het Fonds.

Omdat ACTIAM gebruik maakt van duidelijke en meetbare duurzaamheidsdoelstellingen in het Fonds en mede op basis daarvan haar beleggingen selecteert, is in maart 2021 geopteerd voor classificatie van het Fonds als artikel 9 fonds. ACTIAM voert dienaangaande een sterk op duurzaamheid georiënteerd beleggingsbeleid, met gebruikmaking van duidelijke duurzaamheidsdoelstellingen, -criteria en -randvoorwaarden (het 'ACTIAM Duurzaamheidsbeleid').

Gedurende 2022 is nadere informatie bekend geworden over de 'level 2' vereisten zoals die uit hoofde van SFDR vanaf 1 januari 2023 van kracht werden. Deze 'level 2' vereisten zijn door ACTIAM zodanig geïnterpreteerd dat alle beleggingen van artikel 9 fondsen dienen te classificeren als 'duurzame belegging', zoals bedoeld in de SFDR. Duurzame beleggingen dienen derhalve nu reeds een bijdrage te leveren aan ten minste één van de ACTIAM Duurzaamheidsdoelen. Hiermee rekening houdend achtte ACTIAM een artikel 9 classificatie voor het Fonds niet langer passend, waar het haar bestaande duurzame beleid op basis van de hierna toegelichte inclusiviteit wenste te handhaven. Daarom heeft ACTIAM voor het Fonds de classificatie aangepast van artikel 9 naar artikel 8.

Beleggen op basis van inclusiviteit

Het ACTIAM Duurzaamheidsbeleid kan getypeerd worden als inclusief, in de zin dat voor de meeste fondsen ook in bepaalde mate belegd wordt in ondernemingen en instellingen die in staat en bereid zijn om op afzienbare termijn duurzaam te opereren, zonder dat deze ondernemingen en instellingen momenteel al aantoonbaar duurzaam opereren. ACTIAM belegt met haar fondsen op basis van inclusiviteit vanuit de overtuiging dat het beleggen in en het onderhouden van de dialoog met ondernemingen en instellingen die in staat en bereid zijn om een transitie naar duurzaamheid te maken sterk kan bijdragen aan het realiseren van de ACTIAM Duurzaamheidsdoelen zoals die gelden voor het Fonds.

Introductie definitie en doelstellingen Duurzame Beleggingen

Per 1 januari heeft ACTIAM een definitie geïntroduceerd voor zogeheten Duurzame Beleggingen, welke in belangrijke mate worden gebaseerd op het al dan niet bijdragen aan de ACTIAM Duurzaamheidsdoelen. Voor een nadere toelichting over de ACTIAM Duurzaamheidsdoelen wordt verwezen naar paragraaf 1.8 [Duurzaam vermogensbeheer](#).

In het licht van de uitgangspunten van de SFDR worden financiële instrumenten van ondernemingen en instellingen als Duurzame Belegging aangemerkt indien zij nu reeds in zekere mate duurzaam opereren en als zodanig een positieve bijdrage leveren aan de ACTIAM Duurzaamheidsdoelen, geen afbreuk doen aan andere duurzaamheidsdoelen en praktijken op het gebied van goed bestuur volgen.

Op basis van de volgende criteria wordt door ACTIAM vastgesteld in hoeverre een (financieel instrument van een) onderneming of instelling in voldoende mate een positieve bijdrage levert aan de ACTIAM Duurzaamheidsdoelen, waarbij gebruik gemaakt wordt van gegevens van onafhankelijke bronnen en dataleveranciers:

- Een onderneming of instelling behaalt ten minste 10% van haar opbrengsten uit duurzame activiteiten; of
- Een onderneming of instelling levert, vastgesteld op basis van SDG-data, een significant positieve bijdrage van minstens 2 (op een schaal die loopt van -10 tot +10) aan ten minste één van de door de Verenigde Naties gedefinieerde SDGs oftewel ontwikkelingsdoelen, waarbij door de betreffende onderneming of instelling eveneens positief wordt bijgedragen aan ten minste 7 van de 17 SDGs.

ACTIAM beoogt om vanaf 1 januari 2023, rekening houdend met het rendement-/risicoprofiel van het Fonds een zo hoog mogelijk percentage aan Duurzame Beleggingen aan te houden, waarvoor voor het Fonds een minimumpercentage zal gelden van 50%. Voor de gerealiseerde percentages wordt verwezen naar de [bijlage](#).

Door het helder definiëren van Duurzame Beleggingen en doelstellingen, beoogt ACTIAM ten behoeve van beleggers het inzicht in het duurzame profiel van het Fonds alsmede in de duurzaamheidsambities verder te verhogen.

Aanpassing duurzaamheidsraamwerk

Een laatste aanscherping betreffende het duurzaamheidsbeleid betrof de aanpassing van het duurzaamheidsraamwerk. Binnen het ACTIAM Duurzaam Beleggingsbeleid werd gebruik gemaakt van een zogeheten duurzaamheidsraamwerk, waarbij ondernemingen en instellingen vanuit duurzaamheidsoogpunt werden ingedeeld naar de categorieën 'positieve impact', 'adaptief', 'risicovol', 'niet-adaptief' of 'onacceptabel gedrag'. De laatstgenoemde categorie is vanaf 1 januari 2023 nader gespecificeerd naar de categorieën 'schadelijk' en 'overtreding internationale standaarden'. De aanpassing vond plaats met het oog op het willen kunnen differentiëren in het internationale aanbod van beleggingsproposities. De wijziging heeft verder geen consequenties voor het Fonds, aangezien door het Fonds niet in ondernemingen en instellingen uit desbetreffende categorieën wordt belegd.

Actualisatie prospectus

Op 1 januari 2023 is het prospectus van het Fonds geactualiseerd.

Accountant

Op 19 april 2022 heeft de jaarlijkse Vergadering van Participanten plaatsgevonden. In deze vergadering is Ernst & Young Accountants LLP herbenoemd als externe accountant van het Fonds voor het boekjaar 2022.

1.7 MARKTONTWIKKELINGEN EN VOORUITZICHTEN

ECONOMIE EN FINANCIËLE MARKTEN

Economie

Het jaar 2022 moest het jaar van het economisch herstel worden. Na de lockdowns als gevolg van corona dacht men dat de consumenten hun opgespaarde geld gingen besteden aan diensten zoals buiten de deur eten, vakanties en evenementen. Dat gebeurde ook, maar men wist niet dat er ook een flink deel aan de hoge energierekening op zou gaan. De oorlog in Oekraïne zorgde voor een sterk negatieve impact op de economie, vooral in Europa. Met name door het opwaartse effect op de energie- en voedselprijzen. Rusland was voor veel Europese landen een grote energieleverancier. Deze energiestromen moeten vervangen worden door duurdere energie uit andere regio's. De inflatie kreeg daardoor wereldwijd een extra impuls. De meeste economieën, inclusief die van de Europese Centrale Bank (ECB), hebben de inflatieverwachtingen in de loop van 2022 flink omhoog geschroefd. De hogere inflatieverwachtingen hebben ervoor gezorgd dat de centrale banken steeds meer op de monetaire rem zijn gaan staan.

In de Verenigde Staten heeft men eveneens last van stijgende energieprijzen, maar wel beduidend minder dan in Europa. De hoge inflatie is daar vooral het gevolg van een oververhitte economie. Dat is gedeeltelijk het gevolg van fiscale stimuleringsmaatregelen die zijn toegepast om de gevolgen van de coronacrisis te verzachten, ook op het moment dat het eigenlijk niet meer nodig was. De renteverhogingen van de Amerikaanse centrale bank, de Federal Reserve (Fed), zijn daarom effectiever dan die van de ECB. In Europa is de hoge inflatie meer het gevolg van externe factoren. De Japanse centrale bank, Bank of Japan, heeft vlak voor het einde van het jaar ook haar eerste stap gemaakt richting een restrictiever monetair beleid. Het maximale niveau van de obligatierente werd verdubbeld naar 0,5%. Het coronabeleid in China had een sterk negatief effect op de Chinese economie. Eerst door de negatieve gevolgen van de strenge lockdownmaatregelen en vervolgens door het loslaten van deze regels, wat een besmettingsgolf veroorzaakte. Daar bovenop kwamen nog de negatieve gevolgen van het leeglopen van de Chinese huizenbubbel.

Aandelenmarkten

Aandelenbeurzen konden het positieve momentum van 2021 niet vasthouden en noteerden in 2022 zelfs hun teleurstellendste performance sinds de financiële crisis. De goede start van 2022 bleek ook gelijk het hoogtepunt van het jaar te zijn. Het oplopende renteniveau had een grote impact op de waardering van aandelen. De verwachte winsten bleven nog redelijk op peil, over het hele jaar gezien hielden de winstverwachtingen namelijk goed stand. Emerging markets presteerden met een verlies van 15% in 2022 teleurstellend. Enerzijds door de zwakke Chinese beurs. De Chinese economie werd geplaagd door de negatieve effecten van het zero-coronabeleid. Aan het eind van het jaar werd het strikte beleid losgelaten en werden de lockdowns opgeheven. Dat zorgde, onder de Chinese bevolking, weer voor angst om besmet te raken met het coronavirus. Daarnaast liet

het knappen van de huizenbubbel diepe sporen na. De huizenmarkt is goed voor 16% van de totale Chinese economie. Een tweede negatieve factor voor Emerging Markets was de terugval in de economie van Taiwan en Zuid-Korea. Beide economieën hebben een sterk cyclisch karakter, met een terugval in de wereldeconomie zijn deze landen hier extra gevoelig voor. De Noord-Amerikaanse beurzen liepen met een verlies van 14% eveneens achter bij de rest van de wereld, met name door het hoge technologiegehalte. Deze aandelen zijn meer dan gemiddeld rentegevoelig omdat de winsten van technologiebedrijven veelal verder in de toekomst liggen. Europese aandelen verloren gemiddeld 10% in waarde. De grote afhankelijkheid van Russische energie drukte enorm zwaar op de consument en het bedrijfsleven in Europa. Pacific verloor 7% en was daarmee de best presterende regio. In Japan is het monetaire beleid nog verruimend. Bovendien profiteerden relatief veel Australische bedrijven van de gestegen grondstoffenprijzen.

Valuta's

2022 was een bijzonder jaar door de grote valutabewegingen en daarmee het spiegelbeeld van het voorgaande jaar. De valutamarkt stond vrijwel het gehele jaar 2022 in het teken van de sterke stijging van de Amerikaanse dollar. De Amerikaanse dollar steeg in de eerste negen maanden van het jaar in een rechte lijn van 1,15 per euro naar 0,95. In het vierde kwartaal werd daar echter weer de helft van ingeleverd en eindigde de Amerikaanse dollar ultimo 2022 op 1,07 per euro. Ook de Japanse yen was zeer volatiel. De Bank of Japan (BoJ) hield als een van de weinige centrale banken vast aan een ruim monetair beleid. Dit beleid resulteerde in een steeds groter renteverskil ten opzichte van andere ontwikkelde landen. In de eerste tien maanden van 2022 daalde de yen versus de euro met 12%. Maar halverwege december kondigde de BoJ een aanpassing van haar beleid aan en werd de yen een flink stuk sterker en eindigde het jaar op een verlies van 8%. In het Verenigd Koninkrijk veroorzaakte het financiële beleid van de regeringspartij eerder in het jaar een waardedaling van de Britse pond van 6% in vergelijking met de euro.

Valutaverloop ten opzichte van de euro: ultimo 2021 tot en met ultimo 2022

Een stijgende lijn toont een stijging van de waarde van de betreffende valuta ten opzichte van de waarde van de euro. Bijvoorbeeld, de waarde van de Amerikaanse dollar steeg ten opzichte van de euro gedurende 2022.

VOORUITZICHTEN

Een recessie lijkt onvermijdelijk in 2023 in Europa en de Verenigde Staten. Het lijkt er wel op dat het een milde recessie wordt. De inflatie koelt af, al is het alleen maar door overheidsmaatregelen die de prijsstijging van energie beperken. De ECB kijkt echter door deze maatregelen heen, vanwege het tijdelijke karakter. Wel kunnen deze noodmaatregelen helpen een loon-prijsspiraal te voorkomen. Het is de vraag of inflatie genoeg afkoelt om

de renteverhogingen van de centrale banken enigszins binnen de perken te houden. In dit soort omstandigheden daalt de kapitaalmarktrente normaliter niet. Dus ondanks de extreem sterke daling van de obligatiekoersen in het afgelopen jaar betekent dat nog niet dat 2023 een goed jaar voor deze beleggingscategorie gaat worden. De verwachting is dat de bedrijfswinsten gaan dalen. De loonkosten gaan omhoog, terwijl door de recessie de winstmarges onder druk kunnen komen. Deze combinatie van factoren worden dan ook gezien als het grootste risico voor de aandelenmarkten.

In Japan, veruit het grootste land van de Pacific, blijft de arbeidsmarkt zich langzaam herstellen. Ondanks het nog steeds extreem losse monetaire beleid is de inflatie nog altijd een van de laagste in de wereld. De reden hiervan is de sterke vergrijzing van de Japanse bevolking, waardoor de economische groei structureel zwak is. Voor Emerging Markets is China het belangrijkste land. Hier staat de consumptie onder druk, omdat consumenten nog altijd terughoudend zijn om de straat op te gaan uit angst om besmet te raken met het coronavirus. Logischerwijs zou een verloop zoals we in India hebben gezien het meest logisch zijn; een hoge coronagolf die voor korte tijd grote impact zal hebben op de samenleving, waarna het land vrij snel kan terugkeren naar 'normaal'. Dit kan dan de economische groei in 2023 een duw in de goede richting geven.

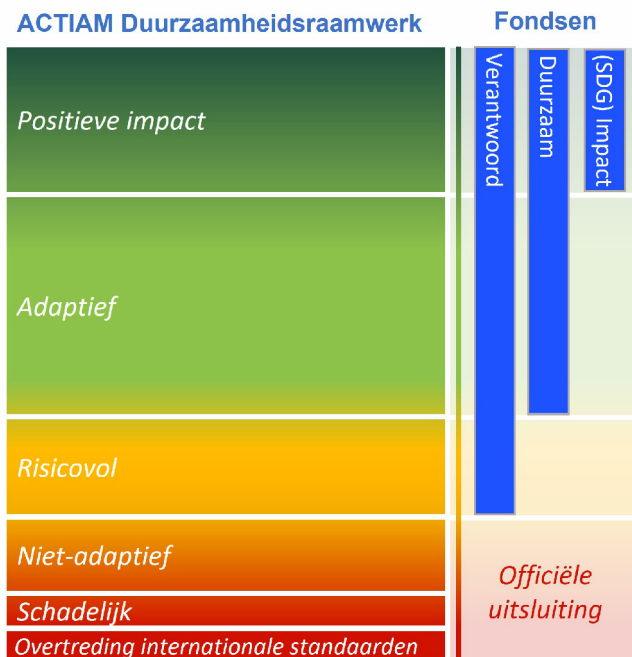
1.8 **DUURZAAM VERMOGENSBEHEER**

Met haar duurzaam beleggingsbeleid stimuleert ACTIAM ondernemingen en instellingen om duurzaam te opereren. ACTIAM beoordeelt voor al haar beleggingen of deze entiteiten zich houden aan de duurzaamheidsuitgangspunten, ook wel aangeduid als ESG²-uitgangspunten, zoals vastgelegd in het ACTIAM Duurzaam Beleggingsbeleid. ACTIAM onderscheidt in haar aanbod van beleggingsproposities 'duurzame' en op 'impact' gebaseerde beleggingsproposities. Bij de duurzame beleggingsproposities zijn, naast de financiële doelen, strikte duurzaamheidsdoelen geformuleerd (ACTIAM Duurzaamheidsdoelen). Voor fondsen waarvoor een op impact gericht beleggingsbeleid van toepassing is, geldt bijkomend dat belegd wordt in ondernemingen die een aantoonbare bijdrage leveren aan de door de Verenigde Naties (VN) afgesproken duurzame ontwikkelingsdoelen (de Sustainable Development Goals, oftewel de SDG's). De duurzaamheidsdoelen van de duurzame en op impact gebaseerde beleggingsstrategieën van ACTIAM beogen in dit kader te voldoen aan artikel 9 van de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR). Het Fonds promoot ecologische en sociale kenmerken, zoals bedoeld in artikel 8 van de SFDR. Hoewel het Fonds duurzame beleggingen niet tot doel heeft, in de zin van artikel 9 van de SFDR, draagt het Fonds, in het bijzonder middels beleggingen in ondernemingen en instellingen, bij aan het behalen van bepaalde duurzaamheidsdoelen. De betreffende duurzaamheidsdoelstellingen worden onderstaand en in het prospectus op hoofdlijnen reeds toegelicht. Voor een uitgebreid verslag over het behalen van de duurzaamheidsdoelen naar aanleiding van artikel 8 van de SFDR wordt ook verwezen naar de paragraaf Ontwikkelingen rondom het ESG-beleid en de bijlage.

Het ACTIAM Duurzaam Beleggingsbeleid beschrijft de criteria op basis waarvan ACTIAM voor iedere onderneming waarin door een fonds kan worden belegd en of zij bijdragen aan de ACTIAM Duurzaamheidsdoelen. Het ACTIAM Duurzaam Beleggingsbeleid is hierbij gebaseerd op twee pijlers, de zogenoemde Fundamentele Beleggingsbeginselen en de Materiele Duurzaamheidsthema's. Teneinde ondernemingen te selecteren die voldoen aan de eisen voor de duurzame en/of op impact gerichte beleggingsstrategieën worden door ACTIAM alle ondernemingen waarin kan worden belegd, ingedeeld in categorieën. Deze categorieën zijn:

² ESG staat voor Environmental, Social en Governance

1. **Positieve impact:** Dit betreft ondernemingen die een aantoonbare bijdrage leveren aan zowel de door de VN afgesproken duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's) als de ACTIAM Duurzaamheidsdoelen.
2. **Adaptief:** Dit betreft ondernemingen die een aantoonbare bijdrage leveren aan de ACTIAM Duurzaamheidsdoelen of die op of nabij het benodigde transitiepad zijn om binnen de daarvoor vastgestelde termijn de transitie te maken naar een duurzame manier van opereren. Zij laten zien dat ze de bereidwilligheid en het vermogen hebben om de risico's waaraan zij door de duurzaamheidstransities zijn blootgesteld naar behoren te beheersen om zo bij te dragen aan de ACTIAM Duurzaamheidsdoelen. Adaptieve ondernemingen hebben als kenmerk dat zij dan wel (i) duurzaam opereren en als zodanig een positieve bijdrage leveren aan de ACTIAM Duurzaamheidsdoelen, dan wel (ii) duidelijke stappen zetten om in de nabije toekomst duurzaam te kunnen opereren.

Ondernemingen die vallen onder categorie (i) worden in dit kader als Duurzame Beleggingen gedefinieerd, waar dit (nog) niet het geval is voor ondernemingen in categorie (ii).

3. **Risicovol:** Dit betreft ondernemingen die buiten de planetaire grenzen actief zijn, die zich niet op het vereiste transitiepad bevinden en die niet alle daaraan verbonden duurzaamheidsrisico's beheersen. Zij beschikken op dit moment niet over het adaptief vermogen om zich voor te bereiden op de transities naar een duurzame manier van opereren en zijn gevoelig voor operationele en financiële risico's.
4. **Niet-adaptief:** Dit betreft ondernemingen die buiten de planetaire grenzen actief zijn, die ver van de vereiste transitiepaden verwijderd zijn en die het vermogen ontberen om de risicobeheersing naar de vereiste standaard te brengen. Deze ondernemingen lopen op de korte en de middellange termijn grote operationele en financiële risico's.
5. **Schadelijk:** Dit betreft ondernemingen die buiten de planetaire grenzen actief zijn, met handelingen of producten die schadelijk zijn voor de samenleving of het milieu dusdanig dat het niet overeenkomt met onze duurzaamheidsovertuigingen.
6. **Overtreding internationale standaarden:** Dit betreft ondernemingen die niet voldoen aan erkende internationale normen en standaarden.

Dit als 'duurzaam' getypeerd Fonds belegt uitsluitend in ondernemingen die zijn toegewezen aan de categorieën "adaptief" of "positieve impact".

Het lange-termijn kerndoel van het als duurzaam gecategoriseerde Fonds is dat de entiteiten waarin ACTIAM belegt opereren binnen de grenzen van de planeet en de maatschappelijke fundamenten van de planeet respecteren. Concreet betekent dit dat het Fonds, op basis van haar beleggingen, toewerkt naar de situatie waarin zij volgens het Klimaatakkoord van Parijs klimaatneutraal is in 2050, dat het Fonds in 2030 niet langer bijdraagt aan ontbossing, dat het Fonds in 2030 water-neutraal is, en dat het Fonds in 2050 niet langer bijdraagt aan de productie van afval. Daarnaast betekent dit dat het Fonds alleen belegt in ondernemingen en instellingen die met hun beheer en bestuur beogen bij te dragen aan het welzijn van haar medewerkers en de gemeenschappen waarin zij opereren en sociaal onrecht en ongelijkheid zo veel mogelijk beheersen. Dit betekent onder andere dat het Fonds niet belegt in ondernemingen en instellingen die afbreuk doen aan de ACTIAM duurzaamheidsdoelstellingen op het gebied van milieu en sociale ontwikkeling. ACTIAM rapporteert periodiek over de jaarlijkse voortgang van deze doelstellingen. Indien de voortgang niet de gewenste ontwikkeling laat zien, zal waar nodig het duurzaam beleggingsbeleid worden aangescherpt.

Om bovengenoemde doelen te bereiken hanteert ACTIAM binnen haar dagelijkse processen het volgende beleidsinstrumentarium:

- uitsluitingenbeleid en gebruikmaking van ESG-scores;
- engagementbeleid; en

- stembeleid op aandeelhoudersvergaderingen.

ACTIAM is verantwoordelijk voor de uitvoering van het hierboven genoemde beleid. Voor de implementatie van het uitsluitingen- en engagementbeleid maakt ACTIAM gebruik van informatie van gespecialiseerde dataleveranciers. ACTIAM beoordeelt deze informatie en stelt vast welke ondernemingen en instellingen in aanmerking komen voor uitsluiting en/of engagement. Hiertoe is door ACTIAM de ESG Commissie ingericht. De ESG Commissie besluit welke ondernemingen en instellingen worden opgenomen dan wel uitgesloten van het beleggingsuniversum. De uitvoering van het stembeleid vindt plaats via een daarin gespecialiseerde derde partij.

Aanvullende Uitsluitingscriteria deels overgenomen in de Algemene Uitsluitingscriteria

Op het Fonds waren, in aanvulling op de Algemene Uitsluitingscriteria, tevens de zogeheten Aanvullende Uitsluitingscriteria van toepassing. Dit betekent dat in een deel van 2022 voor het Fonds een strenger uitsluitingenbeleid werd toegepast dan dat gebaseerd op de Algemene Uitsluitingscriteria. Op basis van de Aanvullende Uitsluitingscriteria werden in een deel van 2022 in dit kader tevens aandelen van ondernemingen uitgesloten op basis van significante betrokkenheid bij activiteiten op het gebied van bont, nucleaire energie en activiteiten die afbreuk doen aan veiligheid van data en privacy. Deze Aanvullende Uitsluitingscriteria zijn gedurende 2022 deels overgenomen in de Algemene Uitsluitingscriteria en daarmee vervallen als Aanvullende Uitsluitingscriteria.

Ook bij het toepassen van Aanvullende Uitsluitingscriteria werd, naast de bestaande situatie, beoordeeld in hoeverre ondernemingen in staat en bereid zijn aanpassing te laten zien. Bedrijven die volgens de beoordelingsystematiek over onvoldoende adaptief vermogen beschikten ten aanzien van bijvoorbeeld maatschappelijke veranderingen zoals de energietransitie passen niet in de ACTIAM Duurzaam Index Aandelenfondsen en werden daarom voor deze fondsen van belegging uitgesloten.

STEMBELEID OP AANDEELHOUDERSVERGADERINGEN

Met betrekking tot beleggingen door het Fonds in aandelen kan een aandeelhouder op aandeelhoudersvergaderingen van ondernemingen stemmen op voorstellen van het bestuur. Voor het gebruikmaken van het stemrecht op bestuursvoorstellen heeft ACTIAM beleid ontwikkeld gebaseerd op de Fundamentele Beleggingsbeginselen. In het algemeen wordt qua bestuursvoorstellen gestemd op:

- voorstellen aangaande de verslaglegging en winstbestemming;
- voorstellen aangaande de samenstelling van bestuurlijke organen;
- voorstellen aangaande het beloningsbeleid van bestuurlijke organen;
- accountantscontrole en daaraan gerelateerde voorstellen;
- kapitaal gerelateerde voorstellen; en
- overige gewichtige voorstellen.

Naast bestuursvoorstellen worden in aandeelhoudersvergaderingen ook aandeelhoudersvoorstellen besproken. Aandeelhoudersvoorstellen gaan veel meer dan de ingediende voorstellen van het management over impact of beleid gerelateerd aan milieu, mensenrechten of ethische principes. Ook voor aandeelhoudersvoorstellen heeft ACTIAM beleid ontwikkeld gebaseerd op de Fundamentele Beleggingsbeginselen. Ten behoeve van de uitvoering van het stembeleid maakt ACTIAM gebruik van de diensten van Sustainalytics Holding B.V. (Sustainalytics).

Een meer gedetailleerde stemverantwoording is opgenomen op de Webpagina.

ONTWIKKELINGEN RONDOM HET ESG-BELEID

ACTIAM EERSTE NEDERLANDSE VERMOGENSBEHEERDER MET 'SCIENCE-BASED' KLIMAATDOEL

Als eerste vermogensbeheerder in Nederland beschikt ACTIAM over een klimaatdoel ten behoeve van ondernemingen dat is goedgekeurd door het Science Based Target initiative (SBTi). Dit betekent dat de manier waarop ACTIAM broeikasgasemissies wil reduceren overeenkomt met de laatste inzichten van de klimaatwetenschap om tot 2050 de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 °C ten opzichte van 1990. Het SBTi is een samenwerkingsverband van onder meer de VN, het Wereldnatuurfonds en het World Resources Institute. Het helpt ondernemingen bij het vertalen van hun ambities om minder broeikasgassen uit te stoten naar wetenschappelijk onderbouwde doelstellingen en daartoe te implementeren beleid. Wereldwijd laten steeds meer ondernemingen het wetenschappelijk fundament onder hun klimaatdoelen door SBTi beoordelen. Zo laten ze zien dat ze het proces om de koolstofemissies in de atmosfeer te verminderen serieus nemen en toe willen werken naar een economisch systeem zonder broeikasgasuitstoot.

VOORTGANG OP DOELSTELLINGEN

ACTIAM stelt zichzelf tot doel om in 2050 een netto-nul emissie van broeikasgassen te realiseren over het gehele vermogen dat zij onder beheer heeft, om de opwarming van de aarde te beperken tot maximaal 1,5°C. In 2021 heeft ACTIAM haar klimaatbeleid verder uitgewerkt en een strategie geformuleerd om dit doel te kunnen bereiken. ACTIAM heeft twee tussendoelen geformuleerd: in 2030 een reductie van broeikasgasemissies van 50% en in 2040 een reductie van 75% ten opzichte van 2020. Dit komt neer op een gemiddelde afname van broeikasgasemissies van 7% per jaar, wat in lijn is met het 1.5°C traject van het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). De CO₂-uitstootintensiteit wordt gemeten als de CO₂-uitstoot Scope 1 en 2 uitgedrukt per miljoen geïnvesteerde euro's. Om de absolute ontwikkeling van de CO₂-intensiteit over tijd te meten wordt deze gecorrigeerd voor de groei in de bedrijfswaarde over tijd. De totale CO₂-intensiteit van een fonds betreft een gewogen gemiddelde op basis van het relatieve belang van ondernemingen in de portefeuille. In het afgelopen jaar heeft ACTIAM een totale reductie van de CO₂-intensiteit van 13,9% voor de fondsen gerealiseerd, waartoe elk individueel fonds in meer of minder mate heeft bijgedragen.

SUSTAINABLE FINANCE DISCLOSURE REGULATION EN EU TAXONOMIE

In juli 2022 is fase 2 van de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) van kracht geworden. De SFDR heeft als doel om transparantie over de mate van duurzaamheid van beleggingsoplossingen te verbeteren. Uit hoofde van vereisten vanuit de SFDR dienen beheerders van beleggingsinstellingen in dit kader voor de onder beheer staande beleggingsinstellingen aan te geven in welke mate zij duurzaamheid integreren, waarbij de beleggingsinstellingen een duurzaamheidsclassificatie toegewezen krijgen.

Het ACTIAM Duurzaam Beleggingsbeleid is zo opgezet dat alle beleggingsfondsen minimaal ecologische en sociale kenmerken promoten (artikel 8). Een aantal door ACTIAM aangeboden fondsen hebben duurzame beleggingen als doel (artikel 9). Tot 1 januari 2023 werd het Fonds door ACTIAM nog gekwalificeerd als een 'artikel 9 fonds'. In de tweede helft van 2022 werd meer duidelijk over de eisen die door Europese toezichthouder ESMA worden gesteld aan artikel 9 fondsen en heeft ACTIAM besloten dat voor het Fonds de kwalificatie 'artikel 8 fonds' passender is. Daarbij is het belangrijk om op te merken dat het beleggingsbeleid van het Fonds niet is aangepast, en dat het beleid gericht is op het behalen van de ACTIAM Duurzaamheidsdoelen voor het Fonds onverminderd gehandhaafd blijft.

Het lange-termijn kerndoel van alle fondsen die door ACTIAM worden aangeboden is dat de entiteiten waarin door de fondsen wordt belegd opereren binnen de grenzen van de planeet en dat deze de sociale fundamentele van de maatschappij respecteren. Concreet betekent dit dat ACTIAM de volgende ACTIAM Duurzaamheidsdoelen nastreeft met de beleggingen van de fondsen.

- **Klimaatmitigatie & adaptatie:** netto geen uitstoot van broeikasgassen in 2050, met als tussendoelen een reductie van de emissie-intensiteit van 50% in 2030 en 75% in 2040 t.o.v. 2020 en een jaarlijkse reductie van emissie-intensiteit van 7% per jaar in lijn met de voorwaarden voor een Paris Aligned Benchmark;
- **Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen:** geen bijdrage aan ontbossing in 2030;
- **Duurzaam gebruik van water:** waterneutraal in 2030;
- **Preventie en bestrijding van verontreiniging:** geen bijdrage aan de productie van afval in 2050;
- **Bevordering van goede leefomstandigheden:** uitsluitend belegging in entiteiten die beogen bij te dragen aan de gemeenschappen waarin zij opereren;
- **Bevordering van goede werkomstandigheden:** uitsluitend belegging in entiteiten die beogen bij te dragen aan het welzijn van haar medewerkers en sociaal onrecht en ongelijkheid zo veel mogelijk beheersen; en
- **Goed bestuur:** uitsluitend belegging in entiteiten die praktijken op het gebied van goed bestuur volgen.

ACTIAM publiceert de door de SFDR gevraagde belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheid (Principal Adverse Indicators) op haar website teneinde te laten zien hoe haar beleggingskeuzes bijdragen aan het verminderen van deze ongunstige effecten. Zie [verklaring-belangrijkste-ongunstige-effecten.pdf](#) (actiam.com). De door SFDR gevraagde periodieke informatie voor het Fonds is te vinden in de bijlage bij dit jaarverslag.

EU Taxonomie

ACTIAM streeft ernaar haar beleggingen af te stemmen op de definitie onder EU Taxonomie van ecologisch duurzame economische activiteiten. Zodra de EU-taxonomierichtlijnen officieel zijn aangenomen, zullen er meer specifieke screeningcriteria worden opgenomen in het ACTIAM Duurzaam Beleggingsbeleid.

GOVERNANCE

Verschillende afdelingen en commissies binnen ACTIAM hebben de verantwoordelijkheid om het ACTIAM Duurzaam Beleggingsbeleid adequaat ten uitvoer te brengen:

- Het **Sustainability & Strategy team** is verantwoordelijk voor opzet, implementatie en monitoring van het ACTIAM Duurzaam Beleggingsbeleid. Het team voert de periodieke duurzaamheidsscreening uit, levert de vermogensbeheerders de benodigde informatie voor ESG-integratie, voert de ‘active ownership’ activiteiten in het kader van ‘engagement’ uit en ontwikkelt nieuw beleid om te garanderen dat het beleid in lijn blijft met nieuwe regelgeving, waarbij nieuwe duurzaamheidsrisico’s en -kansen worden geïntegreerd in het beleid. Het team rapporteert direct aan de CEO van ACTIAM. Het Sustainability & Strategy team is verantwoordelijk voor de monitoring van duurzaamheids- en klimaatkarakteristieken van het Fonds en past indien nodig of wenselijk deze karakteristieken aan in samenspraak met de betrokken afdelingen.
- De **ESG Commissie** is met name verantwoordelijk voor besluitvorming over beleidswijzigingen en het in- of uitsluiten van ondernemingen of instellingen, monitoring van duurzaamheidskansen en -risico’s en het jaarlijks uitvoeren van een klimaatscenario-analyse. In deze commissie hebben de Chief Investment Officer en de hoofden van de afdelingen Sustainability & Strategy, Product Management & Development en Risk Management zitting, alsmede een externe hoogleraar ethiek. De directie van ACTIAM heeft na iedere bijeenkomst van de ESG Commissie de mogelijkheid opmerkingen en suggesties te geven over de genomen beslissingen. De bijeenkomsten worden minstens vier keer per jaar georganiseerd.
- De **ESG Score Commissie** is verantwoordelijk voor de ESG scoring methodiek en de analistscores, die onderdeel zijn van de ESG scores. Vergaderingen van de ESG Score Commissie worden iedere maand gehouden en bijgewoond door medewerkers van de afdelingen Equity Investments, Fixed Income Investments en Sustainability & Strategy. De hoofden van deze afdelingen hebben beslissingsbevoegdheid en besluiten worden altijd voorgelegd aan de ESG Commissie ten aanzien van toe te kennen ESG scores aan ondernemingen en instellingen.

De directie van ACTIAM wordt regelmatig op de hoogte gehouden van ontwikkelingen en besluiten van beide commissies. De directie wordt ook periodiek geïnformeerd over de resultaten van de klimaatscenario-analyses en voortgang op het realiseren van de ACTIAM duurzaamheidsdoelen door het Fonds. Voor de directie, vermogensbeheerders en medewerkers van het Sustainability & Strategy team zijn KPI’s afgesproken die zijn afgestemd op het realiseren en verhogen van de mate van duurzaamheid binnen het Fonds en het verder ontwikkelen van het ACTIAM Duurzaamheidsbeleid. Deze KPI’s zijn van invloed op de beloningen.

STRATEGIE

Hierboven is aangegeven dat het Fonds ecologische en duurzame kenmerken promoot (SFDR artikel 8) en dat een aantal fondsen van ACTIAM daarnaast duurzaam beleggen als doel heeft (artikel 9). In deze paragraaf wordt beschreven op welke wijze ACTIAM ervoor zorgt dat alleen wordt geïnvesteerd in ondernemingen en instellingen die voldoen aan de principes van ‘goed bestuur’, voldoen aan de principes van ‘do no significant harm’ en tegelijkertijd bijdraagt aan de gestelde ACTIAM Duurzaamheidsdoelen. Hiervoor wordt een strategie in drie stappen gehanteerd.

Stap 1: Voldoen aan de Fundamentele Beleggingsbeginselen

De Fundamentele Beleggingsbeginselen van het ACTIAM Duurzaam Beleggingsbeleid beschrijven de algemene criteria op basis waarvan ACTIAM iedere onderneming of instelling waarin kan worden belegd toetst of zij op een respectvolle manier omgaat met milieu, mensen en maatschappij.

- **Mens:** Ondernemingen en instellingen hebben de maatschappelijke verantwoordelijkheid om universele mensenrechten en arbeidsrechten te respecteren. Deze beginselen zijn gebaseerd op een reeks internationale conventies en afspraken, waaronder de Principles for Responsible Investment (PRI), Global Compact (UNGC) van de Verenigde Naties, de UN Guiding Principles on Business & Human Rights en de OESO richtlijnen voor multinationale Ondernemingen. Ook belegt ACTIAM in beginsel niet in de productie, ontwikkeling, verkoop of distributie van controversiële wapens en aanverwante producten en niet in de verkoop van wapens aan burgers of de verkoop van militair materieel aan militaire regimes.
- **Maatschappij:** ACTIAM belegt niet in ondernemingen en instellingen waarvoor de EU of VN sancties hebben afgekondigd, die systematisch zijn betrokken bij fraude, corruptie of belastingontwijking, of die schade toebrengen aan de volksgezondheid, zoals bedrijven die significant zijn betrokken bij tabak, pornografie of gokken. Ondernemingen en instellingen die niet aan deze beginselen voldoen vertonen onaanvaardbaar gedrag en worden als gevolg uitgesloten van het beleggingsuniversum.
- **Milieu:** Ondernemingen en instellingen worden geacht verantwoord om te gaan met het milieu. ACTIAM belegt niet in activiteiten die ernstige schade toebrengen aan het milieu of aan het klimaat.

Alle ondernemingen en instellingen die voldoen aan de ACTIAM Fundamentele Beleggingsbeginselen, voldoen in dat kader ook aan de voorwaarden van *goed bestuur* zoals geformuleerd in de SFDR.

De naleving van de principes wordt beoordeeld op basis van twee hoofdcriteria: (1) herhaalde of systematische betrokkenheid bij activiteiten die onder de Fundamentele Beleggingsbeginselen vallen, alsook het niet afdoende verhelpen van dergelijke betrokkenheid; en (2) onvoldoende maatregelen treffen om deze betrokkenheid in de toekomst te voorkomen. ACTIAM beoordeelt of ondernemingen of instellingen moeten worden uitgesloten zodra duidelijk wordt dat deze niet overtuigd kunnen worden om hun gedrag te veranderen. Wanneer er wordt besloten om een ondernemingen of instelling uit te sluiten en er al in wordt belegd, zal deze belegging met inachtneming van een bepaalde termijn worden verkocht. Dit kan ook gelden voor ondernemingen of instellingen die niet direct betrokken zijn bij schendingen van de Fundamentele Beleggingsbeginselen, maar wier gedrag of activiteiten ernstige ethische vragen oproepen.

Wanneer er wordt besloten om een onderneming of instelling uit te sluiten en er wordt al in belegd, dan zal deze belegging met inachtneming van een bepaalde termijn worden verkocht.

Stap 2: Beheersen van duurzaamheidsrisico's

Naast het beoordelen op een respectvolle omgang met mens, milieu en maatschappij, beoordeelt ACTIAM aan de hand van zogenaamde 'Materiële duurzaamheidsthema's' in hoeverre ondernemingen en instellingen de potentie en intenties hebben om ook in de toekomst bij te dragen aan een duurzamere samenleving en zich voor te bereiden op de maatschappelijke transities die gaande zijn. Het doel hiervan is tweeledig. Enerzijds laat dit zien in welke mate investeringen in deze ondernemingen of instellingen bijdragen aan de gestelde lange termijn ACTIAM Duurzaamheidsdoelen. Anderzijds reduceert deze beoordeling de duurzaamheidsrisico's van de beleggingen door te beoordelen welke ondernemingen en instellingen (on)voldoende zijn voorbereid op veranderingen in regelgeving, markten en de maatschappij zoals die door de duurzaamheidstransitie worden gevraagd.

De potentie en intentie van ondernemingen en instellingen om te veranderen wordt door ACTIAM aangeduid als het 'adaptieve vermogen'. Ondernemingen en instellingen met een te laag adaptief vermogen worden uitgesloten van belegging. Dit adaptieve vermogen wordt beoordeeld aan de hand van zeven Materiële Duurzaamheidsthema's die aangeven hoe ondernemingen en instellingen omgaan met diverse duurzaamheidstransities, en rekening houden met:

- **Gebruik van fossiele brandstoffen:** Beheersing van het gebruik van fossiele brandstoffen. Dit heeft onder meer invloed op de klimaatverandering, luchtvervuiling, de beschikbaarheid van energie en gezondheid.
- **Watergebruik:** Beheersing van het gebruik van zoet water in gebieden waar water schaars is. Dit heeft onder meer invloed op de beschikbaarheid van water, waterkwaliteit, gezondheid en voedselproductie.
- **Landgebruik:** Het beheer van landgebruik, in het bijzonder voor landbouwdoeleinden en mijnbouw. Dit heeft invloed op de klimaatverandering, verlies van biodiversiteit en waterstromen, maar ook op lokale gemeenschappen en maatschappelijke ongelijkheid.
- **Beheer van chemisch afval:** Het beheer van giftige stoffen, chemische stoffen met een lange levensduur, gevaarlijk afval en plastic. Dit heeft invloed op het milieu en de volksgezondheid.
- **Beheer van sociaal kapitaal:** Activiteiten om het bestaansrecht van diverse stakeholders van ondernemingen of instellingen (de zogenaamde *license to operate*) te behouden. Dit heeft onder meer invloed op mensenrechten, verhoudingen binnen gemeenschappen, sociale gelijkheid en de toegang tot en betaalbaarheid van bijvoorbeeld gezondheidszorg en financiering.
- **Beheer van menselijk kapitaal:** Activiteiten met betrekking tot arbeidsrechten en vakbondsrechten en arbeidsomstandigheden binnen ondernemingen of instellingen. Deze hebben invloed op onderwijsmogelijkheden en op inkomens- en genderongelijkheid.
- **Gedrag en integriteit van organisaties:** Handelingen om een ethisch ondernemingsklimaat te creëren. Deze hebben invloed op lokale gemeenschappen, sociale rechtvaardigheid en arbeidsomstandigheden. Voor ondernemingen betreft dit hun eigen organisatie-model, maar ook de manier waarop zij met andere ondernemingen in de keten omgaan.

ACTIAM beoordeelt voor iedere onderneming en instelling de mate van adaptief vermogen, alsmede de mate waarin afbreuk wordt gedaan aan de ACTIAM Duurzaamheidsdoelen (*do no significant harm*). Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een breed scala aan kwantitatieve en kwalitatieve duurzaamheidsindicatoren die afkomstig zijn van een aantal gespecialiseerde ESG-data leveranciers. Deze indicatoren geven terugkijkend inzicht in de huidige mate van duurzaamheid van de ondernemingen en instellingen, maar geven vooruitkijkend ook inzicht in de doelen, plannen en investeringen om de transitie verder vorm te geven. In lijn met de SFDR, publiceert

ACTIAM op haar website de belangrijkste ongunstige effecten van haar beleggingen. Ondernemingen of instellingen die door hun activiteiten of operaties een significant negatieve bijdrage leveren aan één of meerdere van de ACTIAM Duurzaamheidsdoelen worden niet opgenomen in het belegbare universum. Het Fonds bevatten daarbij alleen ondernemingen of instellingen die minimaal een kleine bijdrage leveren aan één van de duurzaamheidsdoelen. Op deze wijze promoot het Fonds ecologische en sociale kenmerken en wordt toegewerkt naar de behalen van de ACTIAM duurzaamheidsdoelen.

Stap 3: Bijdragen aan de ACTIAM Duurzaamheidsdoelen

ACTIAM streeft ernaar om, naast dat het conform stap 1 niet wenst te beleggen in ondernemingen en instellingen die schadelijk gedrag vertonen en internationale standaarden overtreden en conform stap 2 duurzaamheidsrisico's wenst te mitigeren, via haar beleggingen een concrete bijdrage te leveren aan de ACTIAM Duurzaamheidsdoelen.

Om hier nader invulling aan te geven heeft ACTIAM in 2022 nadere invulling gegeven aan het begrip duurzame beleggingen ('Duurzame Beleggingen'), waarbij deze zijn gekoppeld aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (of te wel 'Sustainable Development Goals' of 'SDG's' zoals geformuleerd door de Verenigde Naties). In het licht van de uitgangspunten van de SFDR worden financiële instrumenten van ondernemingen en instellingen als Duurzame Belegging aangemerkt indien zij nu reeds in zekere mate duurzaam opereren en als zodanig een positieve bijdrage leveren aan de ACTIAM Duurzaamheidsdoelen, geen afbreuk doen aan andere duurzaamheidsdoelen en praktijken op het gebied van goed bestuur volgen.

Op basis van de volgende criteria wordt door ACTIAM vastgesteld in hoeverre een (financieel instrument van een) onderneming of instelling nu reeds in voldoende mate een positieve bijdrage levert aan de ACTIAM Duurzaamheidsdoelen, waarbij gebruik gemaakt wordt van gegevens van onafhankelijke bronnen en dataleveranciers:

- Een onderneming of instelling behaalt ten minste 10% van haar opbrengsten uit duurzame activiteiten; of
- Een onderneming of instelling levert, vastgesteld op basis van SDG-data, een significant positieve bijdrage van minstens 2 (op een schaal die loopt van -10 tot +10) aan ten minste één van de door de Verenigde Naties gedefinieerde SDGs oftewel ontwikkelingsdoelen, waarbij door de betreffende onderneming of instelling eveneens positief wordt bijgedragen aan ten minste 7 van de 17 SDGs.

ACTIAM beoogt om vanaf 1 januari 2023, rekening houdend met het rendement-/risicoprofiel van haar fondsen, voor elk van de fondsen met een artikel 8 classificatie een zo hoog mogelijk percentage aan Duurzame Beleggingen aan te houden, waarbij voor het Fonds een minimumpercentage zal gelden van 50%.

Door het nader invulling geven aan het begrip Duurzame Beleggingen en doelstellingen, beoogt ACTIAM ten behoeve van beleggers het inzicht in het duurzame profiel van het Fonds alsmede in de duurzaamheidsambities verder te verhogen. Voor artikel 9 fondsen is geen minimumpercentage Duurzame Beleggingen bepaald, er vanuit gaande dat alle beleggingen van deze fondsen als Duurzame Belegging kwalificeren.

Voor de artikel 9 fondsen selecteert ACTIAM uitsluitend ondernemingen en instellingen die een aantoonbare bijdrage leveren aan één van de door de Verenigde Naties geformuleerde Duurzame Ontwikkelingsdoelen, welke tevens gekoppeld zijn aan de ACTIAM Duurzaamheidsdoelen. Het kan in dit geval gaan om ondernemingen en instellingen die diensten of producten ontwikkelen die andere in staat stellen om een positieve maatschappelijke bijdrage te leveren. Het kan ook gaan om ondernemingen en instellingen die met hun productiemethoden erin slagen om een positieve bijdrage te leveren aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelen.

RISICIBEHEER

Voor entiteiten die voldoen aan de minimum criteria uit hoofde van de Fundamentele Beleggingsbeginselen, beoordeelt ACTIAM het aanpassingsvermogen van een entiteit om de blootstelling aan de transitie en fysieke duurzaamheidsrisico's van het niet-opereren in de adaptieve zone te beheersen. Dit vindt plaats aan de hand van de Materiële Duurzaamheidsthema's. Ook het vermogen om kansen te verzilveren door te opereren binnen de adaptieve zone maakt hier deel van uit. ACTIAM is ervan overtuigd dat de integratie van duurzaamheidsaspecten en -risico's in het beleggingsbeleid leidt tot betere risico-rendementsprofielen van de fondsen. Bij de beoordeling van individuele ondernemingen volgens bovenstaande stappen, kijkt ACTIAM nadrukkelijk naar de mogelijke duurzaamheidsrisico's die met de verschillende duurzaamheidsthema's samenhangen en hoe ondernemingen en instellingen deze risico's mitigeren. Het prospectus van Fonds beschrijft, in lijn met de SFDR vereisten, uitgebreid de mogelijke duurzaamheidsrisico's, de mate waarop deze de risico-rendementsprofielen van de

fondsen kunnen beïnvloeden en hoe ACTIAM deze risico's mitigeert middels haar uitsluitings-, selectie- en active ownership beleid.

Naast duurzaamheidsrisico's met betrekking tot individuele ondernemingen en instellingen of sectoren, houdt ACTIAM ook rekening met duurzaamheidsrisico's die kunnen spelen in specifieke landen of regio's, zoals toenemende blootstelling aan natuurrampen (onder andere door klimaatverandering) of maatschappelijke onrust. Door rekening te houden met duurzaamheidsrisico's en -kansen, ontstaat er een bredere kijk op de ondernemingen en instellingen waarin ACTIAM belegt en wordt de besluitvorming daaromtrent verbeterd, wat uiteindelijk kan leiden tot selectie van ondernemingen en instellingen met lagere neerwaartse risico's en betere rendementen.

Ondernemingen en instellingen kunnen ook risico lopen door betrokkenheid bij controversiële thema's en praktijken. Over het algemeen leidt een verminderde betrokkenheid bij controversiële thema's en praktijken voor entiteiten tot minder marktrisico's en lagere kapitaalkosten. Lagere kapitaalkosten gaan doorgaans gepaard met een hogere waardering van beleggingen en/ of meer rendementspotentieel. Onderstaand wordt ingegaan op specifieke duurzaamheidsrisico's en de wijze waarop ACTIAM daarmee omgaat om deze risico's te mitigeren in haar portefeuilles.

Deze benadering wordt toegepast op alle ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd en voor investeringen in alle beleggingscategorieën. Hiertoe zet ACTIAM de volgende instrumenten in:

Toepassing van engagement

ACTIAM voert honderden engagementgesprekken per jaar om ondernemingen en instellingen te stimuleren hun duurzaamheidsrisico's en -kansen inzichtelijk te maken en daarop te acteren. Op die manier zetten deze ondernemingen en instellingen stappen in de juiste richting in een duurzame transitie. Engagement betekent met een instelling de dialoog aangaan om gedrag te beïnvloeden. De dialoog kan responsief worden gevoerd, in antwoord op specifieke incidenten, of proactief om oplossingen aan te dragen waarmee instellingen dichterbij het aanvaardbare beleggingsuniversum van ACTIAM komen. In 2022 heeft ACTIAM individueel engagement en collectief engagement gevoerd met 472 instellingen.

In het bijzonder zijn op de volgende risicothema's gedurende 2022 engagement gevoerd:

Klimaat

De olie- en gasector speelt een belangrijke rol bij het koolstofvrij maken van onze samenleving. De sector kan de verlaging van de wereldwijde uitstoot ondersteunen en tegelijkertijd een brede energiemix produceren die het veiligheidsniveau en gezonde levensomstandigheden in stand houdt. De sector is omstreken vanwege de grote impact op het klimaat en er is discussie of deze bedrijven een plek verdienen in een duurzame beleggingsportefeuille. ACTIAM is van mening dat het niet de beste oplossing is om de sector in zijn geheel uit te sluiten, omdat de sector een rol speelt door koolstofarme energieoplossingen te bieden. ACTIAM investeert daarom alleen in een heel selecte set van bedrijven in deze sector die aantoonbaar blijf geven van het aanpassingsvermogen voor een succesvolle transitie. Aangezien ze deze transitie nog niet volledig hebben bereikt, gebruiken we stewardship-activiteiten om hen aan te moedigen hier sneller vooruitgang te boeken.

Om hieraan invulling te geven is ACTIAM lid van de Nederlandse Klimaatcoalitie. Het doel van de groep is om "CO₂-intensieve bedrijven waarin wordt geïnvesteerd aan te moedigen, met de grootst mogelijke ambitie en urgentie, om transitiepaden te implementeren die zijn afgestemd op een opwarmingspad van minder dan 2 graden Celsius, maar bij voorkeur van 1,5 graden Celsius".

In november 2022 publiceerden ACTIAM en gelijkgestemde investeerders een statement waarin ze de sector oproepen "Bewijs je commitment aan Parijs" ("Prove your commitment to Paris"). De verklaring riep op tot actie op drie gebieden: uitfasering van greenfield-olie, aardgas als overgangsbrandstof en alleen wanneer nodig, of als vervanging voor vuilere alternatieven zoals steenkool, en een toename van koolstofarme oplossingen.

In lijn met deze verklaring en het werk van deze groep, leidt ACTIAM een engagement met Equinor. We hebben tot nu toe twee dialogen met het bedrijf gehad over de energietransitiestrategie en hebben een brief met onze aanbevelingen naar de CEO gestuurd. We erkennen dat Equinor verschillende stappen heeft ondernomen om zijn strategie af te stemmen op het doel om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 Celsius, door scope 1, 2 en 3 intensiteitsdoelstellingen voor emissiereductie vast te stellen voor de korte, middellange en lange termijn, maar de absolute reductiedoelstellingen hebben alleen betrekking op scope 1 en 2. Als olie- en gasbedrijf zijn absolute scope 3-reducties de sleutel tot het bereiken van een reële impact op het klimaat.

Kinderarbeid in de cacao-industrie

ACTIAM heeft deelgenomen aan het thematische engagement van Sustainalytics 'Child labour in cocoa', dat tussen mei 2019 en september 2022 plaatsvond en zich richtte op zeven grote bedrijven in de cacao-industrie: Nestle, Lindt, Olam, Hershey, Cargill, Mondelez, Barry Callebaut. Het engagementprogramma richtte zich op onderwijs, leefbaar inkomen en het monitoren en verminderen van kinderarbeid.

Het thema is belangrijk voor ACTIAM omdat het tegengaan van kinderarbeid een van de maatschappelijke fundamenteën voor een duurzame economie is. Voor bedrijven die actief zijn in de cacao-industrie is kinderarbeid op plantages een terugkerend probleem. Deze bedrijven lopen hierdoor financiële-, reputationele-, en juridische risico's, mede vanwege campagnes van NGO's die kunnen leiden tot merkschade en lagere verkoopcijfers. Ook kunnen er juridische gevolgen optreden wanneer bedrijven mensenrechtenkwesaties niet aanpakken. Vorig jaar werden bijvoorbeeld Mars, Nestlé en Hershey geconfronteerd met een rechtszaak over kinderslavernij in de Verenigde Staten waarin zij worden beschuldigd als sinds 2001 'bewust profiteren' van illegale arbeidsinzet van kinderen.

Helaas zijn de cijfers rondom kinderarbeid nog altijd te hoog en heeft de Covid-pandemie dit alleen maar versterkt. Volgens een rapport van de Internationale Arbeidsorganisatie en UNICEF is het aantal werkende kinderen tussen 2016 en 2020 verder toegenomen. De belangrijkste oorzaak die kinderen naar het werk drijft blijft armoede, aangezien gezinnen hun kinderen eerder aan het werk sturen als hun inkomsten onvoldoende zijn om in basisbehoeften te voorzien. Zo blijkt uit een rapport van het onderzoeksinstituut NORC dat binnen plattelandsgzinnen in de cacao- en cacao-plantgebieden van Ivoorkust en Ghana, bijna de helft (45%) van de kinderen werken.

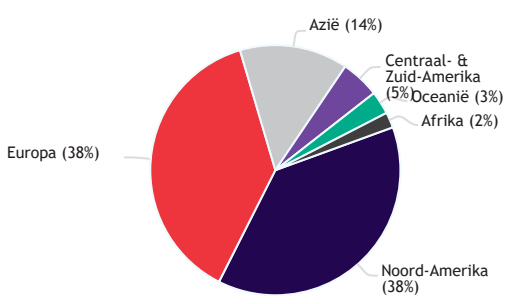
In het engagementtraject met bovengenoemde bedrijven zijn deze thema's aan bod gekomen. Onderstaand is weergegeven welke inzichten er zijn opgedaan en welke vooruitgang er is geboekt:

- Kinderarbeid in de toeleveringsketen is een complex probleem, aangezien bedrijven kennis moeten hebben van hun volledige toeleveringsketen, waarbij indirecte leveranciers moeilijker te identificeren zijn. Dit kwam naar voren in de engagementgesprekken en bedrijven zetten zich in om dit probleem aan te pakken. Zo proberen bedrijven de zakenpartners beter te leren kennen, meer lokaal aanwezig te zijn en hun directe toeleveringsketen uit te breiden om meer controle te krijgen.
- Nestlé was het eerste bedrijf dat de 'Child Labour Monitoring and Remediation Systems' (CLMRS) introduceerde in 2012. Deze systemen zijn opgebouwd rond gemeenschapsbegeleiders die huishoudens bezoeken om het bewustzijn te vergroten en kinderen te identificeren die betrokken zijn bij gevaarlijk werk. Via deze initiatieven wordt steun gegeven aan het kind, het gezin en de gemeenschap om het kind uit de arbeid te halen.
- Nestlé heeft ook een "Income Accelerator Program" opgezet, waarbij rechtstreeks een cash ondersteuning aan cacao- en cacao-planters zal worden betaald voor goede praktijken zoals het inschrijven van kinderen op school, activiteiten met een gediversifieerd inkomen en goede landbouw- en bosbouwpraktijken.
- Alle zeven bedrijven waar het engagement op was gericht, hebben zich aangesloten bij de Child Learning and Education Facility (CLEF), die tot doel heeft de toegang tot kwaliteitsonderwijs voor vijf miljoen kinderen in Ivoorkust te verbeteren tegen 2027.

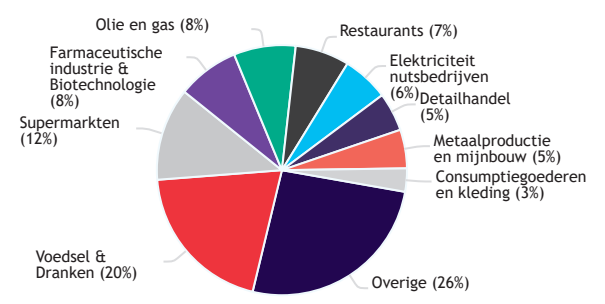
Op basis van deze resultaten is het engagement met de genoemde bedrijven afgerond en afgesloten.

De volgende grafieken geven inzicht in de engagements verdeeld naar regio, sector, thema en mijlpaal.

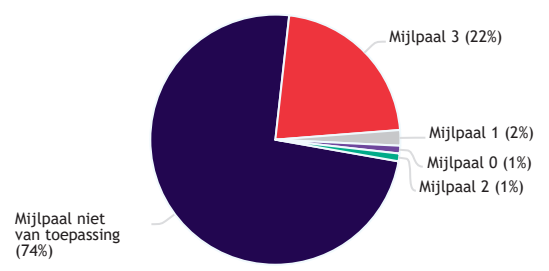
VERDELING ENGAGEMENTS NAAR REGIO

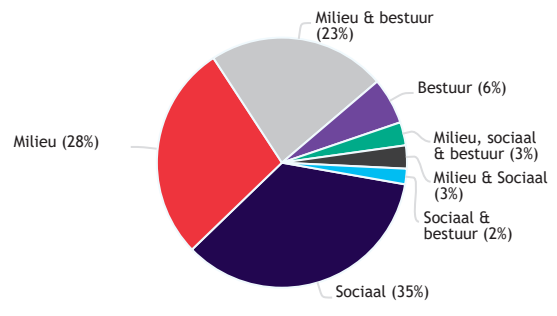
VERDELING ENGAGEMENTS NAAR SECTOR

VERDELING ENGAGEMENTS PER MIJLPAAL

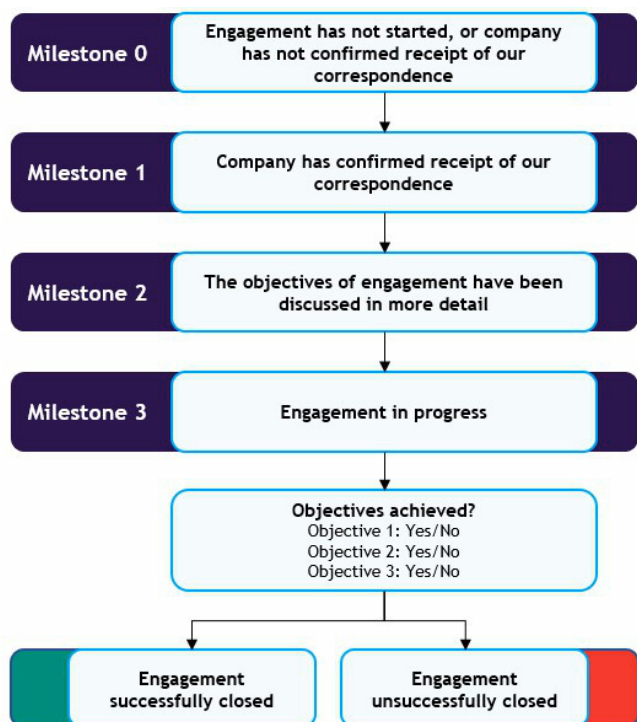
VERDELING ENGAGEMENTS PER ESG THEMA

Verdeling engagements naar mijlpaal

De voortgang van engagements uitgevoerd door ACTIAM of engagement die in opdracht van ACTIAM door een derde partij worden uitgevoerd wordt bijgehouden via een mijlpalensysteem. Voor engagements waar ACTIAM aansluit bij collectieve initiatieven wordt het mijlpalensysteem niet toegepast. Deze worden in het bovenstaande diagram derhalve aangeduid als ‘Mijlpaal niet van toepassing’.

ACTIAM hanteert een mijlpalensysteem om de voortgang van engagements bij te houden en daarover te rapporteren. Onderstaande schema biedt inzicht in de verschillende milestones die worden gehanteerd.

Aandeelhoudersvergaderingen

ACTIAM heeft het recht om te stemmen op jaarlijkse Algemene Vergaderingen van Aandeelhouders (AvA's) of Buitengewone Algemene Vergaderingen van Aandeelhouders (BAVA's) van ondernemingen waarin wordt belegd. ACTIAM gebruikt het stemrecht om ondernemingen aan te sporen om duurzamer te werk te gaan. Dat kan door te stemmen op voorstellen van het bestuur, op voorstellen van andere aandeelhouders, of door zelf voorstellen op de agenda van een vergadering te zetten. ACTIAM streeft er daarbij naar om te stemmen op alle mogelijke AVA's van de in haar beleggingsportefeuilles opgenomen ondernemingen. Daarnaast is de doelstelling om over alle voorgestelde besluiten (van zowel aandeelhouders als het bestuur) te stemmen.

ACTIAM heeft beginselen van het 'International Corporate Governance Network' (ICGN) geadopteerd als overkoepelende richtlijnen voor goed bestuur. De ICGN-beginselen worden internationaal erkend als 'best practices' en weerspiegelen en onderschrijven de OESO 'Principles of Corporate Governance'. Op basis van deze richtlijnen heeft ACTIAM een algemeen stembeleid ontwikkeld voor typische onderwerpen op de agenda van de aandeelhoudersvergaderingen. Aangezien aandeelhoudersvoorstellen zich niet alleen richten op governance—onderwerpen maar ook op sociale, milieu- en ethische kwesties, zijn ook de specifieke thema's uit het ESG-beleid van ACTIAM in het stembeleid opgenomen.

Azië-Pacific

In de regio hadden veel stemmen tegen het management betrekking op beloningskwesties of bestuursverkiezingen. Tijdens de AvA van Sun Hung Kai Properties Ltd., een vastgoedontwikkelaar uit Hong Kong met substantiële belangen in zowel de residentiële als de commerciële sector, stemde ACTIAM tegen een aantal bestuurders die verkiesbaar waren voor de raad van bestuur vanwege zorgen over de beperkte onafhankelijkheid van het bestuur en de belangrijkste commissies. Tijdens de AvA van Oracle Corporation Japan in augustus 2022 was geen van de belangrijkste bestuurscommissies in meerderheid samengesteld uit onafhankelijke bestuursleden waardoor ACTIAM een stem uitbracht tegen John Hall, het bestuurslid dat de drie belangrijkste commissies voorzat. Daarnaast werd er tegen Takeshi Natsuno gestemd vanwege 'overboarding', aangezien hij zitting heeft in in totaal vijf raden van bestuur van beursgenoteerde bedrijven, waaronder in één als uitvoerend bestuurslid.

In Japan ondersteunde ACTIAM aandeelhoudersresoluties bij QBE Insurance Group (Australië) en Sumitomo Mitsui Financial Group (Japan) die deze financiële instellingen vragen om middellange- en kortetermijndoelstellingen vast te stellen voor het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen op gefinancierde emissies in overeenstemming met de doelstellingen van het Klimaatakkoord van Parijs. ACTIAM stemde ook tegen sommige beloningsgerelateerde resoluties vanwege een gebrek aan ESG-maatstaven in incentiveplannen. Dit was bijvoorbeeld het geval bij Toto Ltd., Fujitsu Limited, Dai Nippon Printing Co. Ltd. en Shin-Etsu Chemical. Daarnaast zorgde de genderdiversiteit in de raad van bestuur voor stemmen tegen kandidaat-bestuurders bij Japanse bedrijven. Hoewel er in Japan aanzienlijke vooruitgang is geboekt op dit gebied, zijn er nog steeds een aantal volledig mannelijke boards.

Ten slotte is een gemeenschappelijk punt van zorg onder aandeelhouders van bedrijven in Hongkong het algemene mandaat om aandelen uit te geven zonder voorkeursrecht. Het is gebruikelijk dat bedrijven de maximale disconteringsvoet die zal worden toegepast op uitgegeven aandelen niet bekendmaken, waardoor aandeelhouders onvoldoende informatie krijgen en op deze wijze worden blootgesteld aan machtsmisbruik. Dergelijke brede beschrijving van de voorwaarden kunnen inderdaad de belangen van bestaande aandeelhouders in de weg zetten. Overeenkomstig met ons stembeleid, dat grenzen stelt aan hoe algemeen zo'n beschrijving kan zijn om aandelen uit te geven of in te kopen, hebben we bijvoorbeeld tegen een dergelijke resolutie gestemd tijdens de vergadering van Sun Hung Kai Properties Ltd.

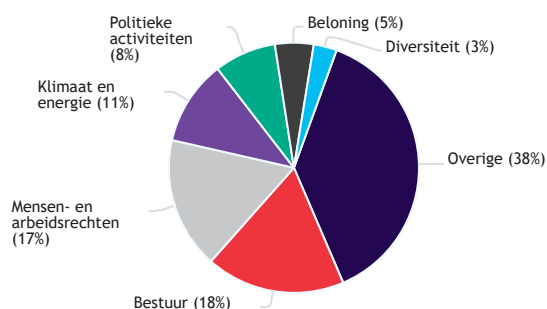
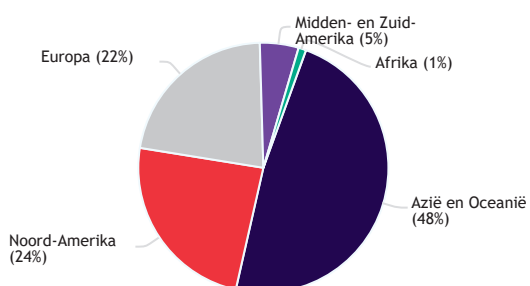
De volgende tabellen en grafieken geven inzicht in de verdeling van uitgebrachte stemmen per regio, de bestuursvoorstellen waar ACTIAM tegen heeft gestemd en de gesteunde aandeelhoudersvoorstellen.

Fonds	ASIFE PACIFIC
Aantal vergaderingen waar is gestemd	317
Stemmen voor het bestuur	199
Stemmen tegen het bestuur	118
Totaal aantal voorstellen	3.523
Stemmen voor	3.324
Stemmen tegen	199
Stemonthoudingen	0
Totaal aantal bestuursvoorstellen	3.507
Stemmen voor	3.312
Stemmen tegen	195
Stemonthoudingen	0
Totaal aantal aandeelhoudersvoorstellen	16
Stemmen voor	12
Stemmen tegen	4
Stemonthoudingen	0

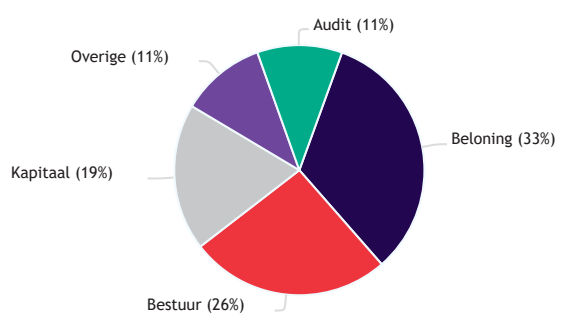
De volgende grafieken geven inzicht in de verdeling van uitgebrachte stemmen per regio, de bestuursvoorstellen waar ACTIAM tegen heeft gestemd en de gesteunde aandeelhoudersvoorstellen.

STEMMEN VERDELING NAAR REGIO

GESTEUNDE AANDEELHOUDERSVOORSTELLEN PER ONDERWERP

STEMMEN TEGEN BESTUURSVORSTELLEN

Uitsluitingen

In 2022 is het totale aantal ondernemingen en instellingen dat is uitgesloten wegens het niet naleven van de Fundamentele Beleggingsbeginselen verder toegenomen. In totaal zijn 77 nieuwe ondernemingen en instellingen uitgesloten en 3 ondernemingen en instellingen weer opnieuw opgenomen in het belegbare universum van de meeste van de fondsen die door ACTIAM worden aangeboden. Met betrekking tot het landenbeleid en de uitvoering hiervan hebben er geen wijzigingen plaatsgevonden in het belegbare universum.

In 2022 is het totale aantal ondernemingen en instellingen dat door ACTIAM is uitgesloten omdat deze niet-adaptief zijn, ook verder toegenomen. De meerderheid van de nieuwe uitsluitingen waren gebaseerd op hoge niveaus van CO2-uitstoot, hetzij vanuit co2-uitstoot veroorzaakt door eigen activiteiten (scope 1), indirecte emissies door ingekochte energie (scope 2) of vanwege de hoge CO2-intensiteit van de producten die zij verkopen (scope 3). Aangezien scope 1 en 2 emissies doorgaans gerapporteerd zijn en scope 3 emissies geschat door de data provider, wordt voor de totale uitstoot doorgaans scope 1 en 2 bij elkaar opgeteld maar apart gerapporteerd van scope 3. Over het algemeen worden klimaatdoelen gemaakt voor scope 1 en 2 aan de ene kant en scope 3 aan de andere kant omdat een bedrijf direct invloed kan uitoefenen op haar scope 1 en 2 emissies, maar niet op haar scope 3 emissies. Het hoge aantal uitsluitingen weerspiegelt het feit dat de transitie naar een koolstofarme samenleving zich snel materialiseert.

Daarnaast zijn er ook ondernemingen en instellingen ingesloten. Een voorbeeld daarvan is drankenproducent Budweiser Brewing Company APAC. De onderneming was niet belegbaar voor veel van de fondsen vanwege gebrekkelijk beleid op gebied van milieu en een onvoldoende ketenbeheer. De laatste jaren heeft de onderneming echter nieuwe standaarden ontwikkeld op de voor de onderneming meest relevante Materiële Duurzaamheidsthema's, waaronder verantwoord drankgebruik, klimaatactie, waterbeheer, circulaire verpakkingen en duurzame landbouw. De nieuwe standaarden worden gesteund door ambitieuze doelstellingen, waaronder onder andere een netto-nul doelstelling voor koolstofdioxide voor de totale keten voor 2040 en het verbeteren van de waterbeschikbaarheid en -kwaliteit rondom productielocaties in gebieden met waterschaarste. De eerste resultaten van deze nieuwe aanpak zijn al zichtbaar. Zo zijn onder andere de uitstoot van broeikasgassen en het watergebruik van de onderneming reeds gedaald. Gegeven deze ontwikkelingen, heeft ACTIAM besloten dat Budweiser Brewing Company weer belegbaar is.

INDICATOREN EN DOELSTELLINGEN

ACTIAM heeft de ACTIAM Duurzaamheidsdoelen geformuleerd om de noodzakelijke transitie naar een duurzame samenleving te ondersteunen. In lijn met de SFDR en TCFD, rapporteert ACTIAM over de duurzaamheidsimpact van haar financiële producten. Ten einde te monitoren in hoeverre de financiële producten de juiste ontwikkeling laten zien op weg naar het bereiken van de verschillende duurzaamheidsdoelen, wordt hieronder de CO2- en watervoetafdruk van het Fonds gepresenteerd. Tevens wordt gerapporteerd hoe groot de klimaatrisico's zijn van het Fonds en welke stappen worden gezet om deze risico's te mitigeren.

CO₂-uitstoot

De CO2-uitstoot, ook wel aangeduid als de koolstofvoetafdruk oftewel de 'carbon footprint' van de beleggingen wordt berekend in lijn met de methode die is ontwikkeld door het Partnership Carbon Accounting Financials (PCAF). De carbon footprint bestaat uit de absolute totale 'scope 1', 'scope 2' en 'scope 3' CO2-uitstoot van de entiteiten waarin wordt geïnvesteerd. De gegevens worden aangeleverd door externe dataleveranciers MSCI ESG Research en Eurostat. De gegevens worden uitgedrukt in tonnen van CO2-equivalenten en omvatten derhalve

verschillende broeikasgassen. Op basis van het aandeel van de ondernemingswaarde van de onderneming waarin belegd wordt via belegging in aandelen, of het deel van de schuld waarin belegd wordt via belegging in obligaties, wordt een deel van de totale koolstofemissies van de entiteiten toegewezen aan de beleggingen van ACTIAM. De som van de CO₂-voetafdruk van alle individuele beleggingen, komt overeen met de gerapporteerde totale CO₂-voetafdruk van de beleggingen.

Als er geen recente data³ beschikbaar is over de broeikasgasuitstoot van een specifieke onderneming of instelling wordt deze geschat. Om de broeikasgasemissies van een onderneming of instelling te schatten wordt er gebruik gemaakt van de sector uitstoot per eenheid omzet. Deze drukt de broeikasgasemissies van de sector uit die gerelateerd kan worden aan productie van goederen en diensten. Deze sector uitstoot per eenheid omzet wordt vervolgens vermenigvuldigd met de totale omzet van de onderneming of instelling om tot de geschatte CO₂-uitstoot van die onderneming of instelling te komen.

CO ₂ -UITSTOOT PER FONDS - SCOPE 1&2	FONDS-VERMOGEN PER 31-12-2022	GERAPPORTEERD	GESCHAT ¹	ABSOLUUT (SCOPE 1 & 2)	INTENSITEIT (SCOPE 1 & 2) ²
FONDSNAAM	EUR X 1000	%	%	TON CO ₂ E	TON CO ₂ E PER € MLN
ACTIAM Sustainable Index Fund Equity Pacific	177.000	79%	21%	11.100	68
<p>1 Wanneer gerapporteerde CO₂-data niet beschikbaar is, worden scope 1 & 2 emissies geschat. Deze schatting wordt gedaan door de externe dataleverancier MSCI op basis van actuele en historische gegevens op bedrijfsniveau en op sectorniveau.</p> <p>2 Deze intensiteit is inclusief een inflatiecorrectie van 8,75%.</p>					

ONTWIKKELING VAN CO ₂ - UITSTOOT PER FONDS - SCOPE 1&2	VERSCHIL T.O.V. 2021	VERSCHIL T.O.V. BENCHMARK 2022
FONDSNAAM	%	%
ACTIAM Sustainable Index Fund Equity Pacific	5%	-9%

CO ₂ -UITSTOOT PER FONDS - SCOPE 3	FONDSVERMOGEN PER 31-12-2022	TOTAAL (SCOPE 3) ¹	INTENSITEIT SCOPE 3
FONDSNAAM	EUR X 1000	TON CO ₂ E	TON CO ₂ E PER € MLN
ACTIAM Sustainable Index Fund Equity Pacific	177.000	89.100	547
<p>1 Scope 3 emissies omvatten de indirecte uitstoot van CO₂, die komt kijken bij het gebruik van grondstoffen, basismaterialen en de uitstoot die wordt veroorzaakt door het gebruik van de producten na verkoop, waar de eigen organisatie geen directe invloed op kan uitoefenen maar die ze wel indirect beïnvloedt. Scope 3 emissies zijn vooral gebaseerd op schattingen door onze data provider omdat er nog nauwelijks bedrijven zijn die dit op een uniforme wijze rapporteren. Vanwege methodologische ontwikkelingen worden deze niet vergeleken met 2021.</p>			

ACTIAM meet de voortgang die het realiseert om de CO₂-uitstoot van de portefeuilles te reduceren. De reductiedoelstelling vanuit de klimaatstrategie, net-zero in 2050, is 7% reductie per jaar sinds begin 2020 op het niveau van ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd op scope 1 en 2. Gedurende 2021 zijn de reductiedoelstellingen vastgesteld op fondsniveau voor scope 1 en 2, waar over het algemeen de indexfondsen meer zijn gaan uitstoten. Dit kan verklaard worden door het insluiten van een aantal grote CO₂-uitstotende entiteiten. Deze zijn ingesloten omdat ACTIAM verwacht dat ze in de toekomst, in lijn met gepubliceerde strategie en beleid de CO₂-uitstoot flink zullen verminderen. Ook heeft door marktontwikkelingen de energiesector een grotere weging gekregen in de benchmark waardoor de energiebedrijven waar ACTIAM nog in belegt automatisch een grotere weging krijgen in het indexfonds. Bedrijven in de energiesector behoren vaak tot de CO₂-intensievere bedrijven.

Waterneutraliteit

ACTIAM heeft zich tot doel gesteld om toe te werken naar een waterneutrale beleggingsportefeuille in 2030. Dit is een situatie waarin ondernemingen en instellingen die deel uitmaken van de beleggingsportefeuille niet meer water onttrekken aan de natuur dan dat de natuur aan kan vullen. Van ondernemingen en instellingen wordt verwacht dat ze hun watergebruik zo ver als mogelijk reduceren en eventuele negatieve impact compenseren. De focus ligt op ondernemingen uit sectoren met een bovengemiddeld risico die actief zijn in gebieden met een hoog risico op waterschaarste. De gezamenlijke watervoetafdruk van deze ondernemingen en instellingen, gewogen naar het belang in deze ondernemingen en instellingen in de portefeuille, is het belangrijkste middel om voortgang op de waterneutraliteitsdoelstelling te monitoren.

³ Recente data mag maximaal 3 jaar oud zijn, waarbij deze zal worden gecorrigeerd voor de wijziging in de betreffende omzet.

Entiteiten rapporteren nog een stuk minder over watergebruik dan over bijvoorbeeld CO2-uitstoot. ACTIAM probeert via verschillende initiatieven wel de hoeveelheid en betrouwbaarheid van de data te verbeteren. Zo gaat ACTIAM komend jaar onderzoeken of er op basis van satellietbeelden meer informatie te achterhalen is over ontwikkelingen van waterschaarse gebieden. Dit kan mogelijk nuttig zijn voor fondsen die in vastgoed of staatsobligaties beleggen, daar kan op dit moment geen voetafdruk over worden berekend vanwege een gebrek aan betrouwbare informatie.

WATEROETAFDruk	FONDSVERMOGEN PER 31-12-2022	GERAPPORTEERD ¹	¹ GESCHAT ²
FONDSNAAM	EUR X 1000	%	%
ACTIAM Sustainable Index Fund Equity Pacific	177.000	0%	86%

1 Met betrekking tot de data van de watervoetafdruk wordt er, net zoals voor CO2-uitstoot, gerapporteerd welk percentage van de data gerapporteerd is en welk deel er geschat wordt. Dit telt niet op tot 100%, aangezien er over een deel van de data niet genoeg informatie beschikbaar is om een goede schatting te maken. Dit zijn de overige procenten.

2 Wanneer gerapporteerde watervoetafdruk niet beschikbaar is, wordt het scope 1 & 2 watergebruik geschat. Deze schatting wordt gedaan door ACTIAM op basis van actuele en historische gegevens op bedrijfsniveau en op sectorniveau.

WATEROETAFDruk	GEEN DATA	TOTAAL SCHAARS WATERGEBRUIK	INTENSITEIT VAN SCHAARS WATERVERBRUIK
FONDSNAAM	%	DUIZEND LITER	DUIZEND LITER PER € MLN
ACTIAM Sustainable Index Fund Equity Pacific	14%	650	4

ONTWIKKELING WATEROETAFDruk	FONDSVERMOGEN PER 31-12-2022	VERSCHIL T.O.V. 2021	VERSCHIL T.O.V. BENCHMARK 2022
FONDSNAAM	EUR X 1000	(%)	(%)
ACTIAM Sustainable Index Fund Equity Pacific	177.000	-79%	-73%

Om het doel van waterneutraliteit te behalen zal ACTIAM de komende jaren ondernemingen en instellingen aanspreken op het formuleren van doelen op het gebied van zorgvuldig watergebruik en het vermijden of beperken emissies van vervuilende stoffen naar waterlichamen. Tevens worden ondernemingen en instellingen aangespoord om hun watervoetafdruk beter te rapporteren.

Klimaatrisico's

ACTIAM beoordeelt ook op het niveau van elk fonds hoeveel klimaatrisico er wordt gelopen. Met een scenarioanalyse is ACTIAM nog beter in staat de ondernemingen en sectoren te identificeren waarvan wordt verwacht dat deze duurzaamheidstransities niet op tijd kunnen maken en daardoor een duurzaamheidsrisico vormen voor zowel aandelen- als obligatiebeleggingen. Het helpt ACTIAM om binnen sectoren de koplopers op duurzaamheidsgebied te kunnen onderscheiden van de achterblijvers, niet alleen om te identificeren welke ondernemingen en instellingen het meeste risico lopen, maar ook om risico's voor verschillende beleggingscategorieën te kunnen identificeren. Op basis hiervan beoordeelt ACTIAM in hoeverre deze ondernemingen en instellingen nog meer moeten worden gestimuleerd om hun beleid aan te passen of dat de screening moet worden verscherpt.

Klimaatrisico's worden meegenomen in de afwegingen vanuit verschillende invalshoeken van het beleggingsproces. De berekeningen van de klimaatrisico's worden uitgevoerd door ACTIAM op basis van data aangeleverd door de externe dataleverancier MSCI. Hierbij worden de klimaatrisico's per onderneming of instelling doorgerekend op fondsniveau op basis van het gewicht in de portefeuille. ACTIAM berekent hiervoor de 'risicowaarde' (Value at Risk; VAR)⁴ voor elke onderneming en instelling, en vervolgens voor de portefeuille. Deze risicowaarde is een inschatting van de additionele kosten die een onderneming of instelling moet maken, oftewel de impact op de waardering, onder de scenario's dat de opwarming van de aarde wordt beperkt tot 1.5°C, 2°C of 3°C, waarvan het 1.5 graden Celsius scenario hieronder per Fonds is weergegeven. Afhankelijk van het beleidsscenario zal regelgeving strenger worden, zullen markten veranderen en zullen fysieke risico's toenemen in de loop van de tijd, wat bijvoorbeeld leidt tot extra kosten om broeikasgasrechten te kopen, meer

⁴ De door MSCI berekende Value at Risk meet de waarde van een onderneming die onder druk staat onder een bepaald klimaatscenario. MSCI gebruikt het AIM CGE model om, onder de aanname dat koolstofprijzen worden ingevoerd die ondernemingen en instellingen aanzetten te voldoen aan een bepaalde stijging van de mondiale temperatuur, te berekenen in hoeverre een onderneming of instelling het risico loopt om in de toekomst extra kosten te moeten maken door striktere wetgeving, kansen heeft omdat zij technologieën ontwikkelt die nodig zijn voor de energietransitie, of risico's loopt door de fysieke effecten van klimaatverandering. De cijfers in de tabel geven het percentage van de waarde van de een portefeuille dat verloren zou gaan als de aannames in het beleidsscenario zouden uitkomen. Hierbij wordt niet bepaald wat de waarschijnlijkheid is dat één van de beleidsscenario's gerealiseerd wordt. Het is derhalve niet mogelijk om hierbij een onzekerheidsmarge aan te geven.

mogelijkheden om energiebesparende technologieën te vermarkten of extra risico's op schade door extreem weer. ACTIAM maakt hierbij een onderscheid tussen (i) de extra kosten en/ of baten in de tijd als gevolg van strengere klimaatregelgeving, (ii) de kosten en/ of baten in de tijd door veranderende voorkeuren of technologische vooruitgang; en (iii) de kosten door fysieke schade door klimaatverandering.⁵

KLIMAATRISICO'S PER FONDS	TOTALE RISICOWAARDE		GERELATEERD AAN REGELGEVING ¹	
FONDSNAAM	FONDS	BENCHMARK	FONDS	BENCHMARK
ACTIAM Sustainable Index Fund Equity Pacific	-17,3%	-19,6%	-14,1%	-15,6%

1 De Climate VAR data worden berekend door onze data provider op basis van gedetailleerde economische- en klimaatmodellen. Deze modellen geven aan hoe marktontwikkelingen en striktere regelgeving, zowel op het gebied van eigen emissies als emissies in de waardeketen, doorwerken op de financiële risico's van bedrijven.

KLIMAATRISICO'S PER FONDS	GERELATEERD AAN TECHNOLOGIE		GERELATEERD AAN KLIMAATIMPACT	
FONDSNAAM	FONDS	BENCHMARK	FONDS	BENCHMARK
ACTIAM Sustainable Index Fund Equity Pacific	19,1%	17,3%	-23,3%	-22,5%

De schattingen van de klimaatrisico's voor de ACTIAM-fondsen zijn gebaseerd op Value-at-Risk schattingen voor aandelenbeleggingen. De cijfers laten zien dat de klimaattransitie voor een deel van de ondernemingen en instellingen in de beleggingsportefeuille geen risico's oplevert, maar juist kansen biedt omdat zij producten of diensten aanbieden die nodig zijn om hernieuwbare energie op te wekken of energiebesparing te realiseren. De risico's door veranderende marktomstandigheden of strikter klimaatbeleid zullen naar verwachting voor veel ondernemingen en instellingen echter groter zijn dan de kansen. Ook zijn de fysieke risico's voor veel ondernemingen en instellingen substantieel.

Het is niet eenvoudig de verandering van klimaatrisico's van ACTIAM-fondsen tussen 2021 en 2022 te vergelijken vanwege de verschillen tussen de fondsen en de sectoren. Gemiddeld genomen zijn de klimaatrisico's in 2022 een aantal procentpunten hoger dan in 2021. De geaggregeerde risico's zijn gemiddeld genomen gestegen van 13% naar 15% voor de aandelenportefeuilles en van 3% naar 6% voor de obligatieportefeuilles. Deze stijging komt met name door de stijging van de fysieke risico's. Gemiddeld genomen zijn deze voor de ACTIAM-fondsen in 2022 gestegen van 9% naar 12% voor de aandelenportefeuilles en van 1% naar 2% voor de obligatieportefeuilles, ondanks de maatregelen die ACTIAM neemt om deze risico's te mitigeren. Aan de ene kant komt dat door een (te) langzame mondiale transitie naar een koolstofarme samenleving waardoor klimaatverandering steeds sneller gaat. Ook in 2022 was er weer een duidelijke toename zichtbaar van het aantal incidenten met extreem weer, wat heeft geleid tot een aanzienlijke schade voor ondernemingen. Aan de andere kant komt er ook steeds meer informatie beschikbaar om de fysieke risico's voor verschillende klimaatscenario's te schatten. Met deze extra informatie verbetert MSCI haar klimaatmodellen, waardoor de schattingen beter worden, maar wat ook verschillen veroorzaakt tussen de resultaten van 2021 en 2022.

Ook de risico's gerelateerd aan wetgeving zijn gemiddeld genomen toegenomen in 2022. Ondanks dat de inflatie en oorlog tussen Rusland en Oekraïne op de korte termijn misschien de kans op striktere klimaatwetgeving reduceert, zijn de lange-termijnverwachtingen onveranderd en moeten ondernemingen nu investeren in de energietransitie om te voorkomen dat zij op de lange termijn niet voorbereid zijn op striktere wetgeving. De International Energy Agency verwacht dat binnen een paar jaar de vraag naar kolen, olie en gas piekt, waarna deze zal dalen. De snelheid van deze daling hangt af van de mate waarin overheden hun klimaatbeloftes nakomen en de snelheid waarmee schonere technologieën rendabel worden. Door de hogere energieprijzen in 2022 is het de verwachting dat nieuwe, schone technologieën sneller levensvatbaar worden. Dit wordt gereflecteerd door de technologiekansen die in 2022 gemiddeld genomen zijn toegenomen van 5% in 2021 naar 8% in 2022.

We zien dat het aantal ondernemingen dat klimaatbeleid voert en klimaatdoelen formuleert om de toegenomen risico's gerelateerd aan strengere wetgeving te mitigeren in 2022 aanzienlijk is gestegen. ACTIAM volgt het verloop van de klimaatrisico's nauwgezet. Ondernemingen en instellingen die hoge risico's lopen worden via engagement aangesproken op hun risico's en, als dat niet leidt tot voldoende actie, uiteindelijk mogelijk uitgesloten van beleggingen. Tevens wordt gevolgd of de ondernemingen en instellingen in portfolio voldoende snel de transitie naar een koolstof-arme manier van produceren maken en of zij doelen formuleren en beleid ontwikkelen om de overstap te maken bijvoorbeeld naar hernieuwbare energie. Hiervoor heeft ACTIAM in 2022

⁵ Merk op dat de totale klimaatrisico's gebaseerd zijn op de ondernemingen waarvoor risico-inschattingen beschikbaar zijn. Voor overheden en supranationals zijn bijvoorbeeld geen schattingen van de klimaatrisico's beschikbaar omdat de modellen daarvoor nog niet geschikt zijn. Ook zijn nog niet voor alle ondernemingen voorhanden. De risico-inschatting voor het Duurzaam Euro Obligatiefonds zijn dus enkel gebaseerd op de klimaatrisico's van de bedrijfsobligaties.

haar due dilligence normen weer aangescherpt door voortaan ook beter te kijken naar de klimaatrisico's en door strenger te worden op het gebruik van kolen. Op deze wijze zorgt ACTIAM ervoor dat in de beoordeling of ondernemingen en instellingen het mitigeren van hun risico's voldoende meebeweegt met de toegenomen druk op bedrijven om tot actie over te gaan. Naast de aanscherping van de due dilligence normen, spreekt ACTIAM ondernemingen en instellingen die hoge risico's lopen, via engagement ook aan op hun risico's. Een belangrijk doel van al deze engagements is dat bedrijven transitiedoelstellingen formuleren die in lijn zijn met het Klimaatakkoord van Parijs en strategieën ontwikkelen om deze doelen te realiseren.

1.9 **RISICOMANAGEMENT**

ACTIAM bewaakt voortdurend dat het Fonds blijft voldoen aan de voorwaarden en restricties zoals die in het prospectus zijn vastgelegd, aan de wettelijke kaders en aan de interne uitvoeringsrichtlijnen.

Het risicomanagement van ACTIAM is gebaseerd op het ‘three lines of defense model’. Dit houdt in dat er drie verdedigingslijnen te onderscheiden zijn. In dit model hebben verscheidene organisatieonderdelen eigen taken en verantwoordelijkheden. De betreffende drie verdedigingslijnen ondersteunen elkaar en versterken elkaar. De eerste lijn is de lijnorganisatie. De eerste lijn is verantwoordelijk voor de uitvoerende beheerstaken met als doel de risico's te beheersen in de operationele processen. De tweede lijn wordt gevormd door stafafdelingen binnen ACTIAM. Deze stafafdelingen hebben de verantwoordelijkheid te toetsen of de invulling van de interne beheersing door het management voldoet aan beleidsuitgangspunten van ACTIAM en zij adviseren de directie van ACTIAM op het gebied van interne beheersing. Stafafdelingen of staffuncties die binnen deze tweede lijn vallen zijn onder andere de afdelingen Risk Management en Compliance. De afdeling Risk Management van ACTIAM is onafhankelijk van de eerste lijn. De afdeling rapporteert periodiek aan het risicomanagementcomité van ACTIAM. De Risk Management afdeling ondersteunt en houdt proactief toezicht op de effectiviteit van het risicomanagement systeem. De Compliance functie is een onafhankelijke tweedelijns functie die periodiek rapporteert aan het risicomanagementcomité van ACTIAM. De Compliance functie adviseert over en monitort de eerste lijn in het naleven van relevante wet- en regelgeving.

Binnen Risk Management van ACTIAM worden een aantal verantwoordelijkheidsgebieden onderscheiden:

- Portfolio Compliance
- Operational Risk Management
- Financial Risk Management

Internal audit van ACTIAM, die door ACTIAM is uitbesteed aan KPMG, vormt de derde lijn in de verantwoordelijkheid voor de interne beheersing binnen ACTIAM. Internal audit toetst, volkomen onafhankelijk van het management van ACTIAM, de interne beheersing vanuit haar verantwoordelijkheid en rapporteert richting de directie van ACTIAM.

De structuur en organisatie van risicomanagement zijn ingericht conform de geldende wet- en regelgeving.

Hierna volgt per geïdentificeerd risico een omschrijving van het risico. In de risicotabel in de volgende paragraaf en in de toelichting op de balans in de jaarrekening worden de belangrijkste financiële risico's verder gekwantificeerd.

FINANCIËLE RISICO'S

Marktrisico

Het marktrisico wordt gedefinieerd als het risico van schommelingen in de omvang en het rendement van het Fonds als gevolg van waardeontwikkelingen van de financiële instrumenten waarin door het Fonds wordt belegd.

Het Fonds is blootgesteld aan marktschommelingen en risico's inherent aan het beleggen in financiële instrumenten. De waarde van de onderliggende beleggingen van het Fonds kan fluctueren op basis van een groot aantal factoren, zoals verwachtingen ten aanzien van economische groei, inflatie en prijsontwikkeling op diverse goederen en valutamarkten. Daarnaast kan de waarde van de beleggingen fluctueren naar aanleiding van politieke en monetaire ontwikkelingen. Marktrisico's verschillen per beleggingscategorie en zijn mede afhankelijk van de mate van spreiding van beleggingen over regio's en sectoren en/of van de keuze van individuele beleggingen. Het is mogelijk dat beleggingen van de hele markt of van bepaalde regio's en/of sectoren dalen. Door middel van een zorgvuldige selectie en spreiding van de beleggingen van het Fonds wordt getracht om het marktrisico te mitigeren.

Het marktrisico van een Fonds kan worden uitgedrukt door middel van de Value at Risk (VaR) maatstaf. De 99% VaR techniek bepaald het verliesbedrag dat met een waarschijnlijkheid van 99% niet wordt overschreden. De VaR maatstaf is toepasbaar onder normale marktomstandigheden.

Valutarisico

Een specifieke vorm van marktrisico is valutarisico of wisselkoersrisico. De waarde van beleggingen in financiële instrumenten wordt beïnvloed door de ontwikkelingen van de valutakoersen waarin de betreffende beleggingen luiden, voor zover dit niet de euro betreft. Het Fonds is genoteerd in euro's en loopt valutarisico voor de

beleggingen die niet in euro luiden. In de jaarrekening van het Fonds is een overzicht gegeven van de blootstelling aan de verschillende valuta. Door spreiding van beleggingen over verschillende valuta kan het valutarisico worden gemitigeerd.

Concentratierisico

Een nauw aan marktrisico gerelateerd risico is het concentratierisico. Dit is het risico van waardedaling of waardefluctuaties van het Fonds als gevolg van een concentratie van de beleggingen in bepaalde financiële instrument of markt. Het Fonds kan zijn beleggingen concentreren in ondernemingen die opereren in hetzelfde land, dezelfde regio, dezelfde sector of in specifieke ondernemingen. Het concentratierisico houdt in dat specifieke gebeurtenissen van grotere invloed zijn op de waarde van de beleggingsportefeuille van het Fonds dan indien de mate van concentratie geringer is. De oorzaak van concentratie van de portefeuille kan het gevolg zijn van marktontwikkelingen, het gevoerde beleggingsbeleid en de gehanteerde beleggingsrichtlijnen of van de omvang en samenstelling van het voor belegging beschikbare beleggingsuniversum. Een kleiner beleggingsuniversum leidt tot geringere spreidingsmogelijkheden dan een groter universum.

Inflatierisico

Een nauw aan marktrisico verbonden risico is het inflatierisico. Het inflatierisico houdt in dat de reële waarde van beleggingen en beleggingsopbrengsten in negatieve zin wordt beïnvloed door inflatie. De reële waarde van beleggingen en beleggingsopbrengsten kan worden bepaald door het effect van de inflatie in mindering te brengen op de nominale waarde van de beleggingen.

Actief rendementsrisico

Het actieve rendementsrisico is het risico dat het rendement van het Fonds afwijkt van dat van de Benchmark van het Fonds. Eventuele afwijkingen kunnen het gevolg zijn van een andere fondssamenstelling ten opzichte van de benchmark door het gehanteerde ESG-beleid en beleggingsbeleid van het Fonds. De waardefluctuaties van de financiële instrumenten waarin door het Fonds wordt belegd kunnen in positieve en negatieve zin afwijken van die opgenomen in de benchmark van het Fonds. In geval sprake is van een negatieve afwijking bestaat het risico dat de doelstelling van het Fonds niet wordt gerealiseerd. Om dit risico te beheersen, hanteert de Beheerder prestatienormen en beleggingsrestricties voor maximale afwijkingen ten opzichte van de benchmarks.

Kredietrisico

Het kredietrisico wordt gedefinieerd als het risico van schommelingen in de omvang en het rendement van het Fonds als gevolg van de mogelijkheid dat een kredietnemer of tegenpartij een financiële of andere contractuele verplichting niet nakomt.

Tegenpartijrisico

Een specifieke vorm van kredietrisico is tegenpartijrisico, oftewel het risico dat een uitgevende instelling of een tegenpartij bij transacties in financiële instrumenten in gebreke blijft. Dit risico wordt gelopen bij afwikkeling van transacties in financiële instrumenten. Het is het risico dat een afwikkeling via een betaalsysteem niet plaatsvindt zoals verwacht, doordat de betaling of levering van de verkochte, respectievelijk gekochte, financiële instrumenten door een tegenpartij niet of niet op tijd of zoals verwacht plaatsvindt. Bij aan- en verkooptransacties met betrekking tot financiële instrumenten ontstaan over het algemeen slechts zeer kortlopende vorderingen en schulden bij aankopen. Daardoor is het risico beperkt, ermee rekening houdend dat levering plaatsvindt tegen vrijwel gelijktijdige ontvangst van de tegenprestatie.

Ultimo verslagperiode is er bij het Fonds nauwelijks sprake van tegenpartijrisico uit hoofde van afgeleide financiële instrumenten.

Betalingsrisico of settlementrisico

Een specifieke vorm van tegenpartijrisico is betalingsrisico of settlementrisico. Dit risico wordt gelopen bij afwikkeling van transacties in financiële instrumenten. Het is het risico dat een afwikkeling via een betaalsysteem niet plaatsvindt zoals verwacht, doordat de betaling of levering van de verkochte, respectievelijk gekochte, financiële instrumenten door een tegenpartij niet of niet op tijd of zoals verwacht plaatsvindt. Bij aan- en verkooptransacties met betrekking tot financiële instrumenten ontstaan over het algemeen slechts zeer kortlopende vorderingen en schulden bij aankopen. Daardoor is het risico beperkt, ermee rekening houdend dat levering plaatsvindt tegen vrijwel gelijktijdige ontvangst van de tegenprestatie.

Overdrachtsrisico of transferrisico

Een specifieke vorm van kredietrisico is het overdrachtsrisico of het transferrisico. Dit is het risico van waardedaling of waardefluctuaties van het Fonds als gevolg van beperkingen of belemmeringen bij het

overbrengen van tegoeden vanuit het buitenland. Ter beperking van dit risico gelden restricties voor de samenstelling van de vastrentende portefeuilles met betrekking tot geografische spreiding.

Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico betreft het risico dat niet tijdig kan worden beschikt over voldoende liquide middelen om aan korte termijn financiële verplichtingen te voldoen, al dan niet onder normale omstandigheden of in tijden van stress, zonder dat dit gepaard gaat met onaantvaardbare kosten of verliezen.

De mate van verhandelbaarheid van de financiële instrumenten waarin wordt belegd, hangt onder meer samen met de transactievolumes op de markt in financiële instrumenten. Het Fonds belegt hoofdzakelijk in financiële instrumenten die aan een officiële gereguleerde markt in financiële instrumenten zijn genoteerd, merendeels in zogenoemde ontwikkelde landen. In het algemeen is dan ook sprake van een zodanige verhandelbaarheid van onderliggende financiële instrumenten dat aan- en verkopen tijdig kunnen worden uitgevoerd. De mate van verhandelbaarheid van de financiële instrumenten waarin wordt belegd, hangt onder meer samen met de transactievolumes op de markt in financiële instrumenten. De verhandelbaarheid neemt toe naarmate deze volumes groter zijn.

Ter beheersing van het liquiditeitsrisico wordt voor het Fonds voor elke looptijdhorizon bewaakt dat de beschikbare liquiditeit in beginsel voldoende is om aan liquiditeitsverplichtingen te kunnen voldoen en uitstroom te kunnen faciliteren, zowel onder normale scenario's als onder zogenaamde stress scenario's. Op deze manier wordt het risico dat beleggingen moeten worden verkocht tegen ongunstige voorwaarden beperkt.

Risico van gebruik van derivaten en hefboomfinanciering

In het kader van het afdekken van risico's en efficiënt portefeuillebeheer kan gebruik worden gemaakt van afgeleide financiële instrumenten, oftewel derivaten en Exchange Traded Funds (ETF's).

Derivaten zijn veelal complexe instrumenten. Verschillende factoren hebben invloed op de waarde van derivaten, waaronder de koersontwikkeling van de onderliggende financiële instrumenten of indices waarop de derivaten zijn gebaseerd. De waarde van een derivaat kan sterk stijgen of dalen bij slechts een kleine koersontwikkeling van deze onderliggende activa. Het gebruik van derivaten impliceert tevens dat risico ontstaat als gevolg van hefboomfinanciering. Het beleggingsbeleid van het Fonds is erop gericht dat er geen negatieve waarde van het Fonds kan ontstaan.

Het beleid van de Beheerder betreffende gebruik van derivaten ziet enerzijds toe op het mitigeren van risico's van een negatieve waarde van het Fonds en anderzijds op het voorkomen van significante ongewenste waarde mutaties. Het beleggingsbeleid van het Fonds is zodanig ingericht dat het risico op een negatieve waarde van het Fonds is geminimaliseerd.

Gebruik van afgeleide financiële instrumenten en ETF's

Het gebruik van derivaten en ETF's is in dit kader uitsluitend toegestaan indien dit naar het oordeel van de Beheerder in het belang is van de participanten, ermee rekening houdend dat met het gebruik van derivaten en ETF's tevens een risico ontstaat dat in indirecte zin blootstelling wordt aangegaan op ondernemingen die van belegging zijn uitgesloten.

Binnen het Fonds zal normaliter enkel van afgeleide financiële instrumenten en ETF's gebruik worden gemaakt ten einde transactiekosten te beperken. Het aanpassen van de portefeuille als gevolg van bijvoorbeeld toe- of uittreding brengt transactiekosten met zich mee. In bepaalde marktomstandigheden kunnen kosten beperkt worden door gebruik te maken van derivaten en ETF's. Daarnaast kan gebruik worden gemaakt van derivaten en ETF's indien het als gevolg van marktomstandigheden tijdelijk niet mogelijk is de index te repliceren via beleggingen in (certificaten van) aandelen die onderdeel uitmaken van het beleggingsuniversum. Posities in derivaten en ETF's zullen vervolgens zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk worden afgebouwd.

De belangrijkste financiële risico's die betrekking hebben op het Fonds worden in [paragraaf 1.10](#) toegelicht.

NIET-FINANCIËLE RISICO'S

Fiscaal en juridisch risico

De juridische en fiscale behandeling van het Fonds kan buiten de macht van het Fonds of de Beheerder veranderen, met nadelige consequenties voor het Fonds en de participanten. Veranderingen in de wettelijke

en/of fiscale status van de participanten of relevante veranderingen in de lokale wetgeving en de interpretatie daarvan kan de fiscale positie van de participanten aanzienlijk beïnvloeden.

Wijzigingsrisico belastingregimes

Het wijzigingsrisico met betrekking tot belastingregimes houdt op hoofdlijnen in dat een overheid de belastingwetgeving in ongunstige zin voor het Fonds verandert, waardoor de waarde van de beleggingsportefeuille en/of de waarde van het fondsvermogen van het Fonds op één of andere wijze negatief worden beïnvloed. Het is niet uitgesloten dat de wet of wetsinterpretatie verandert al dan niet met terugwerkende kracht. Het is daardoor mogelijk dat additionele belastingen verschuldigd worden, inclusief eventuele bronheffingen met betrekking tot betaalbaar gestelde dividenden of rente, die niet voorzienbaar waren ten tijde van het uitbrengen van het prospectus of ten tijde van aankoop, waardering of verkoop. Dit risico neemt toe naarmate meer wordt belegd in landen met minder stabiele regeringen en democratische procedures bij de totstandkoming van (belasting)wetgeving. Het Fonds belegt overwegend in landen waar deze minder gunstige externe factoren niet van toepassing zijn. Niettemin geldt het wijzigingsrisico belastingregimes met betrekking tot alle beleggingen in alle landen.

Risico uit hoofde van FATCA/CRS

Het Fonds voldoet aan de Amerikaanse Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA) en de Common Reporting Standard (CRS) en in dat kader in de Nederlandse wetgeving opgenomen bepalingen. Om in dat kader ten aanzien van participanten de status onder FATCA of Nederlandse wetgeving te kunnen (blijven) vaststellen, wordt aan participanten documentatie opgevraagd. Als het Fonds, doordat het niet voldoet aan FATCA, wordt onderworpen aan bronbelasting van de Verenigde Staten op haar beleggingen, dan kan dit gevolgen hebben voor de intrinsieke waarde (ook wel bekend onder de term Net Asset Value of NAV).

Meer informatie over de fiscale aspecten en de daaraan verbonden risico's vindt u in de toelichting op de jaarrekeningen in de paragraaf Fiscale aspecten.

RISICO	RISICOBEREIDHEID	IMPACT	MATERIALIZATIE	BEHEERSING
Fiscaal en juridisch risico	Laag	Hoog	Fiscale en juridische risico's hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op het Fonds.	De Beheerder heeft periodiek overleg met Juridisch en Fiscaal adviseurs en Compliance. Om nieuwe en/of wijzigingen in voor ACTIAM relevante wet- en regelgeving te monitoren, worden deze minimaal tweemaal per jaar besproken in het LEFICO-overleg. Hiertoe wordt door de Legal & Compliance officer een overzicht ('Controlelijst') bijgehouden op basis van de Wetgevingsagenda ('Legislative Agenda') die halfjaarlijks door Juridische Zaken wordt gepubliceerd. In de Controlelijst worden relevante acties geïdentificeerd en gemonitord die door ACTIAM moeten worden uitgevoerd. De controlelijst wordt gedeeld met de Risico Management Commissie (RMC) en de LEFICO-bevindingen worden daar besproken.

Compliance risico

Compliance risico betreft het risico dat consequenties van (veranderende) wet- en regelgeving niet of niet tijdig worden onderkend waardoor wet- en regelgeving wordt overtreden. Naast het externe aspect van het compliance risico bestaat er ook een intern deel dat betrekking heeft op het risico dat niet of niet tijdig wordt voldaan aan interne regelgeving (beleid). Binnen ACTIAM wordt periodiek gecontroleerd dat wordt voldaan aan intern geformuleerd beleid en daartoe opgestelde en ingerichte processen. Het beleid ziet erop toe dat periodiek wordt gecontroleerd of het beleid voldoet aan wet- en regelgeving.

Integriteitsrisico

Een specifieke vorm van compliance risico is het integriteitsrisico. Dat betreft aantasting van de reputatie, het vermogen of het resultaat van ACTIAM als gevolg van fraude of het niet naleven van (interne en externe) wet- en regelgeving. Met name de cultuur en het gedrag van medewerkers, klanten en partijen waar ACTIAM zaken mee doet spelen een belangrijke rol. Handelingen die in strijd zijn met de kernwaarden van ACTIAM, de gedragscode of wettelijke bepalingen worden niet getolereerd. Het risico op fraude wordt gemitigeerd door middel van het door ACTIAM toegepaste 'three lines of defense model' en organisatorische maatregelen op het gebied van

interne controle. Daarnaast wordt er, door middel van controleprocessen, door de bewaarder en de externe accountant ook aandacht besteed aan dit risico.

RISICO	RISICOBEREIDHEID	IMPACT	MATERIALIZATIE	BEHEERSING
Compliance risico	Laag	Hoog	Compliance risico's hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op het Fonds.	Juridische Zaken signaleert veranderingen in/ nieuwe wet-en regelgeving. De compliance officer monitort op de tijdige implementatie hiervan. Om integriteit te borgen worden passende maatregelen getroffen door ACTIAM, o.a. screening van klanten en awareness sessies/e-learnings over compliance onderwerpen en compliance beleidsstukken.

Operationeel risico

Operationeel risico betreft het risico op schommelingen in de omvang en het rendement van het Fonds als gevolg van ontoereikende of gebrekkige interne beheersing van processen en systemen.

Procesrisico

Een specifieke vorm van operationeel risico is procesrisico. Dit is het risico van directe of indirecte verliezen die het gevolg zijn van ontoereikende of gebrekkige opzet, bestaan en werking van interne processen.

Systeemrisico

Een specifieke vorm van operationeel risico is systeemrisico. Dit is het risico van directe of indirecte verliezen die het gevolg zijn van tekortkomingen in informatietechnologiesystemen ten behoeve van adequate en tijdige informatieverwerking en communicatie. Het beschikken over adequate informatietechnologiesystemen is cruciaal om de continuïteit en beheersbaarheid van de processen en dienstverlening ten behoeve van het Fonds te kunnen waarborgen. Er zijn verschillende maatregelen van toepassing om systeemrisico's te mitigeren, waaronder het in geval van uitval beschikbaar hebben van adequate back up en recovery systemen en business continuity planning.

Cybercriminaliteitsrisico

Het bestrijden van cybercriminaliteit is een topprioriteit voor een financiële organisatie als ACTIAM. Het risico op cybercriminaliteit neemt in de loop van de tijd toe en wordt steeds meer wijdverspreid en professioneler, bijvoorbeeld middels cyberaanvallen met behulp van ransomware. Cybercrime blijft onverminderd hoog op de agenda van de directie van ACTIAM staan. In 2022 heeft zich twee cyber incidenten voorgedaan, waarvan er een zich voor heeft gedaan bij een leverancier. De leverancier, namelijk OKTA, is een zogenaamde single sign-on applicatie die wordt gebruikt om toegang te krijgen tot een systeem van ACTIAM. Beide zijn tijdig onderschept dan wel voorkomen door een effectieve Information Security Management System. Daarnaast heeft de oorlog in Ukraine geleid tot verhoogde monitoring/paraatheid. Zo zijn alle inlogmogelijkheden vanuit Rusland en Ukraine geblokkeerd en wordt berichtgeving van het Nationaal Cyber Security Center nauwlettend gevolgd. De organisatorische en technologische maatregelen die zijn getroffen om cybercriminaliteitsrisico's te mitigeren zijn onverminderd geldig. Ook de awareness rondom dit risico heeft, mede gelet op de gebeurtenissen in 2022, volop de aandacht gekregen in de vorm van kennis en bewustzijn sessies.

RISICO	RISICOBEREIDHEID	IMPACT	MATERIALIZATIE	BEHEERSING
Operationeel risico	Laag	Hoog	Operationele risico's hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op het Fonds.	ACTIAM heeft een interne beheersingssysteem geïmplementeerd waarin onder meer een comite structuur is opgenomen. Deze wordt geactualiseerd indien er zich interne en/of externe omstandigheden zich voordoen die dit noodzakelijk maken. Daarnaast worden veranderingen ook getriggered door het incidenten proces en 'Risk Self assessments' die periodiek plaatsvinden. Een significant deel van dit framework maakt onderdeel uit van een ISAE 3402 type II rapport die onderhavig is aan een controle door een externe accountant.

Duurzaamheidsrisico

Duurzaamheidsrisico betreft het risico dat het beoogde rendement op beleggingen van een Fonds en daarmee het Fonds negatief wordt beïnvloedt door een onverantwoorde of onzorgvuldige omgang met duurzaamheidsaspecten of ESG-aspecten van ondernemingen of instellingen en financiële instrumenten waarin wordt belegd. Meting van

de duurzaamheidsrisico's vindt plaats op basis van gegevens van onafhankelijke dataleveranciers en Value At Risk data met betrekking tot klimaatrisico's. De beheersing en de mitigatie van de duurzaamheidsrisico's vindt plaats door screening van ondernemingen, engagement en eventueel uitsluiting van beleggingen op basis van de Algemene Uitsluitingscriteria.

ACTIAM is ervan overtuigd dat de integratie van duurzaamheidsaspecten en -risico's in het beleggingsbeleid leidt tot betere risico-rendementsprofielen van het Fonds. Naast duurzaamheidsrisico's met betrekking tot individuele ondernemingen of sectoren, houdt ACTIAM ook rekening met duurzaamheidsrisico's die kunnen spelen in specifieke landen of regio's, zoals toenemende blootstelling aan natuurrampen (onder andere door klimaatverandering) of maatschappelijke onrust. Door rekening te houden met duurzaamheidsrisico's en -kansen, ontstaat er een bredere kijk op de ondernemingen en instellingen waarin ACTIAM belegt en wordt de besluitvorming daaromtrent verbeterd, wat uiteindelijk kan leiden tot selectie van ondernemingen en instellingen met lagere neerwaartse risico's en gunstigere rendementen.

Ondernemingen en instellingen kunnen ook risico lopen door betrokkenheid bij controversiële thema's en praktijken. Over het algemeen leidt een verminderde betrokkenheid bij controversiële thema's en praktijken voor entiteiten tot minder marktrisico's en lagere kapitaalkosten. Lagere kapitaalkosten gaan doorgaans gepaard met een hogere waardering van beleggingen en/ of meer rendementspotentieel. In het prospectus wordt ingegaan op specifieke duurzaamheidsrisico's en de wijze waarop ACTIAM daarmee omgaat.

RISICO	RISICOBEREIDHEID	IMPACT	MATERIALISATIE	BEHEERSING
Duurzaamheidsrisico	Laag	Hoog	Duurzaamheidsrisico's hebben in de verslagperiode geen materiële impact gehad op het Fonds.	Het duurzaamheidsrisico wordt onder andere beheerst door het beleggingsuniversum minimaal viermaal per jaar en de lijst met uitgesloten bedrijven minimaal eenmaal per jaar te toetsen op de uitsluitingscriteria.

Bewaarnemingsrisico

Bewaarnemingsrisico is het risico dat activa verloren gaan als gevolg van onder meer insolventie of fraude bij de entiteit waar financiële instrumenten in bewaring zijn gegeven. Dit vindt plaats bij de custodian dan wel, indien van toepassing, bij subcustodians die zijn aangesteld. Ter beperking van het bewaarnemingsrisico heeft de custodian interne beheersingsmaatregelen getroffen.

BNP Paribas S.A., Amsterdam branch, is aangesteld als bewaarnemer (custodian) voor de beleggingsinstellingen onder beheer van ACTIAM. Daarnaast is BNP Paribas S.A. aangesteld als bewaarder (depository). Dit is een afgescheiden afdeling van BNP Paribas S.A. die een controlerende taak heeft.

RISICO	RISICOBEREIDHEID	IMPACT	MATERIALISATIE	BEHEERSING
Bewaarnemingsrisico	Laag	Hoog	Bewaarnemingsrisico's hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op het Fonds.	Er zijn controlemaatregelen getroffen met de bewaarder onder andere middels de bewaardersverklaring. Tevens zijn er controlemaatregelen getroffen bij de bewaarnemer, oftewel custodian. Deze worden beheerst door het verkrijgen van de ISAE 3402 type II rapportage, voorzien van een verklaring van een externe accountant, waarbij ACTIAM zogeheten end-user considerations en mogelijke bevindingen kritisch beoordeelt.

Uitbestedingsrisico

Uitbesteding van activiteiten brengt als risico met zich mee dat de wederpartij niet aan haar verplichtingen voldoet, ondanks gemaakte afspraken zoals deze zijn vastgelegd in contracten met uitbestedingsrelaties. ACTIAM heeft de uitvoering van de aan het Fonds gerelateerde administratie, rapportage en verslaglegging uitbesteed aan BNP Paribas S.A. De uitvoering van het engagement- en stembeleid is uitbesteed aan Sustainalytics. Tot 30 juni 2022 maakte ACTIAM verder gebruik van de informatietechnologie diensten van Athora Netherlands N.V. Met ingang van 30 juni 2022 zijn de informatietechnologie diensten uitbesteed aan Cardano Holding Limited, Cardano Risk Management Limited, Cardano Risk Management B.V.

De uitgangspunten van de samenwerking met uitbestedingsrelaties zijn schriftelijk vastgelegd in overeenkomsten. In deze overeenkomsten zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat ACTIAM kan voldoen aan de eisen welke voortvloeien uit de Wft en de AIFMD. Voorts zijn in de overeenkomsten bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverschaffing en de vergoeding.

ACTIAM heeft uitbestedingsprocedures geïmplementeerd die onder meer toezien op het monitoren van de uitbestede activiteiten. Monitoring vindt daarbij plaats op basis van de periodieke rapportages en verantwoordingsoverleggen met de service organisaties. Assurance rapportages, zoals ISAE 3402 rapporten, worden gebruikt om vast te stellen dat de interne risicobeheersingsprocedures van de betreffende uitbestedingsrelatie adequaat en effectief zijn. Indien nodig kunnen additionele activiteiten worden uitgevoerd, zoals het uitvoeren van een due diligence. In de overeenkomsten zijn bepalingen opgenomen met betrekking tot aansprakelijkheden tussen ACTIAM en de betreffende partij.

RISICO	RISICOBEREIDHEID	IMPACT	MATERIALISATIE	BEHEERSING
Uitbestedingsrisico	Laag	Hoog	Uitbestedingsrisico's hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op het Fonds.	Het uitbestedingsrisico wordt beheerst op basis van de toepassing van het uitbestedingsbeleid waarin het monitoren van gedelegeerde taken centraal staat, onder meer op basis van periodieke bijeenkomsten en rapportages met de uitbestedingsrelatie en het verkrijgen van de ISAE 3402 type II rapportage, voorzien van een verklaring van een externe accountant, waarbij ACTIAM zogeheten end-user considerations en mogelijke bevindingen kritisch beoordeelt.

Risico's verbonden aan index beleggen

Tracking error risico van de portefeuilles als gevolg van uitsluiting

De Beheerder streeft naar evenaring van de performance van de index door te beleggen in aandelen in de index, met uitzondering van de uitgesloten ondernemingen. Daarom is het waarschijnlijk dat er een verschil bestaat tussen de samenstelling van de portefeuille van het Fonds en de samenstelling van de index, wat een 'natuurlijke' tracking error tot gevolg heeft. De natuurlijke tracking error die voortkomt uit het uitsluiten van ondernemingen en vervolgens het herbeleggen van de vrijgekomen middelen betekent dat een risico bestaat dat de doelstelling van het Fonds om het rendement op de index te repliceren niet wordt gehaald. De tracking error van de portefeuille ten opzichte van de index fluctueert in de loop van de tijd, afhankelijk van onder andere het aantal en de marktkapitalisatie van de uitgesloten ondernemingen.

Indexrisico

Morgan Stanley Capital International (MSCI) is een toonaangevende leverancier van indices aan beleggingsorganisaties. MSCI kan naar eigen inzicht besluiten haar indexregels te wijzigen, wat een negatief effect kan hebben op het vermogen van de Beheerder om de index te repliceren. Als de wijzigingen in de indexregels ernstige negatieve materiële gevolgen voor het Fonds of de Beheerder hebben, kan de Beheerder de participanten voorstellen om over te gaan naar een andere index voor het Fonds.

RISICO	RISICOBEREIDHEID	IMPACT	MATERIALISATIE	BEHEERSING
Indexrisico	Laag	Gemiddeld	Risico's verbonden aan indexbeleggen hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op de Fondsen	De vrijgekomen middelen vanuit het niet beleggen in uitgesloten ondernemingen worden op een zodanige wijze belegd dat de tracking error geminimaliseerd wordt. Ook heeft de Beheerder gekozen voor een toonaangevende leverancier van indices. Met betrekking tot de Fondsen streeft de Beheerder naar een maximale tracking error, die ter indicatie is vermeld in paragraaf 1.10 en op basis waarvan de Beheerder de monitoring uitvoert.

1.10 RISICO'S IN DE VERSLAGPERIODE

De belangrijkste financiële risico's die betrekking hebben op het Fonds worden in de volgende tabel toegelicht.

BELANGRIJKSTE FINANCIËLE RISICO'S	RISICOBEREIDHEID	IMPACT	MATERIALISATIE	BEHEERSING
Marktrisico Op basis van het beleggingsbeleid worden posities ingenomen waar marktrisico over gelopen wordt.	Hoog	Hoog	Standaarddeviatie ultimo 2022: 15,7% (ultimo 2021: 13,4%). ¹ De VaR ultimo 2022 is 37,6% (ultimo 2021: 35,9%). ²	Actieve monitoring en maandelijkse rapportage over marktrisico.
Valutarisico Het Fonds is blootgesteld aan vreemde valuta.	Hoog	Hoog	In de toelichting op de jaarrekening is een valutaverdeling opgenomen en een opsplitsing van de (niet-)gerealiseerde koersresultaten en de valutaresultaten van het Fonds. In paragraaf 1.7 is een toelichting opgenomen met betrekking tot de valuta ontwikkelingen in 2022.	Valutarisico's worden niet afgedekt.
Concentratierisico Er is sprake van concentratierisico omdat er enkel belegd wordt in de regio Pacific.	Gemiddeld	Gemiddeld	In de paragraaf Toelichting op de balans wordt inzicht gegeven in de spreiding van de beleggingsportefeuille en daarmee een indicatie van het concentratierisico.	De beleggingen zijn over diverse landen, sectoren en ondernemingen gespreid. Binnen de regio Pacific is er sprake van een hoge mate van spreiding.
Actief rendementsrisico Er wordt een passief duurzaam beleggingsbeleid gevoerd waarmee gestreefd wordt naar een minimale tracking error.	Laag	Laag	Tracking error ultimo 2022: 1,0% (ultimo 2021: 0,7%). ³	De benchmark vormt het uitgangspunt voor de portefeuille. Vanwege de duurzame selectie zal de portefeuille afwijken van de benchmark.

1 De volatiliteit van het Fonds wordt uitgedrukt in de standaarddeviatie. Deze wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van 3 jaar maandrendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportage datum.

2 De Value at Risk (VaR) is een risicometaatstaaf. De VaR techniek geeft de (maximale) daling van de net asset value (NAV) in procenten, waarbij de daling niet wordt overschreden met een waarschijnlijkheid van 99%. De VaR wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van 5 jaar aan dagelijkse rendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportage datum.

3 De tracking error (ex-ante) is een risicometaatstaaf die aangeeft in welke mate het verwachte rendement van de portefeuille af zou kunnen wijken van het rendement van de benchmark. De tracking error wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van 3 jaar aan dagelijkse rendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportagedatum.

1.11 VERKLARING OMTRENT DE BEDRIJFSVOERING

Wij beschikken over een beschrijving van de bedrijfsvoering, die voldoet aan de eisen van de Wet op het financieel toezicht (Wft) en het Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen (Bgf). Wij hebben gedurende het afgelopen verslagjaar verschillende aspecten van de bedrijfsvoering beoordeeld, waaronder de uitbestede activiteiten. Bij onze werkzaamheden hebben wij geen constatering gedaan op grond waarvan wij zouden moeten concluderen dat de beschrijving van de opzet van de bedrijfsvoering als bedoeld in artikel 115y lid 5 van het Bgf niet voldoet aan de vereisten zoals opgenomen in de Wft en daaraan gerelateerde regelgeving. Op grond hiervan verklaren wij als Beheerder te beschikken over een beschrijving van de bedrijfsvoering die voldoet aan de eisen van de Wft.

Ook hebben wij niet geconstateerd dat de bedrijfsvoering niet effectief en niet overeenkomstig de beschrijving functioneert. Derhalve verklaren wij met een redelijke mate van zekerheid dat de bedrijfsvoering gedurende het verslagjaar effectief en overeenkomstig de beschrijving heeft gefunctioneerd.

1.12 PORTEFEUILLEBELEID EN RENDEMENT

	FONDS-VERMOGEN IN MILJOENEN EURO'S ¹	RENDEMENT OP BASIS VAN INTRINSIEKE WAARDE NA KOSTEN	RENDEMENT BENCHMARK	DIVIDEND PER PARTICIPATIE IN EURO ²	INTRINSIEKE WAARDE PER PARTICIPATIE IN EURO ¹
2022	177,2	-8,94%	-7,34%	-	124.010,1
2021	190,7	10,56%	10,42%	-	136.184,6
2020	230,5	3,00%	2,69%	-	123.172,7
2019	923,8	21,60%	21,45%	-	119.590,2
2018	762,8	-7,37%	-7,58%	-	98.346,6

1 Ultimo verslagperiode.
2 Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.

Voor meer informatie over het beleggingsresultaat per participatie over de laatste vijf jaren, gesplitst naar inkomsten, waardeveranderingen en kosten wordt verwezen naar de toelichting op het fondsvermogen, als onderdeel van de toelichting op de balans, van het Fonds.

In de Pacific lieten de aandelenmarkten in 2022 een correctie zien. Aanvankelijk richtten beleggers hun aandacht vooral op het tempo van renteverhogingen door centrale banken. Na een serie van hoge inflatiecijfers gingen beleggers er steeds meer vanuit dat de beleidsrente versneld zou worden verhoogd. Daarbovenop maakten beleggers zich steeds zorgen over de geopolitieke spanningen tussen Rusland en Oekraïne. Op het moment dat de Russische president Poetin opdracht gaf tot een grootscheepse aanval op Oekraïne, ging het brede scala van mogelijke gevolgen van het conflict de financiële markten beheersen. De gasprijzen stegen het afgelopen jaar explosief waardoor de inflatie onder verdere opwaartse druk kwam te staan. De richting van de aandelenmarkten werd later in het jaar sterk beïnvloed door centrale banken en macro-economisch nieuws. Centrale banken gaven duidelijk aan dat ze de inflatie willen aanpakken ondanks de onvermijdelijke risico's van een verslechtering van de economische groei, wat de aandelenkoersen deed dalen. Zelfs de centrale bank van Japan (BoJ) heeft het zeer ruime monetaire beleid wat aangepast. Zo werd de maximale hoogte van de obligatierente verhoogd van 0,25% naar 0,50%. De centrale bank van Australië (RBA) verhoogde de beleidsrente meerdere malen en zorgde voor enige koersdruk van Australische beursgenoteerde bedrijven.

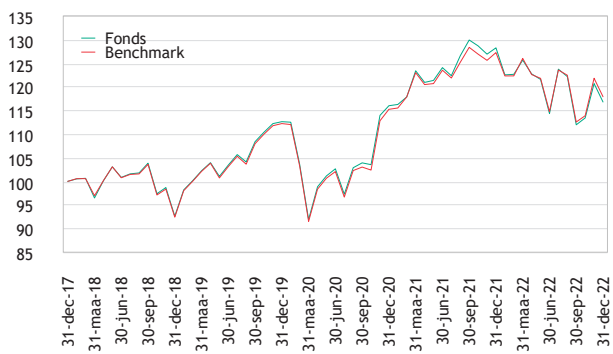
Het Fonds bleef in 2022 achter in rendement in vergelijking met de benchmark. De underperformance komt op het conto van het ESG-beleid (uitsluitingen en herbelegging), in met name de sectoren energie, basisgoederen en basisindustrie.

Pro forma performance attributie 2022

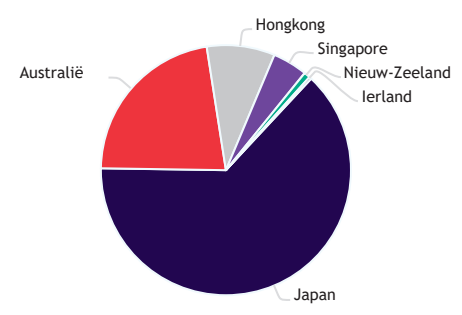
	OUTPERFORMANCE	ESG OVERLAY
ASIFE Pacific	-1,60%	-1,60%

Per 31 december 2022 zaten er 302 bedrijven in de beleggingsportefeuille van het Fonds. Per 30 juni 2022 vielen 53 bedrijven buiten het beleggingsuniversum, deze 'uitsluitingen' hadden een gewicht van 23,4% in de Index ten opzichte van 14,5% ultimo 2021.

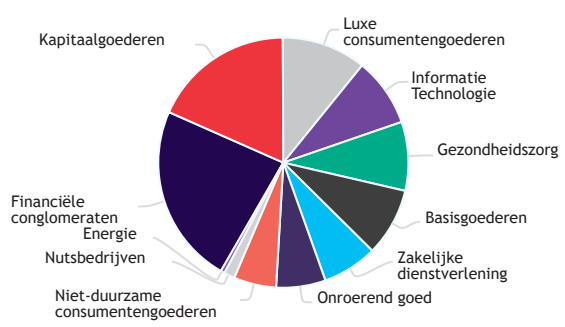
GEÏNDEXEERD RENDEMENTSVERLOOP

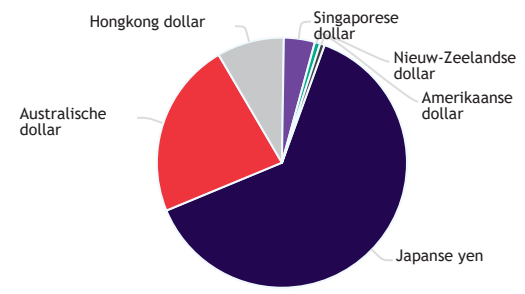
LANDENVERDELING

SECTOREN

VALUTA'S

ESG-score

Naast het algemene ESG-beleid dat op de Fondsen van toepassing is en staat beschreven in [paragraaf 1.8](#), berekent ACTIAM voor het Fonds de ESG-score. De ESG-score wordt berekend op basis van scores voor beleid, gedrag, product, sector en een analistenscore toegekend door het ACTIAM's ESG-team en dient te allen tijde hoger te zijn dan die van de benchmark. De ESG-score van het Fonds bedroeg ultimo verslagperiode 65 (ultimo 2021: 63), tegenover 57 (ultimo 2021: 57) voor de benchmark. De relatieve verhouding van de ESG-scores geeft aan hoeveel gewicht gegeven wordt aan bedrijven die beter scoren op duurzaamheidscriteria.

1.13 BELONINGSBELEID

In deze paragraaf wordt het beloningsbeleid van ACTIAM beschreven en wordt uiteengezet hoe dit beleid in de praktijk wordt gebracht. Vanwege de overdracht van alle aandelen in ACTIAM N.V. door Athora Netherlands N.V. ('Athora Netherlands') aan Cardano Risk Management B.V. ('Cardano Risk Management') op 1 januari 2022, valt het beloningsbeleid van ACTIAM thans onder het beloningsbeleid van Cardano Risk Management.

Het doel van het beloningsbeleid is het werven en behouden van hooggekwalificeerd personeel en het motiveren van werknemers om op hoog niveau te presteren, en in dat kader het bieden van een passende beloning die bijdraagt aan een duurzaam bedrijfs- en personeelsbeleid van ACTIAM voor alle werknemers. ACTIAM streeft naar het realiseren van waardecreatie voor de lange termijn en heeft daarom gekozen voor het formuleren van doelstellingen voor duurzame ontwikkeling ('Sustainable Development Goals', 'SDG's') als richtsnoer voor de verdere ontwikkeling van haar bedrijfsbeleid in het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen ('Corporate Social Responsibility Policy'). Op grond van de SDG's zijn de uitgangspunten voor het personeelsbeleid voor ACTIAM erop gericht ACTIAM-medewerkers op hoog niveau te laten presteren en in te zetten op persoonlijke groei door de ontwikkeling van hun talenten, zodat de klanten van ACTIAM daarvan de vruchten kunnen plukken.

ACTIAM hanteert een zorgvuldig, gecontroleerd en duurzaam beloningsbeleid dat aansluit op haar bedrijfs- en risicobeheerstrategie, risicoprofiel, doelstellingen en risicobeheerpraktijk. Het beloningsbeleid strookt met en draagt bij aan sterk en effectief risicobeheer en spoort niet aan tot het nemen van risico's die in strijd zijn met het beleid en de risicobereidheid van ACTIAM. Een van de basisbeginselen van het beloningsbeleid is dat het

medewerkers van ACTIAM niet aanzet tot het nemen van meer risico's dan verantwoord wordt geacht met het oog op een optimale behartiging van de belangen van klanten en beleggers in de door ACTIAM beheerde fondsen.

Het beloningsbeleid is in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving opgesteld en houdt rekening met de langetermijnbelangen van zowel ACTIAM als haar stakeholders.

ACTIAM is zich bewust van haar positie in de maatschappij als geheel, van de cruciale rol die de financiële sector daarin speelt en van het opwekken van vertrouwen binnen de maatschappij. Als zodanig beschikt ACTIAM, als onderdeel van Cardano Risk Management, over een sterke governance die ervoor zorgt dat de wijze waarop medewerkers worden beloond aansluit bij de belangen van alle stakeholders. Om adequaat opgeleid personeel te kunnen werven en behouden voor het uitvoeren van de fonds- en vermogensbeheeractiviteiten, achten zowel de relevante organen binnen ACTIAM als de ondernemingsraad het van belang een variabele beloning te bieden.

Bij het vaststellen van het beloningsbeleid en de onderliggende beloningsbeleidsregels is ACTIAM in overleg getreden met de ondernemingsraad om een beloningsbeleid vast te stellen dat steun vindt bij alle stakeholders en de maatschappij in het algemeen.

GOVERNANCE

Het beloningsbeleid van ACTIAM wordt opgesteld binnen het kader van het beloningsbeleid van Cardano Group, waar Cardano Risk Management onderdeel van uitmaakt, en houdt tegelijkertijd rekening met de regels waaraan ACTIAM moet voldoen in haar hoedanigheid van fondsbeheerder onder de AIFM-richtlijn. In dat opzicht is het beloningsbeleid van ACTIAM gebaseerd op de Richtlijn inzake beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen 2011/61/EU ('AIFMD') en de Richtsnoeren voor een goed beloningsbeleid in het kader van de AIFMD ('ESMA-Richtsnoeren').

Het beloningsbeleid sluit aan bij de Wet beloningsbeleid financiële ondernemingen ('Wbfo') in samenhang met de Wet op het financieel toezicht ('Wft'), de Gedelegeerde Verordening (EU) 2015/35 van de Commissie van 10 oktober 2014 ('Solvabiliteit II') en de Richtsnoeren voor het Governance-systeem van de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen ('EIOPA-Richtsnoeren').

Controlfuncties

De controlfuncties betreffen afdelingen die verantwoordelijk zijn voor de controle van en het toezicht op de bedrijfsvoering en de risico's die daarbij ontstaan. Controlfuncties werken daarbij onafhankelijk van de organisatie. Ze spelen een actieve rol in het opstellen, toepassen en controleren van het ACTIAM beloningsbeleid. Om deze reden gelden er aanvullende regels voor functionarissen in controlfuncties, welke regels ervoor zorgen dat hun onafhankelijkheid wordt gewaarborgd ingeval zij in aanmerking komen voor variabele beloning zoals bepaald in het beloningsbeleid.

Geïdentificeerde medewerkers (Identified Staff)

Ingevolge artikel 20 van de ESMA-Richtsnoeren moeten de volgende categorieën medewerkers als geïdentificeerde medewerkers ('Identified Staff') worden aangemerkt, tenzij wordt aangetoond dat zij geen materieel effect hebben op het risicoprofiel van een beheerder van alternatieve beleggingsinstellingen ('abi-beheerder') of op dat van een door de abi-beheerder beheerde abi:

- uitvoerende en niet-uitvoerende leden van het bestuursorgaan van de abi-beheerder, afhankelijk van de plaatselijke rechtsvorm van de abi-beheerder, zoals: directeuren, bestuursleden, de chief executive officer en uitvoerende en niet-uitvoerende vennoten;
- hogere leidinggevenden;
- medewerkers met controletaken;
- medewerkers die leiding geven op het gebied van portefeuillebeheer, administratie, marketing en human resources;
- andere risiconemers, zoals: medewerkers wier beroepsactiviteiten - individueel of collectief genomen, als de leden van een groep (bijv. een bedrijfsonderdeel of een afdelingsgroep) - van materiële invloed kunnen zijn op het risicoprofiel van de abi-beheerder of een door hem beheerde abi, met inbegrip van personen die bevoegd zijn overeenkomsten te tekenen, posities in te nemen en beslissingen te nemen die materieel van invloed zijn op de risicoposities van de abi-beheerder of van een door hem beheerde abi. Het gaat hierbij om medewerkers zoals bijvoorbeeld verkopers, individuele handelaars en specifieke dealingrooms.

Naast bepaalde specifieke vereisten die gelden voor de variabele beloning binnen ACTIAM zijn de bepalingen van het ACTIAM beloningsbeleid, het Personeelshandboek van Cardano Risk Management B.V. en het beleid van

ACTIAM inzake variabele beloningen zowel van toepassing op Identified Staff als op werknemers die niet worden beschouwd als Identified Staff.

Gedurende 2022 werd ten behoeve van het gehanteerde beloningsbeleid gebruik gemaakt van het Remuneration Committee van de Cardano Group ('Remuneration Committee') dat bestaat uit de directieleden en/of specialisten van HR, Legal en Finance. De leden van de Remuneration Committee zijn in staat en dienen op verzoek input te geven op besluiten van de directie van ACTIAM over: (i) het vaststellen van de lijst met Identified Staff (zoals hierboven omschreven), (ii) het beloningsbeleid en de overige beloningsbeleidsregels, (iii) het instellen van Key Performance Indicators ('KPIs'), (iv) de processen rondom variabele beloningen en (v) eventuele andere belangrijke beloningskwesaties.

De directie van ACTIAM beslist over het in dienst nemen van kandidaten en over de beloning van de werknemers van ACTIAM. Als gevolg van de overname van ACTIAM door Cardano Risk Management is de governance aangepast in 2022.

EMOLUMENTEN

De beloning van werknemers van ACTIAM bestaat uit een vast jaarsalaris, een variabele beloning, een pensioenregeling en overige secundaire arbeidsvoorwaarden. ACTIAM heeft afzonderlijke variabele beloningsregelingen voor Identified Staff medewerkers en niet-Identified Staff medewerkers.

ACTIAM neemt regelmatig deel aan marktonderzoeken die een overzicht geven van de beloningsbeleidsregels van soortgelijke fonds- en vermogensbeheerders. ACTIAM gebruikt de uitkomsten van die onderzoeken om inzicht te verkrijgen in het concurrentievermogen van haar beloningsbeleid en om haar beloningsbeleid af te zetten tegen de beste praktijken in de markt.

Vaste beloning

Het vaste bruto jaarsalaris bestaat uit een vast bruto jaarsalaris, waaronder een vakantie-uitkering van 8% en een dertiende maand van 8,33% en, voor zover van toepassing, overige vaste toeslagen. Het bruto jaarsalaris wordt gebaseerd op de van toepassing zijnde salarisschaal. Ingevolge de cao hebben werknemers recht op een jaarlijkse verhoging. Deze periodieke verhoging van het salaris is gekoppeld aan een beoordeling van de mate waarin de desbetreffende werknemer is gegroeid in zijn of haar rol (verdere ontwikkeling van competenties) en is afhankelijk van de relatieve salarispositie. De precieze verhouding tussen de competentiebeoordeling en de salarisverhoging luidt als volgt: Onvoldoende: 0,0%; Bijna voldoende: 0,0%; Goed: 2,6%; Zeer goed: 3,3%; Uitstekend: 4,0%. De vaste beloning dient een voldoende deel van de totale rechtstreekse beloning te vertegenwoordigen, in lijn met het ervaringsniveau, het aantal jaren ervaring en de vereiste vaardigheden. Functies worden voor elke werknemer onafhankelijk geëvalueerd, en uit de uitkomst van die evaluatie volgt een bepaalde salarisschaal die op de desbetreffende werknemer wordt toegepast. Vanaf 1 januari 2023 volgt aanpassing van het beloningsbeleid en zullen (individuele en groeps) performance en resultaten een grotere rol spelen bij de beoordeling en daaraan gekoppelde verhogingen.

Pensioen

Alle werknemers van ACTIAM namen in 2022 deel aan de pensioenregeling van Athora Netherlands. Deze regeling is een collectieve beschikbarepremieregeling (Collective Defined Contribution; 'CDC') die is gebaseerd op een pensioenopbouw inclusief werknemersbijdrage van 4,5%. De regeling geldt voor de toepassing van IAS 19 als beschikbarepremieregeling. De premies worden door Cardano Risk Management B.V. en werknemers betaald als respectievelijk werkgevers- en werknemersbijdragen. Voor werknemers die voor 31 december 2017 in dienst zijn getreden en van wie het salaris hoger is dan het maximale pensioengevende salaris voor pensioenopbouw wordt een vergoeding toegepast voor het verlies aan pensioenopbouw. De vergoeding bestaat uit een definitieve aanvullende uitkering zo lang een maximum wordt gesteld aan het pensioengevend salaris. De jaarlijkse vergoeding bedraagt 16,35% van het vaste bruto pensioengevende jaarsalaris (volgens de cao van 2017) verminderd met het maximale bedrag voor pensioenopbouw als bedoeld in artikel 18ga van de Wet op de loonbelasting 1964 (2015: € 100.000 bruto; 2022 € 114.866). De definitieve aanvullende betaling is niet pensioengevend en wordt niet meegeteld in de berekening van ontslagvergoedingen, waaronder begrepen de transitievergoeding, of in andere salariscomponenten of uitkeringen. ACTIAM keert geen discretionaire pensioenen uit. Vanaf 1 januari 2023 nemen alle ACTIAM werknemers deel aan een pensioenregeling via Zwitserleven PPI N.V.

Variabele beloning en prestatiedoelen

De variabele beloning over 2022 was gebaseerd op het behalen van vooraf bepaalde prestatiedoelen door de desbetreffende werknemers. De prestatiecyclus begint met het bepalen van de prestatiedoelstellingen voor het

boekjaar. De gestelde prestatiedoelstellingen sluiten aan bij de doelstellingen van de onderneming en de missie en visie van ACTIAM. Onder de variabele beloningsregelingen worden voor de prestatieperiode duidelijke en meetbare key performance indicators ('KPIs') gedefinieerd. De toekenning van variabele beloning is afhankelijk van het realiseren van deze KPIs. De KPIs hebben betrekking op zowel financiële doelen (met een maximum van 50% aan financiële doelen) als niet-financiële doelen. De belangrijkste KPIs hebben betrekking op de kwaliteit van ACTIAM's commerciële en financiële resultaten, ESG doelen, de beleggingsprestatie, de kwaliteit van de bedrijfsvoering en risicobeheer. De ACTIAM ESG-doelstellingen stimuleren portefeuillemanagers om beleggingen te selecteren in entiteiten die hun duurzaamheidsrisico's beter beheeren en/of profiteren van duurzaamheid gerelateerde kansen.

In het eerste kwartaal van 2022 zijn KPIs vastgesteld voor geheel ACTIAM, de verschillende afdelingen en de afzonderlijke medewerkers. Vastgestelde KPIs hebben betrekking op onder meer kostenbeheersing, groei, ESG doelstellingen, klanttevredenheid, vertoond leiderschap, risico & controle, solvabiliteitsratio's, compliance, het voldoen aan vergunningvereisten en persoonlijke doelen. Meer dan 50% van de KPIs zijn niet-financiële KPIs.

Naast de KPIs zijn er competenties voor persoonlijke ontwikkeling vastgesteld waaraan de werknemers zich dienen te houden. Deze persoonlijke ontwikkelingsvaardigheden (maximaal drie) zijn geselecteerd uit het bestaande scala aan bedrijfswaarden, met twee algemene vaardigheden, namelijk het voortdurend gericht zijn op verbetering en scherp blijven, en één persoonlijke vaardigheid, namelijk het ontwikkelen van eigen talenten.

Algemene uitgangspunten KPIs

Waar mogelijk en van toepassing, wordt bij het bepalen van KPIs zoveel als mogelijk rekening gehouden met de volgende stakeholders:

- klanten en/of beleggers in fondsen die ACTIAM beheert;
- de werknemer;
- Cardano Risk Management B.V.;
- de samenleving als geheel.

Niet meer dan 50% van de KPIs mag betrekking hebben op financiële doelstellingen. Voor medewerkers in functies met controle- en toezichthoudende taken, zoals de afdeling Risk Management, zijn geen financiële KPIs vastgesteld. De maximale variabele beloning zoals bepaald in de Wbfo geldt voor alle medewerkers van ACTIAM. Ingevolge de Wbfo mag de variabele beloning van een medewerker van een financiële instelling niet hoger zijn dan 20% van de vaste beloning. Dit maximum geldt echter niet voor medewerkers van beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen met een vergunning onder de AIFM-richtlijn, zoals ACTIAM. Uitsluitend in geval van buitengewone prestaties bedraagt de variabele beloning binnen ACTIAM maximaal 100% van het vaste jaarsalaris voor senior portefeuillebeheerders; voor andere functies geldt een lager maximum.

Voor Identified Staff medewerkers gelden specifieke regels voor het vaststellen van prestatiedoelstellingen en KPIs, het bepalen in hoeverre die doelen zijn bereikt, en het vaststellen en uitbetalen van variabele beloning. Ten aanzien van de prestatiedoelstellingen en KPIs wordt zowel vooraf als achteraf een risicobeoordeling verricht.

Naast het proces om te komen tot KPIs, hebben medewerkers ook afspraken gemaakt over welk gedrag zij willen ontwikkelen (de competenties), hetgeen persoonlijke ontwikkeling mogelijk maakt en stimuleert. Deze aandachtspunten voor persoonlijke ontwikkeling werden per werknemer vastgesteld en werden voor wat betreft 2022 generiek gekozen voor ACTIAM, met als de twee belangrijkste competenties resultaat- en klantgerichtheid.

Toekenning variabele beloning

Een variabele beloning wordt toegekend nadat is beoordeeld in welke mate de vooraf gestelde KPIs zijn gerealiseerd. Deze beoordeling omvat relevante input van, onder andere, de afdeling Risk Management en de Compliance functionaris in het kader van een risicobeoordeling achteraf. Ten behoeve van deze beoordeling worden de resultaten en incentives opgenomen in een gecentraliseerde database. De uiteindelijke beslissing ten aanzien van het toekennen van een variabele beloning wordt genomen door de directie van ACTIAM, na goedkeuring door het Remuneration Committee. De leidende beginselen, met inbegrip van knockouts, worden toegepast alvorens enige variabele beloning wordt toegekend.

Een variabele beloning voor niet-Identified Staff medewerkers wordt, indien van toepassing, direct contant toegekend. Voor Identified Staff medewerkers wordt een variabele beloning in twee gedeelten toegekend: een direct/onvoorwaardelijk deel (60%) en een uitgesteld/voorwaardelijk deel (40%).

Het uitgestelde deel van de variabele beloning wordt drie jaar later toegekend, mits aan specifieke voorwaarden is voldaan. Voor vermogensbeheerders wordt een 3-jaars resultaatsdoelstelling vastgesteld, welke moet zijn gerealiseerd alvorens het recht ontstaat op het uitgestelde deel. Het uitgestelde deel van de variabele beloning kan op basis van een achteraf verrichte risicobeoordeling neerwaarts worden bijgesteld.

De variabele beloning bij ACTIAM is nimmer hoger dan 100% van het vaste jaarsalaris voor senior vermogensbeheerders en uitsluitend in geval van langdurige prestaties, waarbij een lager maximum geldt voor andere functies.

Hold back & claw back

ACTIAM is bevoegd alle toegekende variabele beloningen geheel of gedeeltelijk niet uit te betalen (“hold back”) of terug te vorderen (“claw back”) (conform artikel 2:135 lid 6 & 8 BW jo. artikel 1:127 lid 2 & 3 Wft). Gehele of gedeeltelijke hold back of claw back zal in ieder geval plaatsvinden wanneer de werknemer niet heeft voldaan aan relevante eisen van bekwaamheid of gepast gedrag, of wanneer deze verantwoordelijk was voor gedrag dat heeft geleid tot een aanzienlijke verslechtering van de financiële positie van ACTIAM.

Tekenbonus & retentiebonus

ACTIAM is zeer terughoudend voor wat betreft het aanbieden van regelingen zoals een tekenbonus of een retentiebonus. Dergelijke regelingen mogen uitsluitend worden overeengekomen indien deze in overeenstemming zijn met de wet- en regelgeving alsook met de governance van ACTIAM.

Overige voordelen

Al naargelang de trede in de salarisschaal komt een aantal senior managers binnen ACTIAM in aanmerking voor een leaseauto of een leaseautovergoeding. In dit kader dienen de leaseauto's 100% elektrisch te zijn.

Ontslagvergoeding

Indien en voor zover een werknemer recht heeft op een ontslagvergoeding, zal deze gelijk zijn aan de transitievergoeding in de zin van artikel 7:673 BW, tenzij (i) de desbetreffende werknemer kan profiteren van een andere regeling die uitdrukkelijk is overeengekomen gedurende een adviestraject met de Ondernemingsraad of (ii) de directie van ACTIAM en of, waar het een vergoeding voor de directie of de Identified Staff medewerkers van ACTIAM betreft, de directie van ACTIAM anders heeft bepaald, en de vergoeding is goedgekeurd door Cardano Risk Management B.V. Er is geen ontslagvergoeding verschuldigd indien een overeenkomst op initiatief van de medewerker wordt beëindigd, in geval van ernstige verwijtbare handelingen of nalatigheid aan de zijde van de werknemer. Ontslagvergoedingen aan dagelijks-beleidsbepalers, waaronder begrepen de directie van ACTIAM, kunnen nimmer meer bedragen dan 100% van het vaste bruto jaarsalaris.

BELONING TIJDENS DE VERSLAGPERIODE

In 2022 kende ACTIAM € 13,6 miljoen aan beloning toe aan haar medewerkers (in 2021: € 13,3 miljoen). Dit bedrag valt uiteen in een bedrag van € 11,7 miljoen aan vaste beloningen en salarissen (in 2021: € 11,7 miljoen) en een bedrag van € 1,8 miljoen aan variabele beloning (in 2021: € 1,6 miljoen voor het jaar 2021).

Vaste beloning

Volgens de cao (cao Athora Netherlands 2021-2023) hebben medewerkers op 1 februari 2022 een periodieke salarisverhoging ontvangen en met ingang van juli 2022 een collectieve salarisaanpassing van 2,25%. Voor de directie van ACTIAM en senior management golden deze verhogingen eveneens, voor zover het maximum van de salarisschaal nog niet was bereikt.

Variabele beloning

De in 2022 toegekende variabele beloning bestond uit een prestatieafhankelijke variabele beloning voor het boekjaar 2021 alsmede uit uitgestelde delen van variabele beloningen uit eerdere jaren.

	IN CASH	SHAREPART	NET SHARES ¹	DEFERRED CASH PART ²	DEFERRED SHARE PART ³	DEFERRED SHARE NET ⁴
	2021	2021	2020	2018	2018	2017
Directie	-	-	-	-	-	-
Identified Staff	€ 290.700	€ 290.700	€ 128.961	€ 165.332	€ 194.953	€ 67.687
Overige medewerkers	€ 684.000	-	-	-	-	-

- 1 Uitkering in geld: netto uitkering van de waarde van de aandelen, waar het jaar daarvoor inkomstenbelasting over is betaald.
- 2 Uitkering in geld (uitgestelde deel)
- 3 Uitkering in aandelen (uitgestelde deel), waarbij de ontvanger inkomstenbelasting over de waarde van de aandelen betaald.
- 4 Uitkering in geld (uitgestelde deel): netto uitkering van de waarde van de aandelen, waar het jaar daarvoor inkomstenbelasting over is betaald.

Er zijn in het verleden 2 retentieregelingen toegepast binnen ACTIAM, waarvan de uitkering al dan niet gedeeltelijk gedurende 2022 plaatsvond.

Groep 1: Een uitgesteld deel van een aangeboden retentieregeling welke in 2019 aan specifieke medewerkers van ACTIAM was aangeboden werd eind 2022 uitgevoerd, aangezien aan de voorwaarden werd voldaan. De Identified Staff in deze regeling hadden in dit kader nog recht op een uitgesteld deel van deze retentieregeling (3^e tranche), waarbij deze enerzijds rechtstreeks in geld en anderzijds in de vorm van aandelen diende te worden uitgekeerd.

In december 2022 werd deze derde tranche uitgekeerd aan 5 werknemers.

2022/groep 1	SOM ACTIAM RETENTIE 2019 - IN AANDELEN	SOM ACTIAM RETENTIE 2019 - RECHTSTREEKS IN GELD	TOTAL	AANTAL WERKNEMERS
Identified Staff	€ 6.208	€ 12.279	€ 18.487	5

Groep 2: Een in mei 2021 aangeboden retentieregeling aan specifieke medewerkers met het oog op de beoogde verkoop van ACTIAM in de loop van 2021 werd eind 2022 gedeeltelijk uitgekeerd, aangezien aan de voorwaarden werd voldaan. De medewerkers kwalificerend als Non Identified Staff ontvingen eind december 2022 deze retentiebonus rechtstreeks in geld. De medewerkers kwalificerend als Identified Staff hebben derhalve hun retentiebonus deels in 2022 ontvangen en ontvangen tot 2025 nog drie termijnbetalingen.

In december 2022 werden in het kader van deze retentieregeling aan 16 werknemers de volgende uitkeringen verricht.

2022/groep 2 (Cardano)	SOM ACTIAM RETENTIE 2021 - RECHTSTREEKS IN GELD	SOM ACTIAM RETENTIE 2021 - IN AANDELEN	TOTAAL	AANTAL WERKNEMERS
Identified Staff	€ 127.521	€ 127.521	€ 255.042	12
Non-Identified Staff	€ 56.532	-	€ 56.532	4
Totaal	€ 184.053	€ 127.521	€ 311.574	16

Onderstaande tabel geeft de in 2021 en 2022 toegekende beloningen weer.

	AANTAL ONTVANGERS ¹		VASTE BELONING IN EURO'S ²		VARIABLE BELONING IN EURO'S	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Directie ³	5	3	1.454.030	1.102.151	-	41.028
Identified Staff ⁴	31	35	5.443.782	5.422.618	1.138.334	836.909
Overige medewerkers	59	63	4.833.929	5.154.690	684.000	707.705
Totaal	95	101	11.731.741	11.679.459	1.822.334	1.585.642

- 1 Door in- en uitstroom van medewerkers is het aantal ontvangers hoger dan de gemiddelde personele bezetting.
- 2 Met inbegrip van sociale-zekerheidsbijdragen, pensioenpremies en overige betaalde beloning.
- 3 De directieleden zijn Identified Staff en worden in deze tabel afzonderlijk weergegeven.
- 4 Identified Staff omvat medewerkers die onder de cao van Athora Netherlands vallen.

Aantal medewerkers met een beloning van meer dan € 1 miljoen

In 2022 heeft geen van de medewerkers van ACTIAM een totale beloning ontvangen van meer dan € 1 miljoen.

Rotterdam, 7 maart 2023

Directie van ACTIAM N.V.

H.H.J.G. Naus
M.S. Schlejen
M.C. Strijbos
J. Sunderman
H.S.R. Veelaert

---

2 Jaarrekening 2022

2.1 BALANS

Vóór winstbestemming en in € 1.000	REF.¹	31-12-2022	31-12-2021
Beleggingen	1		
Aandelen		176.994	190.353
Obligaties		111	97
		177.105	190.450
Vorderingen	2	12.930	756
Overige activa			
Liquide middelen	3	-	-
Kortlopende schulden	4	12.795	554
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		135	202
Activa min kortlopende schulden		177.240	190.652
Fondsvermogen	5		
Gestort kapitaal		139.019	133.241
Overige reserves		55.981	35.615
Onverdeeld resultaat		-17.760	21.796
Totaal fondsvermogen		177.240	190.652

1 De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

2.2 WINST- EN VERLIESREKENING

In € 1.000	REF.¹	01-01-2022 T/M 31-12-2022	01-01-2021 T/M 31-12-2021
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit beleggingen			
<i>Dividend aandelen</i>		5.033	4.734
<i>Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen</i>	6	-2.847	3.350
<i>Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen</i>	7	-19.932	13.747
In rekening gebrachte op- en afslagen		6	31
Som der bedrijfsopbrengsten		-17.740	21.862
Bedrijfslasten			
Overige bedrijfslasten	8	20	66
Som der bedrijfslasten		20	66
Resultaat		-17.760	21.796

1 De referenties in de winst- en verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

2.3 KASSTROOMOVERZICHT

In € 1.000	01-01-2022 T/M 31-12-2022	01-01-2021 T/M 31-12-2021
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	-17.760	21.796
Koersverschillen op geldmiddelen	11	58
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	-17.749	21.854
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	2.847	-3.350
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	19.932	-13.747
Aankoop van beleggingen	-49.434	-34.875
Verkoop van beleggingen	40.000	91.772
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-12.174	-489
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	6.405	272
Netto kasstromen uit beleggingsactiviteiten	-10.173	61.437
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	11.581	13.502
Inkoop van participaties	-7.233	-75.137
Mutatie schulden aan kredietinstellingen	5.836	256
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	10.184	-61.379
Totaal nettokasstromen	11	58
Koersverschillen op geldmiddelen	-11	-58
Mutatie liquide middelen	-	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-	-

2.4 GRONDSLAGEN, RISICO'S EN OVERIGE INFORMATIE M.B.T. DE JAARREKENING

ALGEMEEN

ACTIAM Sustainable Index Fund Equity Pacific (het 'Fonds') belegt in een portefeuille van (certificaten van) aandelen van beursgenoteerde ondernemingen in de Pacific regio (de 'Portefeuille'). Het doel is om de MSCI Pacific Standard Net Total Return Index (de 'Index') te repliceren. De Index wordt gerepliceerd door te beleggen in aandelen van ondernemingen in deze Index, met uitzondering van die ondernemingen die niet voldoen aan de Algemene Uitsluitingscriteria.

Het Fonds is gevormd op 8 december 2009. Het Fonds wordt uitsluitend aangeboden in Nederland.

De jaarrekening is opgesteld volgens de voorschriften die zijn vastgelegd in Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, de Wet op het financieel toezicht (Wft) en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 615 (RJ 615) Beleggingsinstellingen en uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Op onderdelen zijn in dit jaarverslag bewoordingen gehanteerd die afwijken van de modellen, omdat deze beter de inhoud van de post weergeven.

ACTIAM N.V. (ACTIAM), die het beheer voert over het Fonds, is per 1 januari 2022 een 100% deelneming van Cardano Risk Management B.V. Op 1 januari 2022 heeft Athora Netherlands N.V. de verkoop van ACTIAM aan Cardano Risk Management B.V. afgerond.

Fondsstructuur

Het Fonds is een besloten fonds voor gemene rekening met een open-end structuur. Het Fonds wordt gevormd door een ter collectieve belegging bijeengebracht vermogen. Het Fonds is een beleggingsfonds als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht (Wft). Deelname in het Fonds kan uitsluitend geschieden door professionele beleggers in de zin van de Wet op het financieel toezicht (Wft). Het Fonds wordt uitsluitend in Nederland aangeboden aan professionele beleggers als bedoeld in de Wft.

Juridisch eigenaar

Stichting Juridisch Eigenaar ACTIAM Beleggingsfondsen is juridisch eigenaar van het vermogen van het Fonds. ACTIAM fungeert als directie van Stichting Juridisch Eigenaar ACTIAM Beleggingsfondsen.

Bewaarder

De bewaarder is een onder wettelijk toezicht staande entiteit met als wettelijke taken onder andere het monitoren van kasstromen, naleving van beleggingsbeleid en eigendomsverificatie ten aanzien van de financiële activa van de beleggingsfondsen. BNP Paribas S.A., Netherlands branch is aangesteld als bewaarder en custodian van het Fonds.

ALGEMENE GRONDSLAGEN

Verslagperiode

De verslagperiode van het Fonds heeft betrekking op de periode van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022.

Vreemde valuta

Zowel de functionele valuta als de presentatievaluta is de euro. Activa en passiva in vreemde valuta zijn omgerekend tegen de koersen op rapportagedatum.

Voor aan- en verkopen gedurende de verslagperiode zijn de transactiekoersen gehanteerd. Voor posten van de winst- en verliesrekening in vreemde valuta worden eveneens de transactiekoersen gehanteerd. Verschillen uit hoofde van de valutaomrekening op beleggingen worden in de winst- en verliesrekening als onderdeel van de waardeveranderingen verwerkt. Verschillen uit hoofde van valutaomrekening op vorderingen en schulden worden in de winst- en verliesrekening als onderdeel van de valutaresultaten verwerkt.

Onderstaande tabel presenteert de wisselkoersen (World Market/Reuters closing spot rates) die ultimo verslagperiode zijn gehanteerd:

Valutakoersen ten opzichte van de euro

	31-12-2022	31-12-2021
Amerikaanse dollar	1,0672	1,1372
Australische dollar	1,5738	1,5641
Hongkong dollar	8,3298	8,8660
Japanse yen	140,8183	130,9543
Nieuw-Zeelandse dollar	1,6875	1,6610
Singaporese dollar	1,4314	1,5331

Opname van een actief of verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het Fonds zullen toevloeden en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen.

Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien:

- er sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en simultaan af te wikkelen;
- het stellige voornemen bestaat om de posten netto en simultaan af te wikkelen.

De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Verantwoording van baten en lasten

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van de waarde van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van de waarde van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Algemeen

Activa en passiva worden tegen reële waarde in de balans opgenomen, tenzij anders vermeld. Wijzigingen in de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling worden beschouwd als een stelselwijziging en verwerkt in lijn met artikel 2:362 BW.

Gebruik van schattingen

Het opstellen van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen doet die van invloed zijn op de toepassing van de grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Het is mogelijk dat tussentijds nieuwe informatie naar voren komt op basis waarvan schattingen worden herzien.

Herzieningen van schattingen worden verwerkt in de verslagperiode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige verslagperiodes waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten beleggingen, vorderingen, overige activa en kortlopende schulden. Onder de beleggingen zijn tevens opgenomen afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Financiële instrumenten worden verwerkt op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ontstaan. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden opgenomen in de winst- en verliesrekening. Bij een vervolgwaaardering tegen reële waarde worden de transactiekosten verwerkt als waardeverandering in de winst- en verliesrekening.

Financiële instrumenten worden niet langer opgenomen indien (nagenoeg) alle rechten op economische voordelen of risico's op de positie zijn overgedragen. De transactiekosten bij verkoop worden in de post waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Beleggingen

De beleggingen staan ter vrije beschikking van het Fonds. Securities lending (het uitlenen van effecten aan andere financiële instellingen tegen een vergoeding) is voor het Fonds niet toegestaan.

Bepaling reële waarde beleggingen

In overeenstemming met RJ 290.916 volgt hierna informatie over financiële instrumenten die in de jaarrekening tegen reële waarde worden gewaardeerd. Voor de meerderheid van de beleggingen is, voor de prijs-component van de reële waarde, sprake van objectief vast te stellen frequente marktnoteringen. Voor bepaalde beleggingen zijn deze niet beschikbaar en vindt waardering plaats op basis van waarderingsmodellen en -technieken, inclusief verwijzing naar de huidige reële waarde van vergelijkbare instrumenten en het gebruik van schattingen.

Voor financiële activa en financiële verplichtingen die gewaardeerd worden tegen reële waarde dient de beleggingsentiteit aan te geven waar de boekwaarden van zijn afgeleid.

Op basis van deze verscheidenheid en gradaties in waarderingsmethoden dienen de beleggingen te worden ingedeeld naar de volgende waarderingsniveaus (categorieën):

- Categorie 1: de reële waarde is afgeleid van ter beurze genoteerde marktprijzen;
- Categorie 2: de reële waarde is afgeleid van onafhankelijke taxaties;
- Categorie 3: de reële waarde is afgeleid van een berekening van de netto contante waarde (NCW); of
- Categorie 4: de reële waarde is afgeleid van een andere geschikte waarderingsmethodiek.

Als beleggingen op verschillende effectenbeurzen zijn genoteerd, bepaalt de Beheerder van welke effectenbeurs de koers in aanmerking wordt genomen. In geval van bijzondere omstandigheden (zoals bijvoorbeeld grote volatiliteit op financiële markten) waardoor naar de mening van de Beheerder de waardering op de hierboven beschreven wijze leidt tot een waardering die niet de werkelijke waarde weerspiegelt, kan de Beheerder bij de vaststelling van de waarde van beursgenoteerde beleggingen rekening houden met verwachte noteringen aan de hand van relevante indices op financiële markten.

De portefeuille van het Fonds bestaat volledig uit beleggingen in categorie 1.

Aandelen

Beleggingen in aandelen worden gewaardeerd tegen de reële waarde. Vaststelling van deze reële waarde vindt plaats op basis van de tegen ultimo verslagperiode laatst verhandelde koers op een gereguleerde markt met actieve handel.

Vastrentende waarden

De vastrentende waarden worden gewaardeerd tegen reële waarde. Als er sprake is van een actieve markt wordt gebruikgemaakt van de relevante biedkoersen of, als biedkoersen niet aanwezig zijn, van de relevante middenkoers (tussen de biedkoers en de laatkoers) ten tijde van het slot van de markt. Wanneer er geen actieve markt beschikbaar is voor een vastrentende belegging, wordt gebruikgemaakt van een koers die is afgeleid van

quoteringen van vergelijkbare beleggingen, of van een koers op basis van een indicatieve quote die is verkregen van derde partijen die een markt onderhouden in de betreffende beleggingen. Indien dit niet mogelijk is, wordt de koers modelmatig bepaald.

Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd op reële waarde, te weten de beurswaarde of als die er niet is, de waarde die wordt bepaald met behulp van marktconforme waarderingmodellen of op basis van een marktopgave.

Andere waarderingmodellen en veronderstellingen zouden tot andere schattingen kunnen leiden. Derivaten met een negatieve reële waarde zijn verantwoord in de post derivaten onder beleggingen op de passivazijde van de balans.

Voor ontvangen onderpand in verband met openstaande derivatenposities geldt dat het Fonds in de balans een schuld aan de tegenpartij opneemt voor het terug te betalen onderpand. Voor verstrekt onderpand in verband met openstaande derivatenposities neemt het Fonds een vordering op de tegenpartij op. Over het ontvangen of verstrekte onderpand wordt rente berekend.

Valutatermijncontracten

De marktwaarde van valutatermijncontracten wordt bepaald met behulp van een standaard model. Via het informatiesysteem van Bloomberg (Bloomberg Terminal) worden parameters en prijzen (quotes) ingelezen.

Futures

De marktwaarde van futures wordt bepaald aan de hand van de notering op een beurs of een andere gereguleerde markt.

Deposito's

Deposito's worden gewaardeerd tegen reële waarde. De reële waarde is nagenoeg gelijk aan de nominale waarde, omdat de deposito's een korte looptijd hebben.

Callgelden

Callgelden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vorderingen en schulden

Vorderingen en schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Aangezien er geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen en schulden.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering en wordt dit toegelicht in de toelichting op de jaarrekening.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De nominale waarde is nagenoeg gelijk aan de marktwaarde als gevolg van de korte looptijden van de betreffende posten.

Fondsvermogen

Het totaal van fondsvermogen wordt bepaald door het bedrag dat resteert nadat alle activa en verplichtingen volgens de van toepassing zijnde waarderinggrondslagen zijn verwerkt in de balans.

Verwerking van plaatsing en inkoop van participaties

De uit hoofde van plaatsing respectievelijk inkoop van participaties ontvangen respectievelijk betaalde bedragen worden nagenoeg geheel verwerkt in het gestort kapitaal van het Fonds.

Bij de uitgifte en inkoop van participaties van de Fondsen wordt de intrinsieke waarde van de participaties verhoogd met een opslag respectievelijk verlaagd met een afslag om tot de uitgifte- respectievelijk inkoopprijs te komen. Deze op- en afslagen dienen met name ter dekking van transactiekosten die worden gemaakt. De op- en afslagen worden in de winst- en verliesrekening verantwoord onder de post 'In rekening gebrachte op- en afslagen' en komen geheel ten goede aan het Fonds.

De op- en afslagen worden jaarlijks door de Beheerder vastgesteld op basis van de gemiddelde transactiekosten die representatief zijn voor transacties op de financiële markten in de betreffende beleggingscategorie. De Beheerder kan het betreffende percentage aanpassen indien het lange termijn gemiddelde als gevolg van marktomstandigheden is gewijzigd.

Participaties als fondsvermogen

Participatiehouders van het Fonds hebben het recht om hun participaties terug te verkopen aan het Fonds en de participaties van het Fonds hebben daarmee een kenmerk van vreemd vermogen. De participaties van het Fonds worden echter in de jaarrekening als fondsvermogen verantwoord, omdat de participaties aan de volgende kenmerken voldoen:

- de houder van de participaties heeft recht op een pro rata deel van de netto activa in het Fonds; en
- de participaties zijn achtergesteld ten opzichte van alle andere verplichtingen van het Fonds.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

De resultaten van het beleggingsbeleid worden bepaald door de directe en indirecte opbrengsten uit beleggingen. De resultaten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop ze betrekking hebben en worden verantwoord in de winst- en verliesrekening.

Beleggingsresultaten

Directe en indirecte resultaten en aan de verslagperiode toe te rekenen kosten van beleggingen worden afzonderlijk gepresenteerd. Onder de directe resultaten worden opbrengsten uit rente en dividend gepresenteerd. Dividend wordt op het moment van betaalbaarstelling verantwoord. Het dividend betreft het verdiende bruto contante dividend onder aftrek van provisie en niet-terugvorderbare dividendbelasting. De opbrengsten in de vorm van stockdividend worden als aankoop tegen nihil in de balans verwerkt. In het geval van 'keuze dividend' (cashdividend of stockdividend) wordt bij de keuze voor stockdividend het niet ontvangen cash dividend verantwoord en als kostprijs van het stockdividend geregistreerd. Overige directe beleggingsresultaten worden aan de verslagperiode toegerekend waarin zij optreden.

Onder de indirecte resultaten worden de waardeveranderingen van beleggingen, de gerealiseerde en niet-gerealiseerde koers- en valutaresultaten, over de verslagperiode verantwoord. De gerealiseerde en niet-gerealiseerde koers- en valutaresultaten worden bepaald door op de verkoopopbrengst (inclusief verkoopkosten) de balanswaarde aan het begin van de verslagperiode dan wel de gemiddelde kostprijs van de aankopen gedurende de verslagperiode in mindering te brengen.

Transactiekosten

Eventuele transactiekosten bij aan- en verkoop van beleggingen worden als onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen in de winst- en verliesrekening verantwoord. Transactiekosten bij aankoop van beleggingen worden derhalve niet geactiveerd. Transactiekosten bij aankopen van derivaten worden direct in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Het totaalbedrag aan geïdentificeerde transactiekosten van beleggingen (naast de transactiekosten van derivaten) over de verslagperiode, wordt toegelicht in de toelichting op de jaarrekening.

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten worden verwerkt in de verslagperiode waarop zij betrekking hebben.

Bedrijfslasten

De bedrijfslasten worden verwerkt in de verslagperiode waarop zij betrekking hebben.

Fondskosten en beheervergoeding

Een onderdeel van de bedrijfslasten zijn de fondskosten en beheervergoeding. De hoogte van de fondskosten wordt afzonderlijk overeengekomen met individuele participanten. ACTIAM ontvangt van het Fonds geen beheervergoeding voor het door haar gevoerde beheer.

Ten laste van het Fonds komen uitsluitend transactie- en interestkosten. Alle overige kosten, zoals de vergoeding voor vermogensbeheer, fondsadministratie, de bewaarder, accountantskosten, kosten van jaarverslagen, kosten

verband houdend met wettelijk toezicht en regelgeving, oproepingskosten, kosten voor het houden van vergaderingen en kosten voor het doen van mededelingen, komen ten laste van de Beheerder.

Lopende kosten factor (LKF)

De lopende kosten factor (LKF) van een Fonds omvat alle kosten die in een verslagperiode ten laste van het Fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten. De lopende kosten factor wordt uitgedrukt in een percentage van het gemiddeld fondsvermogen van het Fonds. Het gemiddeld fondsvermogen is berekend op basis van de frequentie van het afgeven van de intrinsieke waarde. Alle afgegeven intrinsieke waarden gedurende de verslagperiode worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven intrinsieke waarden.

Omloopfactor

De omloopfactor van de activa geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de beleggingsportefeuille van een Fonds. Op deze manier wordt inzicht gegeven in de mate waarin er actief beheer plaatsvindt in beleggingsportefeuilles. Een eventuele negatieve omloopfactor geeft aan dat toe- en uittreding in een Fonds niet per definitie gepaard hoeft te gaan met effectentransacties in onderliggende beleggingsportefeuilles.

De omloopfactor wordt als volgt berekend:

$$[(\text{Totaal 1} - \text{Totaal 2}) / X] * 100$$

- Totaal 1: het totaal bedrag aan effectentransacties (effectenaankopen + effectenverkopen);
- Totaal 2: het totaal bedrag aan transacties (uitgifte + inkopen) van deelnemingsrechten van het Fonds;
- X: de gemiddelde intrinsieke waarde van het Fonds. De gemiddelde intrinsieke waarde is berekend op basis van de frequentie van het afgeven van de intrinsieke waarde. De intrinsieke waarde wordt berekend op iedere dag waarop de effectenbeurs van Euronext Amsterdam N.V. voor de handel in Nederland geopend is. Alle afgegeven intrinsieke waarden gedurende de verslagperiode worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven intrinsieke waarden.

GRONDSLAGEN VOOR HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in de herkomst van de liquide middelen die gedurende de verslagperiode beschikbaar zijn gekomen en de wijze waarop deze zijn aangewend. Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. In het kasstroomoverzicht wordt het resultaat, door aanpassingen hierop, tot kasstromen herleid. Kasstromen die betrekking hebben op beleggingen, de mutaties in voorzieningen, kortlopende vorderingen en kortlopende schulden zijn opgenomen onder de kasstroom uit beleggingsactiviteiten. Overige kasstromen die samenhangen met toetreding en uittreding zijn opgenomen onder de kasstromen uit financieringsactiviteiten.

FISCALE ASPECTEN

Vennootschapsbelasting

Het Fonds kwalificeert voor de Nederlandse belastingwetgeving als fiscaal transparant en is derhalve niet belastingplichtig in de zin van de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969. Alle activa en passiva, alsmede de resultaten van het Fonds worden fiscaal rechtstreeks toegerekend aan de houders van participaties in het Fonds.

Dividendbelasting en buitenlandse bronbelasting

Alle activa en passiva, alsmede de resultaten, worden pro rata naar aandeel en tijd toegerekend aan de houders van participaties. Het Fonds kan de ingehouden dividendbelasting en buitenlandse bronbelasting niet zelf terugontvangen van de Nederlandse of buitenlandse fiscus. Dit recht komt toe aan de houders van de participaties.

FINANCIËLE RISICO'S EN BEHEERSINGSMATREGELEN

De activiteiten van het Fonds kunnen voor het Fonds financiële risico's van verscheidene aard met zich meebrengen. De risico's komen voort uit het beheren van beleggingsportefeuille. Een beschrijving van de risico's en het door ACTIAM gevoerde beleid ten aanzien van de risico's is opgenomen in [paragraaf 1.9](#).

Marktrisico

In de toelichting op de balans onder de beleggingen wordt het marktrisico gekwantificeerd in de tabellen betreffende landenverdeling en sectorallocatie.

Valutarisico

Het Fonds belegt een significant deel van de portefeuille in financiële instrumenten die niet in euro luiden. Valutakoersen kunnen grote wisselingen laten zien. Wisselingen in valutakoersen kunnen de waarde van de beleggingen van het Fonds daardoor zowel in positieve als in negatieve zin beïnvloeden. De valutaposities ultimo verslagperiode worden nader toegelicht in [paragraaf 2.5 Toelichting op de balans, sectie 1 Beleggingen](#).

Concentratierisico

De beleggingen van het Fonds zijn gespreid over verschillende sectoren en ondernemingen en kennen een concentratie op de regio Pacific. Voor meer details wordt verwezen naar de toelichting op de balans, sectie 1 Beleggingen, waarin de landenverdeling en sectorallocatie is opgenomen.

Actief rendementsrisico (ten gevolge van uitsluiting)

In [paragraaf 1.10](#) is de tracking error opgenomen. De mate waarin het rendement van het Fonds afwijkt van de benchmark wordt weergegeven door de tracking error.

Kredietrisico

Er wordt een kredietrisico gelopen op het totaal aan de vastrentende waarden, vorderingen en liquide middelen. Het maximale kredietrisico van het Fonds bedraagt ultimo verslagperiode € 13,0 miljoen (ultimo 2021: € 0,9 miljoen).

Tegenpartijrisico

Ultimo verslagperiode heeft het Fonds geen tegenpartijrisico uit hoofde van afgeleide financiële instrumenten.

Liquiditeitsrisico

Gedurende de verslagperiode hebben zich geen problemen voorgedaan met betrekking tot de verhandelbaarheid.

Uitbestedingsrisico

Uitbesteding van activiteiten brengt als risico met zich dat de wederpartij niet aan haar verplichtingen voldoet, ondanks gemaakte afspraken zoals deze zijn vastgelegd in contracten met uitbestedingsrelaties. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 1.9 Risicobeheer.

Bewaarnemingsrisico

Bewaarnemingsrisico is het risico dat activa verloren gaan als gevolg van onder meer insolventie of fraude bij de entiteit waar financiële instrumenten in bewaring zijn gegeven. Dit vindt plaats bij de custodian dan wel, indien van toepassing, bij subcustodians die zijn aangesteld. Ter beperking van het bewaarnemingsrisico heeft de custodian interne controle maatregelen getroffen.

BNP Paribas S.A., Netherlands branch is aangesteld als bewaarder (depository) en custodian voor de beleggingsinstellingen onder beheer van ACTIAM. Bij de selectie van BNP Paribas S.A., Netherlands branch is gelet op onder andere reputatie, passende dienstverlening, kredietwaardigheid en de kwaliteit van de dienstverlening die onder andere wordt gecontroleerd aan de hand van de ISAE 3402 type II verklaring.

2.5 TOELICHTING OP DE BALANS

1 BELEGGINGEN

Aandelen

In € 1.000	01-01-2022 T/M 31-12-2022	01-01-2021 T/M 31-12-2021
Stand aan het begin van de periode	190.353	230.250
Aankopen	49.434	34.775
Verkopen	-40.000	-91.742
Gerealiseerde waardeveranderingen	-2.847	3.320
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-19.946	13.750
Stand ultimo periode	176.994	190.353

Obligaties

In € 1.000	01-01-2022 T/M 31-12-2022	01-01-2021 T/M 31-12-2021
Stand aan het begin van de periode	97	-
Aankopen	-	100
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	14	-3
Stand ultimo periode	111	97

Het saldo obligaties bestaat uit een obligatie van Singapore Airlines met een rentepercentage van 0% en een looptijd tot 2030.

FX Forwards

In € 1.000	01-01-2022 T/M 31-12-2022	01-01-2021 T/M 31-12-2021
Stand aan het begin van de periode	-	-
Verkopen	-	-30
Gerealiseerde waardeveranderingen	-	30
Stand ultimo periode	-	-

In de verslagperiode zijn er geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen. Securities lending (het uitlenen van effecten aan andere financiële instellingen tegen een vergoeding) is voor het Fonds niet toegestaan.

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ 290.916

Voor alle financiële instrumenten die zich in de portefeuille van het Fonds bevinden is de reële waarde afgeleid van ter beurze genoteerde marktprijzen waarbij geldt dat sprake is van voldoende liquiditeit op de betreffende markt waar het financiële instrument verhandeld wordt.

Toelichting effectenportefeuille

Valutaverdeling

In € 1.000	31-12-2022		31-12-2021	
	Marktwaarde	%	Marktwaarde	%
Japanse yen	112.071	63,2	127.642	67,0
Australische dollar	40.304	22,8	38.750	20,3
Hongkong dollar	15.407	8,7	15.174	8,0
Singaporese dollar	7.126	4,0	6.015	3,2
Nieuw-Zeelandse dollar	1.185	0,7	1.420	0,7
Amerikaanse dollar ¹	1.012	0,6	1.449	0,8
Totaal	177.105	100,0	190.450	100,0

1 De valutaverdeling gaat uit van de wettelijke domiciliëring van de betreffende beleggingen uit de beleggingsportefeuille. Als gevolg hiervan is het mogelijk dat er in de tabel een aantal valuta vermeld worden die geen deel uitmaken van de regio waarin wordt belegd. De betreffende beleggingen staan echter wel genoteerd aan een beurs binnen de betreffende regio.

Landenverdeling

In € 1.000	31-12-2022		31-12-2021	
	Marktwaarde	%	Marktwaarde	%
Japan	112.071	63,3	127.642	67,0
Australië	39.561	22,3	37.311	19,6
Hongkong	15.646	8,8	15.536	8,2
Singapore	7.899	4,5	7.102	3,7
Nieuw-Zeeland	1.466	0,8	1.982	1,0
Ierland ¹	462	0,3	877	0,5
Totaal	177.105	100,0	190.450	100,0

1 De landenverdeling gaat uit van de wettelijke domiciliëring van de betreffende beleggingen uit de beleggingsportefeuille. Als gevolg hiervan is het mogelijk dat er in de tabel een aantal landen vermeld worden die geen deel uitmaken van de regio waarin wordt belegd. De betreffende beleggingen staan echter wel genoteerd aan een beurs binnen de betreffende regio.

Sectorallocatie

In € 1.000	31-12-2022		31-12-2021	
	Marktwaarde	%	Marktwaarde	%
Financiële conglomeraten	41.348	23,3	38.730	20,3
Kapitaalgoederen	32.401	18,3	33.124	17,4
Luxe consumentengoederen	19.335	10,9	26.749	14,0
Informatie Technologie	15.843	8,9	22.068	11,6
Gezondheidszorg	15.781	8,9	16.898	8,9
Basisgoederen	15.532	8,8	13.443	7,1
Zakelijke dienstverlening	12.621	7,1	13.534	7,1
Onroerend goed	11.298	6,4	12.189	6,4
Niet-duurzame consumentengoederen	9.747	5,5	10.384	5,5
Nutsbedrijven	2.395	1,4	2.486	1,3
Energie	804	0,5	845	0,4
Totaal	177.105	100,0	190.450	100,0

Grootste vijf belangen per sector

31-12-2022	BEURSWAARDE IN € 1.000	% VAN SECTOR
Financiële conglomeraten		
AIA Group	4.905	11,9
Commonwealth Bank of Australia	4.538	11,0
Mitsubishi Financial Group	2.838	6,9
National Australia Bank	2.677	6,5
Westpac Banking	2.356	5,7

31-12-2022	BEURSWAARDE IN € 1.000	% VAN SECTOR
Totaal	17.314	42,0
Kapitaalgoederen		
Mitsui & Co	1.925	5,9
Hitachi	1.882	5,8
ITOCHU	1.767	5,5
Recruit	1.585	4,9
Transurban Group	1.411	4,4
Totaal	8.570	26,5
Luxe consumentengoederen		
Toyota Motor	5.178	26,8
Sony	3.389	17,5
Fast Retailing	1.315	6,8
Oriental Land	1.308	6,8
Honda Motor	1.292	6,7
Totaal	12.482	64,6
Informatie Technologie		
Keyence	2.719	17,2
Tokyo Electron	1.689	10,7
Murata Manufacturing	983	6,2
Fujitsu	887	5,6
Canon	868	5,5
Totaal	7.146	45,2
Gezondheidszorg		
CSL	3.321	21,0
Daiichi Sankyo	2.109	13,4
Takeda Pharmaceutical	1.937	12,3
Hoya	1.208	7,7
Astellas Pharma	1.080	6,8
Totaal	9.655	61,2
Basisgoederen		
Shin-Etsu Chemical	2.000	12,9
Fortescue Metals Group	1.272	8,2
Newcrest Mining	874	5,6
Mineral Resources	770	5,0
Asahi Kasei	745	4,8
Totaal	5.661	36,5
Zakelijke dienstverlening		
Softbank	2.981	23,6
KDDI	1.757	13,9
Nintendo	1.609	12,7
Nippon Telegraph and Telephone	1.353	10,7
Telstra	869	6,9
Totaal	8.569	67,8
Onroerend goed		
Sun Hung Kai Properties	837	7,4
Goodman	741	6,6
Mitsui Fudosan	571	5,1
CK Asset	559	4,9
Link REIT	544	4,8
Totaal	3.252	28,8

31-12-2022	BEURSWAARDE IN € 1.000	% VAN SECTOR
Niet-duurzame consumentengoederen		
Woolworths Group	1.332	13,7
Seven & i Holdings	1.155	11,8
Coles Group	954	9,8
Shiseido	680	7,0
Kao	643	6,6
Totaal	4.764	48,9
Nutsbedrijven		
Tokyo Gas	697	29,1
Osaka Gas	675	28,2
Hongkong Electric	585	24,4
Meridian Energy	297	12,4
Mercury	141	5,9
Totaal	2.395	100,0
Energie		
JX Holdings	804	100,0
Totaal	804	100,0

2 VORDERINGEN

Onder vorderingen zijn opgenomen:

Vorderingen

In € 1.000	31-12-2022	31-12-2021
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	12.755	566
Te vorderen dividend	164	179
Te vorderen dividend-/bronbelasting	11	11
Subtotaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	12.930	756
Subtotaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	-	-
Totaal	12.930	756

De bovenstaande vorderingen hebben een looptijd van minder dan één jaar. Incidenteel kan het voorkomen dat een vordering uit hoofde van te vorderen dividend-/bronbelasting een looptijd heeft langer dan één jaar, in het geval van het Fonds betreft het een bedrag van € 11 duizend (ultimo 2021: € 11 duizend).

3 LIQUIDE MIDDELEN

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. Het aanhouden van liquide middelen valt binnen het mandaat en heeft te maken met de timing van de betalingen.

4 KORTLOPENDE SCHULDEN

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

Kortlopende schulden

In € 1.000	31-12-2022	31-12-2021
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	6.677	272
Subtotaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	6.677	272
Financieringsactiviteiten		
Schulden aan kredietinstellingen	6.118	282
Subtotaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	6.118	282
Totaal	12.795	554

De kortlopende schulden hebben een looptijd van minder dan één jaar.

Schulden aan kredietinstellingen

Financiering van beleggingen met vreemd vermogen is in beginsel niet toegestaan behalve wanneer bedragen nog zijn te ontvangen uit hoofde van dividenduitkeringen op (certificaten van) aandelen die behoren tot de beleggingsportefeuille van het Fonds.

5 FONDSVERMOGEN

Fondsvermogen

In € 1.000	01-01-2022 T/M 31-12-2022	01-01-2021 T/M 31-12-2021
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	133.241	174.534
Uitgegeven participaties	11.581	13.502
Ingekochte participaties	-5.803	-54.795
Stand ultimo periode	139.019	133.241
Overige reserves		
Stand per 1 januari	35.615	109.852
Toevoeging/onttrekking uit onverdeeld resultaat	21.796	-53.895
Ingekochte participaties	-1.430	-20.342
Stand ultimo periode	55.981	35.615
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	21.796	-53.895
Toevoeging/onttrekking aan overige reserves	-21.796	53.895
Resultaat over de verslagperiode	-17.760	21.796
Stand ultimo periode	-17.760	21.796
Totaal fondsvermogen	177.240	190.652

Het Fonds geeft één soort participaties uit. Deze participaties zijn genoteerd in euro's. Participaties worden uitgegeven respectievelijk ingekocht tegen de door de Beheerder berekende intrinsieke waarde op het moment van uitgifte respectievelijk inkoop en tegen de in het prospectus vermelde condities en procedures. Deelname in het Fonds kan uitsluitend geschieden door professionele beleggers in de zin van de Wet op het financieel toezicht (Wft). Het Fonds wordt uitsluitend in Nederland aangeboden aan professionele beleggers als bedoeld in de Wft.

Verloopoverzicht aantal participaties

	01-01-2022 T/M 31-12-2022	01-01-2021 T/M 31-12-2021
Stand per 1 januari	1.400	1.871
Uitgegeven participaties	88	102
Ingekochte participaties	-59	-573
Stand ultimo periode	1.429	1.400

Meerjarenoverzicht

In € 1.000	31-12-2022	31-12-2021	31-12-2020	31-12-2019	31-12-2018
Intrinsieke waarde	177.240	190.652	230.491	923.831	762.805
Aantal uitstaande participaties	1.429	1.400	1.871	7.725	7.756
Totaal resultaat	-17.760	21.796	-53.895	167.557	-61.466
Per participatie (in € 1)					
Intrinsieke waarde	124.010,07	136.184,64	123.172,69	119.590,15	98.346,57
Dividend p.p. ¹	-	-	-	-	-
Per participatie (in € 1)					
Dividend aandelen	3.439,49	2.577,55	2.717,87	3.170,81	3.092,98
Gerealiseerde waardeveranderingen beleggingen	-1.945,41	1.824,09	-21.461,01	1.288,47	-576,41
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen beleggingen	-13.622,27	7.485,66	2.945,30	16.745,93	-11.792,69
Gerealiseerde waardeveranderingen forwards	-	16,41	-164,79	-	-
In rekening gebrachte op- en afslagen	3,85	16,90	57,10	26,20	33,98
Overige bedrijfsopbrengsten en -lasten	-13,30	-36,04	12,73	-7,73	-19,27
Totaal resultaat per participatie	-12.137,64	11.884,57	-15.892,80	21.223,68	-9.261,41

1 Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.

2.6 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

6 GEREALISEERDE WAARDEVERANDERINGEN VAN BELEGGINGEN

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2022 T/M 31-12-2022	01-01-2021 T/M 31-12-2021
Aandelen		
Aandelen - gerealiseerde koerswinsten	1.955	8.799
Aandelen - gerealiseerde koersverliezen	-4.161	-3.962
Aandelen - gerealiseerde valutawinsten	723	343
Aandelen - gerealiseerde valutaverliezen	-1.364	-1.860
Subtotaal aandelen	-2.847	3.320
Forwards		
Forwards - gerealiseerde koerswinsten	-	-
Forwards - gerealiseerde koersverliezen	-	-
Forwards - gerealiseerde valutawinsten	-	38
Forwards - gerealiseerde valutaverliezen	-	-8
Subtotaal forwards	-	30
Totaal	-2.847	3.350

7 NIET-GEREALISEERDE WAARDEVERANDERINGEN VAN BELEGGINGEN

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de niet-gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2022 T/M 31-12-2022	01-01-2021 T/M 31-12-2021
Aandelen		
Aandelen - niet-gerealiseerde koerswinsten	9.686	24.729
Aandelen - niet-gerealiseerde koersverliezen	-22.210	-9.002
Aandelen - niet-gerealiseerde valutawinsten	1.274	1.760
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-8.696	-3.737
Subtotaal aandelen	-19.946	13.750
Obligaties		
Obligaties - niet-gerealiseerde koerswinsten	7	-
Obligaties - niet-gerealiseerde koersverliezen	-	-7
Obligaties - niet-gerealiseerde valutawinsten	7	4
Obligaties - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal obligaties	14	-3
Totaal	-19.932	13.747

8 OVERIGE BEDRIJFSLASTEN

Onder de overige bedrijfslasten worden valutaresultaten op bankrekeningen, vorderingen en schulden in vreemde valuta alsmede rente op de rekening-courant.

Overige bedrijfslasten

In € 1.000	01-01-2022 T/M 31-12-2022	01-01-2021 T/M 31-12-2021
Koersverschillen op geldmiddelen	11	58
Rente rekening courant	9	8
Totaal	20	66

Lopende kosten factor

De hoogte van de fondskosten wordt afzonderlijk overeengekomen met individuele participanten. De Beheerder ontvangt van het Fonds geen beheervergoeding voor het door hem gevoerde beheer. De lopende kosten factor van het Fonds is derhalve nihil (2021: nihil).

Omloopfactor

De omloopfactor over de verslagperiode bedraagt 37,77% (2021: 17,52%).

Transactiekosten

Transactiekosten als gevolg van aan- en verkopen van beleggingen zijn onderdeel van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten, voor zover identificeerbaar, bedragen in de verslagperiode € 40.233 (2021: € 43.322).

Werknemers

Het Fonds heeft geen werknemers in dienst. ACTIAM, de Beheerder van het Fonds, verricht de werkzaamheden voor het Fonds.

Accountantskosten

De Beheerder brengt een beheervergoeding in rekening bij de participanten. De honoraria van de accountantsorganisatie Ernst & Young Accountants LLP, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW, komen ten laste van de Beheerder. De Beheerder bekostigt de accountantskosten uit de beheervergoeding. Er komen geen accountantskosten direct ten laste van het Fonds.

De accountantskosten die over 2022 in rekening gebracht zijn bij de Beheerder en die volledig betrekking hebben op de controle van het jaarverslag 2022, bedragen € 9.116 ex. 21% BTW (2021: € 8.586 ex. BTW). De accountant heeft geen andere diensten verleend dan hierboven benoemd.

Gebeurtenissen na balansdatum

Aanscherping van het duurzaamheidsbeleid

Met ingang van 1 januari 2023 werd het duurzaamheidsbeleid van het Fonds aangescherpt, waarop het Fonds hebben geopteerd voor een zogenaamde ‘artikel 8’ classificatie (het promoten van ecologische en sociale kenmerken) in plaats van een ‘artikel 9’ classificatie (duurzame beleggingen tot doel hebben). Gelijktijdig werden voor het Fonds doelstellingen geïntroduceerd voor het percentage aan te houden duurzame beleggingen binnen het Fonds, om nader te duiden dat het Fonds over een hoog duurzaamheidsgehalte beschikt. Daarin is een belangrijke rol weggelegd voor de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties (‘Sustainable Development Goals’ of ‘SDG’s’). Voor een nadere toelichting over de bovenstaande wijziging wordt verwezen naar [paragraaf 1.6](#).

2.7 OVERIGE TOELICHTINGEN

Transacties gelieerde partijen

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid kunnen transacties worden verricht met aan ACTIAM gelieerde partijen. Het kan de volgende transactiesoorten betreffen: valutatransacties, bancaire diensten en bemiddelingsdiensten. Indien transacties worden verricht met gelieerde partijen zullen deze onder marktconforme voorwaarden plaatsvinden. Bij een transactie met een gelieerde partij buiten een gereglementeerde markt, markt in financiële instrumenten of een andere geregelde, regelmatig functionerende, erkende open markt, zal in alle gevallen een onafhankelijke waardebeoordeling ten grondslag liggen aan de transactie. Ingevolge het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen (Bgf) worden de entiteiten die deel uitmaken van de groep van Cardano Risk Management B.V. aangemerkt als gelieerde partijen met betrekking tot het Fonds. Daarnaast kunnen effectentransacties worden uitgevoerd met gelieerde partijen. Deze effectentransacties met gelieerde partijen worden tegen marktconforme condities uitgevoerd. In de verslagperiode zijn er geen effectentransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Softdollar-arrangementen en retourprovisies

Vanuit MiFID II-vereisten is het niet toegestaan om gebruik te maken van softdollar-arrangementen. Deze arrangementen betreffen diensten en producten van financiële dienstverleners, die in het kader van de uitvoering van transacties in financiële instrumenten aan vermogensbeheerders ter beschikking kunnen worden gesteld. In de verslagperiode was er dan ook geen sprake van retourprovisies dan wel softdollar-arrangementen.

Uitbesteding werkzaamheden

Ten behoeve van de uitvoering van het beheer van de Fondsen maakt de Beheerder gebruik van diensten van derden.

Hieronder volgt een overzicht van de werkzaamheden waarvoor de Beheerder opdracht aan derden heeft gegeven:

WERKZAAMHEDEN	DIENSTVERLENENDE INSTELLING
Informatietechnologie diensten	Cardano Holding Limited, Cardano Risk Management Limited, Cardano Risk Management B.V. ¹
Informatietechnologie diensten	Athora Netherlands N.V. ²
Uitvoering van administratie, rapportage en verslaglegging	BNP Paribas S.A., Netherlands branch
Uitvoering van het engagements- en stembeleid	Sustainalytics
<p>1 Vanaf 30 juni 2022 wordt er gebruik gemaakt van de informatietechnologie diensten van Cardano Holding Limited, Cardano Risk Management, Cardano Risk Management B.V.</p> <p>2 Tot 30 juni 2022 werd er gebruik gemaakt van de informatietechnologie diensten van Athora Netherlands N.V.</p>	

ACTIAM maakt gebruik van de diensten van een derde partij voor informatietechnologie diensten, de uitvoering van de aan het Fonds gerelateerde administratie, rapportage en verslaglegging van het Fonds en de uitvoering van engagement- en stembeleid van het Fonds. De uitgangspunten van de samenwerking met de verschillende uitbestedingsrelaties zijn schriftelijk vastgelegd in een overeenkomst. In deze overeenkomst zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de uitbestedingseisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomst bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverschaffing en de vergoeding. De kosten van uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder.

De Beheerder is te allen tijde bevoegd om de samenwerking met genoemde dienstverlenende instelling(en) te beëindigen en de taken uit te besteden aan andere bevoegde instellingen, dan wel zelf ter hand te nemen.

Winstbestemming

Het negatieve resultaat over het jaar 2022 van € 17,8 miljoen wordt onttrokken aan de overige reserves.

Rotterdam, 7 maart 2023

Directie van ACTIAM N.V.

H.H.J.G. Naus
M.S. Schlejen
M.C. Strijbos
J. Sunderman
H.S.R. Veelaert

3

Overige gegevens

3.1 **BELANGEN DIRECTIE**

Geen van de leden van de directie van ACTIAM heeft een persoonlijk belang in een belegging die wordt aangehouden door het Fonds.

3.2 **WINSTBESTEMMINGSREGELING**

Volgens artikel 19 van de voorwaarden voor beheer zullen de aan participanten toerekenbare winsten worden herbelegd. Er zullen in principe geen dividenduitkeringen plaatsvinden.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de vergadering van participanten en de beheerder van ACTIAM Sustainable Index Fund Equity Pacific

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening voor het boekjaar geëindigd op 31 december 2022 van ACTIAM Sustainable Index Fund Equity Pacific gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van ACTIAM Sustainable Index Fund Equity Pacific per 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2022;
- de winst- en verliesrekening over 2022;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van ACTIAM Sustainable Index Fund Equity Pacific (verder: de beleggingsentiteit) zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Onze focus op fraude en het niet-naleven van wet- en regelgeving

Onze verantwoordelijkheid

Hoewel wij niet verantwoordelijk zijn voor het voorkomen van fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving en van ons niet verwacht kan worden dat wij het niet-naleven van alle wet- en regelgeving ontdekken, is het onze verantwoordelijkheid om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude.

Onze controle-aanpak met betrekking tot frauderisico's

Wij hebben de risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de beleggingsentiteit en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop de beheerder inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij verwijzen naar hoofdstuk 1.9 Risicomanagement van het jaarverslag, waarin de beheerder de risicoanalyse van de beleggingsentiteit heeft opgenomen.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de gedragscode, klokkenluidersregeling en de incidentenregistratie. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Zoals in al onze controles houden wij rekening met het risico dat het management interne beheersmaatregelen kan doorbreken. Vanwege dit risico hebben wij onder meer schattingen beoordeeld op tendenties die mogelijk een risico vormen op een afwijking van materieel belang, met name gericht op belangrijke gebieden die oordeelsvorming vereisen en significante schattingsposten, zoals toegelicht in grondslagen van de jaarrekening. Ook hebben wij data analyse gebruikt om journaalposten met een verhoogd risico te signaleren en te toetsen en de zakelijke beweegredenen (of het ontbreken daarvan) beoordeeld van bijzondere transacties, waaronder die met verbonden partijen.

Wij hebben geen frauderisico geïdentificeerd ten aanzien van de opbrengstenverantwoording.

Deze risico's vereisten echter geen significante aandacht in onze controle.

Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij de beheerder, waaronder de directie, juridische zaken en compliance afdeling.

Uit de door ons geïdentificeerde frauderisico's, ontvangen inlichtingen en andere beschikbare informatie volgen geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude met een mogelijk materieel belang voor het beeld van de jaarrekening.

Onze controle-aanpak met betrekking tot het risico van niet voldoen aan wet- en regelgeving

Wij hebben passende controlewerkzaamheden verricht inzake de naleving van de bepalingen van de relevante wet- en regelgeving die van directe invloed zijn op de verantwoorde bedragen en toelichtingen in de jaarrekening. Daarnaast hebben wij de omstandigheden ingeschat met betrekking tot het risico van niet-naleven van wet- en regelgeving waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze van materiële invloed kunnen zijn op de jaarrekening, op basis van onze ervaring in de sector, door afstemming met de beheerder, het lezen van notulen, het kennismaken van rapporten van de interne accountant en compliance afdeling en het uitvoeren van gegevensgerichte werkzaamheden gericht op transactiestromen, jaarrekeningposten en toelichtingen.

We hebben verder inlichtingen ingewonnen bij de afdeling juridische zaken van de beheerder en kennisgenomen van correspondentie met toezichthouders en zijn alert gebleven op indicaties voor een (mogelijke) niet-naleving gedurende de controle. Ten slotte hebben we schriftelijk de bevestiging ontvangen dat alle bekende gebeurtenissen van niet-naleving van wet- en regelgeving met ons zijn gedeeld.

Onze controle-aanpak met betrekking tot de continuïteitsveronderstelling

Zoals toegelicht in het onderdeel 'Algemeen' van 2.4 Grondslagen, risico's en overige informatie met betrekking tot de jaarrekening, is de jaarrekening opgemaakt op basis van de continuïteitsveronderstelling. Bij het opmaken van de jaarrekening heeft de beheerder een specifieke beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van de beleggingsentiteit om haar continuïteit te handhaven en de activiteiten voort te zetten voor de voorzienbare toekomst.

Wij hebben de specifieke beoordeling met de beheerder besproken en professioneel-kritisch geëvalueerd. Wij hebben overwogen of de specifieke beoordeling van de beheerder op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, alle relevante gebeurtenissen en omstandigheden bevat waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen materiële onzekerheden ten aanzien van de continuïteit geïdentificeerd. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een beleggingsentiteit de continuïteit niet langer kan handhaven.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De beheerder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de beheerder voor de jaarrekening

De beheerder is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de beheerder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de beheerder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de beheerder afwegen of de beleggingsentiteit in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de beheerder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de beheerder het voornemen heeft om de beleggingsentiteit te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De beheerder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. De sectie 'Informatie ter ondersteuning van ons oordeel' hierboven, bevat een informatieve samenvatting van onze verantwoordelijkheden en de uitgevoerde werkzaamheden als basis voor ons oordeel. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op de ingeschatte risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de beleggingsentiteit
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de beheerder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Communicatie

Wij communiceren met de beheerder onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 7 maart 2023

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. R.J. Bleijs RA

Ecologische en/of sociale kenmerken

Dit document verschaft u duurzaamheidsinformatie aangaande dit fonds. Het is geen marketingmateriaal. De verstekte informatie is bij wet voorgeschreven en is bedoeld om u meer inzicht te geven in de aard van de duurzame beleggingen in dit fonds. Wij raden u aan deze informatie te lezen opdat u met kennis van zaken kunt beslissen of u al dan niet in dit fonds wenst te beleggen. Deze periodieke informatie over duurzaamheid geeft de situatie weer per 31 december 2022.

ACTIAM Sustainable Index Fund Equity Pacific

LEI-code: 549300NIWX3UZDP20N10

Dit fonds wordt beheerd door ACTIAM N.V., een onderdeel van Cardano Risk Management B.V.

1. Had dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

☐ Ja	☒ Nee
☐ Dit product heeft de volgende duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling gedaan: ..% <ul style="list-style-type: none"> ☐ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden. ☐ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden. 	☒ Dit product promootte ecologische/sociale kenmerken. Hoewel het geen duurzame beleggingsdoelstelling had, had het een aandeel duurzame beleggingen van 82% <ul style="list-style-type: none"> ☒ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden. ☒ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden. ☒ met een sociale doelstelling.
☐ Dit product heeft de volgende duurzame beleggingen met een sociale doelstelling gedaan: ..%	☐ Dit product promootte ecologische/sociale kenmerken, maar heeft niet duurzaam belegd.

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in de Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten**. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Het getoonde percentage is gebaseerd op de waarde van de totale portefeuille aan beleggingen van dit Fonds. Individuele duurzame beleggingen kunnen gelden als zowel ecologisch als sociaal duurzaam, maar worden niet dubbel geteld in dit percentage. Het percentage duurzame beleggingen is een voor dubbeltellingen gecorrigeerde optelsom van de percentages duurzame beleggingen:

- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden,
- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden,
- met een sociale doelstelling.

Het fonds heeft geen afzonderlijke doelstellingen qua procentuele allocatie naar ieder van deze individuele subcategorieën duurzame beleggingen. Meer informatie over het percentage duurzame beleggingen is te vinden in de antwoorden op vragen 2.3 en 5.1 in dit document.

2. In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

ACTIAM Sustainable Index Fund Equity Pacific (het 'Fonds') promoot ecologische en sociale kenmerken, zoals bedoeld in artikel 8 van de Sustainable Finance Disclosure Regulation ('SFDR'). Daarbij beoogt de Beheerder een zo hoog mogelijk percentage aan duurzame beleggingen in het Fonds aan te houden. De duurzame beleggingen dragen bij aan het behalen van bepaalde ondergenoemde lange-termijn duurzaamheidsdoelen (de 'ACTIAM Duurzaamheidsdoelen'). Alle beleggingen van het Fonds voldoen aan de voorwaarden van goed bestuur en doen geen ernstige afbreuk aan ecologische of sociale doelstellingen zoals bedoeld in de SFDR.

De duurzame beleggingen hebben een bijdrage geleverd aan ten minste één van de volgende ecologische doelstellingen van het Fonds:

- Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: uiterlijk in 2050 een netto-nul uitstoot van broeikasgassen bereiken in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, met tussentijdse doelstellingen voor een reductie van 50% van de uitstoot van broeikasgassen tegen 2030 en 75% tegen 2040 in vergelijking met 2020;
- Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen: Uiterlijk in 2030 nul ontbossing bereiken;
- Duurzaam gebruik en bescherming van watervoorraden: Uiterlijk in 2030 waterneutraliteit bereiken; en
- Preventie en bestrijding van vervuiling: Uiterlijk in 2050 een productie zonder afval bereiken.

De duurzame beleggingen hebben een bijdrage geleverd aan ten minste één van de volgende sociale doelstellingen van het Fonds:

- Een positieve bijdrage leveren aan de gemeenschappen waarin ze actief zijn en sociale risico's en negatieve effecten zoveel mogelijk beheren; en
- Positief bijdragen aan het welzijn van hun medewerkers.

2.1. Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot worden verwezenlijkt.

Beleggingen worden alleen toegelaten tot het Fonds indien zij voldoen aan het ACTIAM Duurzaam Beleggingsbeleid. Dit betekent dat het Fonds alleen belegt in ondernemingen die voldoen aan de ACTIAM Fundamentele Beleggingsbeginselen en die duurzaamheid promoten zonder één van de duurzaamheidsdoelstellingen significant te schaden. Alle ondernemingen waarin het Fonds belegt voldoen daarmee aan de minimum criteria voor omgang met mensenrechten, arbeidsrechten, controversiële wapens, internationale sancties, ethiek, milieu, maatschappij en bestuur die door ACTIAM zijn geformuleerd. Geen van de ondernemingen waarin wordt belegd zijn in dat kader betrokken bij ernstige controverses en activiteiten en/of significant betrokken zijn activiteiten die schade toebrengen aan de menselijke (geestelijke) gezondheid (bijv. in verband met gokken, amusement voor volwassenen en tabak) of aan dierenwelzijn.

Tevens voldoen alle ondernemingen in het Fonds aan de minimumgrenzen die zijn gedefinieerd voor de duurzaamheidsthema's waar ACTIAM bedrijven op beoordeelt. Voor zeven duurzaamheidsthema's - gebruik van fossiele brandstoffen, watergebruik, landgebruik, beheer van chemicaliën en afval, beheer van sociaal kapitaal, beheer van menselijk kapitaal en gedrag & organisatie van ondernemingen - beoordeelt ACTIAM aan de hand van een breed scala aan indicatoren of ondernemingen positief of negatief bijdragen aan de doelstellingen. Dit zijn veelal kwalitatieve indicatoren op het gebied van managementkwaliteit. Het Fonds belegt alleen in bedrijven wiens managementkwaliteit hoger is dan de gestelde minimumgrenzen. Deze kwalitatieve indicatoren hangen onder andere samen met de kwantitatieve 'indicatoren voor ongunstige effecten' die door de SFDR zijn geformuleerd. De lijst met relevante kwantitatieve indicatoren die in aanmerking zijn genomen voor het Fonds staat in onderstaande tabel.

Tabel 1: Indicatoren voor ongunstige effecten

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)
KLIMAAT- EN ANDERE MILIEUGERELATEERDE INDICATOREN	
1. Uitstoot van broeikasgassen (BKG) (ton CO2e)	
1.1 scope 1 BKG-emissies	8.822
1.2 scope 2 BKG-emissies	3.402
1.3 scope 3 BKG-emissies	97.249
1.4 totaal BKG-emissies scope 1 & 2	12.225
1.5 totaal BKG-emissies scope 1, 2 & 3	109.473
2. Koolstofvoetafdruk (ton CO2e/m€)	
2.1 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1 & 2	69
2.2 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1, 2 & 3	618
3. BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd (ton CO2e/m€)	
3.1 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 & 2	82
3.2 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1, 2 & 3	1.096
4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen (%)	
4.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	5,8%
5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie (%)	
5.1 Aandeel van verbruik van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	83,3%
5.2 Aandeel van productie van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	10,1%

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)
6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten (GWh/m€)	
6.1 Intensiteit energieverbruik Agriculture, Forestry & Fishing	5,4
6.2 Intensiteit energieverbruik Construction	0,1
6.3 Intensiteit energieverbruik Electricity, Gas, Steam & Air Conditioning Supply	442,5
6.4 Intensiteit energieverbruik Manufacturing	8,5
6.5 Intensiteit energieverbruik Mining & Quarrying	261,8
6.6 Intensiteit energieverbruik Real Estate Activities	1,2
6.7 Intensiteit energieverbruik Transportation & Storage	3,7
6.8 Intensiteit energieverbruik Water Supply, Sewerage, Waste Management & Remediation Activities	-
6.9 Intensiteit energieverbruik Wholesale & Retail Trade & Repair of Motor Vehicles & Motorcycles	0,2
7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteits-gevoelige gebieden (%)	
7.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	0,6%
8. Lozingen in water (ton/m€)	
8.1 Aantal tonnen lozingen in water van ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0,0
9. Gevaarlijk afval en radioactief afval (ton/m€)	
9.1 Aantal tonnen gevaarlijk afval en radioactief afval van de ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0,0
INDICATOREN VOOR SOCIALE THEMA'S EN ARBEIDSMOMSTANDIGHEDEN, EERBIEDIGING VAN DE MENSENRECHTEN, EN BESTRIJDING VAN CORRUPPTIE EN ONKOPING	
10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) (%)	
10.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen	0,0%
11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (%)	
11.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtlijnen kunnen worden aangepakt	63,5%
12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen (%)	
12.1 Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd	-1,9%
13. Genderdiversiteit raad van bestuur (% vrouw)	
13.1 Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur	22,1%
14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneels-mijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens) (%)	
14.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0,0%
INDICATOREN VOOR BELEGGINGEN IN OVERHEDEN EN SUPRANATIONALE INSTELLINGEN	
15. BKG-intensiteit (Kton CO2e/m€)	
15.1 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	n.v.t.
16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (aantal)	
16.1 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	n.v.t.
16.2 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	n.v.t.

2.2. En in vergelijking met voorafgaande periodes?

Aangezien deze periode voor het eerst wordt gerapporteerd over de prestatie van de duurzaamheidsindicatoren, is geen vergelijking beschikbaar met voorafgaande periodes.

2.3. Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droegen de duurzame beleggingen bij aan die doelstellingen?

De doelstellingen van de duurzame beleggingen staan beschreven in het antwoord op vraag 2. Om te beoordelen of met de beleggingen de duurzaamheidsdoelen van het Fonds binnen de gestelde termijnen worden behaald, wordt periodiek beoordeeld of het Fonds zich met de juiste snelheid beweegt naar het behalen van de duurzaamheidsdoelen. Tevens stelt ACTIAM op basis van de

volgende criteria vast in hoeverre een (financieel instrument van een) onderneming reeds nu een bijdrage levert aan de ACTIAM Duurzaamheidsdoelen:

- Een onderneming behaalt tenminste 10% van haar opbrengsten uit duurzame activiteiten; of
- Een onderneming levert, vastgesteld op basis van SDG-data, een significant positieve bijdrage van minstens 2 (op een schaal die loopt van -10 tot +10) aan ten minste één van de door de Verenigde Naties gedefinieerde SDGs, waarbij door de betreffende onderneming eveneens positief wordt bijgedragen aan ten minste 7 van de 17 SDGs dan wel dat de bijdrage aan de ACTIAM Duurzaamheidsdoelen op basis van alternatieve objectieve informatie is vastgesteld indien de eerdere genoemde SDG-data niet beschikbaar is. De duurzame beleggingen beleggen enkel in ondernemingen die bijdragen aan het behalen van ten minste één van die doelstellingen, zonder daarbij ernstig afbreuk te doen aan de overige ecologische en/of sociale doelstellingen.

Onderstaande tabel toont welk percentage van de beleggingen van het Fonds een positieve bijdrage levert aan ieder van de genoemde duurzaamheidsdoelstellingen.

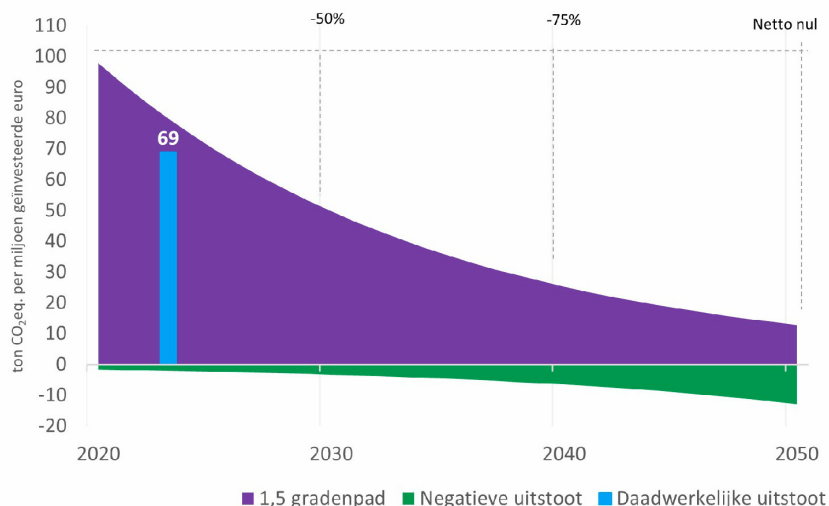
Tabel 2: Bijdrage aan duurzaamheidsdoelstellingen

Totaal bijdrage alle doelen		82%
Totaal bijdrage ecologische doelen		59%
Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: Uiterlijk in 2050 een netto-nul uitstoot van broeikasgassen		49%
Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen: Uiterlijk in 2030 nul ontbossing		5%
Duurzaam gebruik en bescherming van watervoorraden: Uiterlijk in 2030 waterneutraliteit		16%
Preventie en bestrijding van vervuiling: Uiterlijk in 2050 een productie zonder afval		34%
Totaal bijdrage sociale doelen		66%
Positief bijdragen aan gemeenschappen		29%
Positief bijdragen aan welzijn van werknemers		59%

82% van het fonds levert een positieve bijdrage aan de duurzaamheidsdoelstellingen van het Fonds op basis van bovengenoemde criteria. De overige 18% levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage maar doet ook geen ernstige afbreuk aan de ecologische en sociale doelstellingen. Van de ondernemingen waarin wordt belegd, levert 59% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 66% een bijdrage aan ten minste één van de sociale doelstellingen. Merk op dat een onderneming aan meerdere doelstellingen een bijdrage kan leveren.

Specifiek voor de klimaatdoelstelling monitort ACTIAM op basis van broeikasgasemissie-intensiteit (ton CO₂-equivalenten / euro) voor het Fonds in hoeverre de broeikasgasreductie het pad volgt dat nodig is om de tussendoelstelling(en) en de einddoelstelling te halen. De reductiedoelstelling om uiterlijk in 2050 een net-zero emissie te bereiken is 7% reductie van scope 1 en 2 emissies van ondernemingen per jaar. Het gewenste reductiepad en de broeikasgasemissie-intensiteit voor het Fonds in de referentieperiode wordt getoond in onderstaande grafiek. Figuur 1 laat zien dat de emissie-intensiteit in lijn is met het benodigde pad om het doel te behalen.^[1]

Figuur 1: Reductiepad voor broeikasgasemissie-intensiteit

In de meerderheid van de wetenschappelijke scenario's om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 graden Celsius, zal de CO₂-uitstoot in 2050 niet volledig zijn gereduceerd. In deze scenario's wordt er daarom uitgegaan van negatieve emissies, maatregelen waarmee CO₂ aan de atmosfeer wordt onttrokken. Hierbij valt te denken aan herstel van veengebieden, herbebossing, herstel van bodembedekkers, verbeterde landbouwpraktijken, verbeterde visserijmethoden en bescherming van de biodiversiteit op

het land en in de zee. Daarnaast spelen technologische oplossingen voor het afvangen en opslaan van CO2 een rol. ACTIAM gaat daarom uit van een beperkte compensatie door negatieve emissies (“low overshoot”) om aan haar doelstelling te voldoen. ACTIAM accepteert ‘compensatie’ in principe alleen voor CO2-emissiebronnen die geen duurzamere varianten hebben vanwege technologische of financiële beperkingen, zoals bijvoorbeeld bij cementproductie.

Tevens tonen de cijfers uit Tabel 1 hoe het Fonds in 2022 heeft gepresteerd op het gebied van indicatoren die een indicatie geven van het verwachte energietransitiepad voor de komende jaren. Zoals hierboven is beschreven bepaalt ACTIAM aan de hand van informatie over het aandeel duurzame opbrengsten en SDG data of ondernemingen een bijdrage leveren aan de ACTIAM Duurzaamheidsdoelen, maar niet altijd hoe groot deze bijdrage is. Of de totale bijdrage voldoende is om de doelstellingen van het Fonds te behalen kan slechts deels worden bepaald.

Wat betreft watergebruik heeft het Fonds in 2022 een waterintensiteit (uitgedrukt in kubieke meter watergebruik per miljoen euro) gerealiseerd van 4 m³ per m€. Dit is een grote daling t.o.v. het watergebruik in 2021 wat gelijk was aan 19 m³ per m€. Dit is vooral veroorzaakt doordat minder is belegd in een paar grote watergebruikers die werkzaam zijn in waterschaarse gebieden en vanwege verschillen in rapportage bij een aantal waterintensieve bedrijven.

Voor de overige doelstellingen zijn nog geen geschikte kwantitatieve indicatoren en data beschikbaar om de voortgang op fondsniveau consistent te monitoren. Om die reden draagt ACTIAM bij aan werkgroepen die zich onder meer richten op ontbossing, biodiversiteit, plasticvervuiling, leefbaar loon en duurzame ontwikkelingsdoelen om dergelijke indicatoren te ontwikkelen.

Daarnaast is het ACTIAM Duurzaam Beleggingsbeleid zo opgezet dat de duurzame ACTIAM fondsen niet mogen beleggen in ondernemingen die substantiële schade zouden berokkenen aan één van de doelstellingen. Bij gebrek aan kwantitatieve impactindicatoren om de voortgang van de duurzaamheidsdoelstellingen te meten, worden kwalitatieve indicatoren gebruikt om de blootstelling aan en het beheer van deze doelstellingen te meten en wordt gemonitord of ten minste 50% van het Fonds bestaat uit duurzame beleggingen - zie Tabel 2. ACTIAM rapporteert tevens de ondernemingen die onderdeel uitmaken van de Index en die zijn uitgesloten wegens niet-naleving van minimaal één van de gestelde voorwaarden in het ACTIAM Duurzaam Beleggingsbeleid.

⁽¹⁾ De getoonde cijfers zijn gebaseerd op het Fonds als geheel en dus niet enkel op het deel bestaande uit duurzame beleggingen. De getoonde uitstoot in de referentieperiode wijkt af van het cijfer getoond in het jaarverslag, omdat in het jaarverslag een inflatiecorrectie is toegepast op de waarden van ondernemingen ter vergelijking met 2021 terwijl op de hier getoonde cijfers geen inflatiecorrectie is toegepast.

2.4. Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan geen ernstige afbreuk gedaan aan ecologische of sociaal duurzame beleggingsdoelstellingen?

Het beginsel ‘geen ernstige afbreuk doen’ is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

De duurzame beleggingen die het Fonds heeft gedaan waren conform het ACTIAM Duurzaam Beleggingsbeleid, dat erop gericht is om geen ernstige afbreuk te doen aan ecologische of sociale beleggingsdoelstellingen. In het antwoord op vraag 2.1 is uitgelegd hoe de duurzaamheidsindicatoren van het Fonds hebben gepresteerd en hoe wordt vastgesteld dat alle beleggingen in het Fonds voldoen aan de screeningsvoorwaarden die worden gehanteerd om te testen of ondernemingen geen ernstige afbreuk doen aan de ecologische en sociale doelstellingen.

2.4.1. Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Zoals in het antwoord op de voorgaande vraag is aangegeven, heeft beoordeling van ondernemingen plaatsgevonden aan de hand van een groot aantal kwalitatieve en kwantitatieve indicatoren. De indicatoren voor ‘ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren’ zijn daar allen onderdeel van. Deze worden gepresenteerd in het antwoord op vraag 2.1.

2.4.2. Waren de duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de Verenigde Naties inzake bedrijfsleven en mensenrechten?

Ondernemingen die niet voldoen aan de ACTIAM Fundamentele Beleggingsbeginselen werden uitgesloten van belegging. Hieronder vallen onder meer ondernemingen die de principes schenden zoals vastgelegd in de UN Global Compact, de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business & Human Rights.

3. Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

De **belangrijkste ongunstige effecten** zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd, is de basis van het ACTIAM Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen waarin ACTIAM belegt, moeten voldoen aan de ACTIAM Fundamentele Beleggingsbeginselen en geen negatieve bijdrage leveren aan de door ACTIAM geformuleerde duurzaamheidsdoelstellingen. Als blijkt dat ondernemingen hier niet aan voldoen, dan belegt ACTIAM niet in deze ondernemingen.

Zoals in het antwoord op vraag 2.1 en 2.4 is aangegeven, bevat een dergelijke beoordeling alle indicatoren zoals genoemd in de 'Verklaring belangrijkste ongunstige effecten', zoals de uitstoot van broeikasgassen, blootstelling aan fossiele brandstoffen, impact op de biodiversiteit, wateremissies, mensenrechtencontroverses, blootstelling aan wapens, implementatie van ILO-conventies en bestuursdiversiteit. De beoordelingsprocedure van ACTIAM gaat een stap verder dan enkel het hanteren van deze indicatoren door dieper in te gaan op het huidige en verwachte toekomstige gedrag van ondernemingen en de bijdrage van de onderneming aan de duurzaamheidsdoelstellingen van ACTIAM.

De 'Verklaring belangrijkste ongunstige effecten' van ACTIAM is te vinden op de website www.actiam.nl

4. Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Onderstaande lijst toont de beleggingen die het **grootste aandeel** beleggingen van het financiële product vormen aan het einde van de referentieperiode (31-12-2022) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2022).

Tabel 3: Top 15 beleggingen van het Fonds op de genoemde tijdstippen

	Grootste beleggingen	Sector	Land	% Activa 31-12-2022	% Activa 01-01-2022
1	Toyota Motor Corporation	Automobiles & Components	JP	3,0%	3,4%
2	Aia Group Limited	Insurance	HK	2,9%	2,2%
3	Commonwealth Bank Of Australia	Banks	AU	2,7%	2,3%
4	Sony Corporation	Technology Hardware & Equipment	JP	2,0%	2,8%
5	Csl Limited	Pharmaceuticals, Biotechnology	AU	1,9%	1,8%
6	Mitsubishi Ufj Financial Group, Inc.	Banks	JP	1,9%	1,2%
7	Keyence Corporation	Technology Hardware & Equipment	JP	1,6%	2,1%
8	National Australia Bank Limited	Banks	AU	1,6%	1,3%
9	Westpac Banking Corporation	Banks	AU	1,4%	1,1%
10	Daiichi Sankyo Company, Limited	Pharmaceuticals, Biotechnology	JP	1,2%	
11	Shin-etsu Chemical Co., Ltd.	Chemicals	JP	1,2%	1,2%
12	Macquarie Group Limited	Banks	AU	1,1%	1,1%
13	Takeda Pharmaceutical Company Limited	Pharmaceuticals, Biotechnology	JP	1,1%	
14	Mitsui & Co., Ltd.	Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	JP	1,1%	
15	Hong Kong Exchanges And Clearing Limited	Diversified Financials	HK	1,1%	1,3%
16	Tokyo Electron Limited	Semiconductors & Semiconductor Equipment	JP		1,5%
17	Recruit Holdings Co.,Ltd.	Commercial & Professional Services	JP		1,4%
18	Australia And New Zealand Banking Group Limited	Banks	AU		1,1%

Zoals Tabel 3 laat zien waren er slechts kleine veranderingen in de omvang van de individuele top 15 beleggingen van het Fonds en dan vooral door herwaardering van de beleggingen. Dit is dan ook de belangrijkste verklaring voor de verandering in samenstelling van de top 15 beleggingen gedurende het jaar. De omvang van een individuele top 15 belegging wordt alleen getoond als deze op de genoemde datum in de top 15 viel. Dus als de omvang op een bepaalde datum ontbreekt in Tabel 3 wil dat niet zeggen dat het Fonds niet in de betreffende belegging belegde op dat moment. Als een belegging er niet was op genoemde datum wordt dat aangeduid met 0,0%. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

5. Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het aandeel Duurzaamheidsgerelateerde beleggingen voor dit Fonds over de referentieperiode bedroeg **82%**. Dit aandeel wordt verder uitgesplitst in het antwoord op vraag 5.1.

5.1. Hoe zag de activa-allocatie eruit?

De **activa-allocatie** beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

#1 Afgestemd op E/S kenmerken omvat de beleggingen van het financiële product die worden gebruikt om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot. Deze categorie omvat:

- De subcategorie **#1A Duurzaam** omvat duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.
- De subcategorie **#1B Overige E/S kenmerken** omvat beleggingen die op de ecologische of sociale kenmerken zijn afgestemd, maar niet als duurzame belegging gelden.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en die evenmin als duurzame belegging gelden.

In lijn met het antwoord op vraag 9 is '#2 Overige' weggelaten in bovenstaande grafische weergave van de activa-allocatie.

Alle beleggingen in het Fonds promoten ecologische en sociale kenmerken. Van deze ondernemingen levert zoals aangetoond in het antwoord op vraag 2.2., **82%** van de ondernemingen een positieve bijdrage aan de duurzaamheidsdoelstellingen van het Fonds volgens de definitie zoals in het antwoord op vraag 2.2. is gepresenteerd. De overige **18%** levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage maar doet ook geen ernstige afbreuk aan de ecologische en sociale doelstellingen. Van de ondernemingen waarin wordt belegd, levert **59%** een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en **66%** een bijdrage aan tenminste één van de sociale doelstellingen. Merk op dat een onderneming aan meerdere doelstellingen een bijdrage kan leveren. Van de ondernemingen waarin wordt belegd is **3,5%** afgestemd op de EU Taxonomie. Merk op dat dit percentage nog zo laag is omdat slechts voor de klimaatdoelstellingen van de EU Taxonomie de technische eisen zijn vastgesteld. Aangezien het selectiebeleid van het Fonds nauwgezet kijkt naar capaciteit van ondernemingen om de transitie naar een duurzame samenleving te maken om zo onder andere te kunnen voldoen aan het Klimaatakkoord van Parijs, is het de verwachting dat het aandeel van de beleggingen dat is afgestemd op de EU Taxonomie in de loop van de tijd snel toeneemt.

5.2. In welke economische sectoren werd belegd?

Onderstaande lijst toont alle sectoren waarin het Fonds belegt aan het einde van de referentieperiode (31-12-2022) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2022).

Tabel 4: economische sectoren

Sector	Per 31-12-2022	Per 01-01-2022
Banks	13,9%	12,8%
Technology Hardware & Equipment	7,7%	10,0%
Real estate	6,8%	7,1%
Pharmaceuticals, Biotechnology	6,5%	5,6%
Insurance	6,5%	5,1%
Capital Goods 2: Building Products++	5,9%	6,5%
Automobiles & Components	5,5%	6,9%
Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	5,3%	3,2%
Telecommunication Services	4,7%	4,2%
Chemicals	4,4%	3,9%
Metals & Mining	4,0%	2,6%
Transportation & Logistics	3,9%	3,5%
Health Care Equipment & Services	2,5%	3,3%

Sector	Per 31-12-2022	Per 01-01-2022
Media	2,3%	2,7%
Software & Services	2,3%	2,9%
Food & Staples Retailing	2,3%	2,2%
Semiconductors & Semiconductor Equipment	2,2%	2,5%
Commercial & Professional Services	2,1%	2,9%
Diversified Financials	2,1%	2,4%
Food Beverage & Tobacco	1,9%	1,7%
Retailing	1,8%	1,9%
Household & Personal Products	1,1%	1,3%
Gas Utilities	0,8%	0,5%
Hotels & Travel	0,7%	0,8%
Consumer Durables & Apparel	0,6%	0,8%
Oil, Gas & Consumable Fuels	0,5%	0,4%
Electric Utilities	0,4%	0,5%
Airlines	0,3%	0,4%
Construction Materials	0,3%	0,5%
Paper & Forest Products+ Containers & Packaging	0,2%	0,2%
Diversified Consumer Services	0,2%	0,2%
Restaurants	0,2%	0,3%
Renewable Energy	0,2%	0,1%
Electric Distribution & Transmission	0,0%	0,2%

Gedurende het jaar hebben in de gealloceerde percentages geen significante verschuivingen plaatsgevonden. Een deel van de verschuivingen is veroorzaakt door marktbevingen in 2022 waardoor met name energie-intensieve sectoren een zwaarder gewicht hebben gekregen in de index. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

6. In hoeverre waren de duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen#?

- Ja
  In fossiel gas
  In kernenergie
- Nee

Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ('klimaatmitigatie') en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

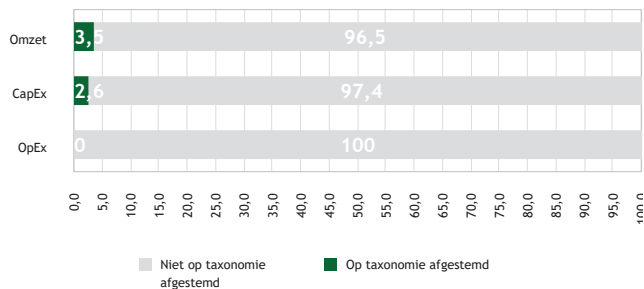
- de **omzet** die het aandeel van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeeft.
- de **kapitaaluitgaven** ('CapEx') die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bijvoorbeeld voor een transitie naar een groene economie.
- de **operationele uitgaven** ('OpEx') die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeven.

Om te bepalen of aan de EU-taxonomie wordt voldaan, bevatten de criteria voor **fossiel gas** emissie-grenswaarden en de omschakeling op hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** bevatten de criteria uitgebreide regels inzake veiligheid en afvalbeheer.

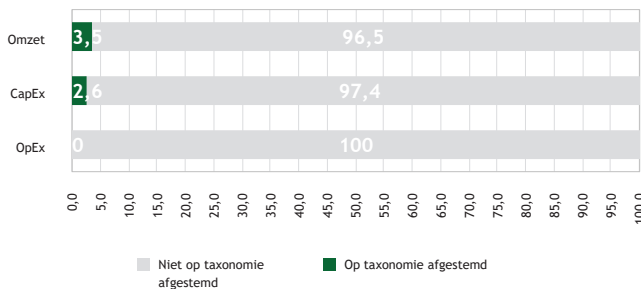
De twee onderstaande grafieken tonen in groen het minimumpercentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties* op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft de eerste grafiek de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties, terwijl de tweede grafiek alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.

Figuur 2 en 3: afstemming op EU Taxonomie
 Afstemming op taxonomie van beleggingen inclusief staatsobligaties*

Afstemming op taxonomie van beleggingen exclusief staatsobligaties*

* In deze grafieken omvatten 'staatsobligaties' alle blootstelling aan overheden.

Aangezien ondernemingen pas vanaf boekjaar 2022 dienen te rapporteren over de mate waarin hun activiteiten zijn afgestemd op de EU Taxonomie is nog niet alle informatie bekend en zijn al deze resultaten op basis van dataschattingen van een externe dataleverancier. De overeenstemming van beleggingen met de eisen van de EU Taxonomie is niet onderworpen aan een betrouwbaarheidsverklaring van de accountant of een toetsing door één of meer derden.

6.1. Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Facilerende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een ecologische doelstelling.

Transitieactiviteiten zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

3,5% van de omzet is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 0,3% faciliterende activiteiten en 0,6% transitieactiviteiten. 2,6% bestond uit zogenaamde 'eigen prestaties'. Deze laatste categorie omvat activiteiten die een significante bijdrage leveren aan de Taxonomiedoelen door hun eigen prestaties, zoals een economische activiteit die op een duurzame wijze wordt uitgevoerd.

2,6% van de kapitaaluitgaven (CapEx) is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 0,1% faciliterende activiteiten en 0,1% transitieactiviteiten. 2,4% bestond uit zogenaamde 'eigen prestaties'.

0% van de operationele uitgaven (OpEx) is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 0% faciliterende activiteiten en 0% transitieactiviteiten.

Deze percentages zijn zo laag vanwege gebrek aan gerapporteerde data. De verwachting is dat de percentages voor de volgende referentieperiode zullen stijgen, omdat Europese bedrijven vanaf 2023 verplicht zijn om hierover te rapporteren.

Deze cijfers zijn gebaseerd op dataschattingen van een externe dataleverancier.

6.2. Hoe verhield het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot het percentage tijdens eerdere referentieperiodes?

Er is geen vergelijking met eerdere referentieperiodes beschikbaar, aangezien dit de eerste keer is dat dit percentage wordt gerapporteerd.

7. Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op de EU-taxonomie waren afgestemd?

59% van de beleggingen in het Fonds hebben een positieve bijdrage aan de ecologische doelstellingen van het Fonds. Aangezien 3,5% is afgestemd op de EU-taxonomie, draagt 55,5% van de beleggingen bij aan de doelstellingen, ondanks dat deze zijn niet zijn afgestemd op de EU-taxonomie. Merk hier bij op dat slechts voor twee van de zes ecologische doelstellingen van de EU-Taxonomie reeds definities zijn bepaald.

8. Wat was het aandeel sociaal duurzame beleggingen?

66% van de beleggingen in het Fonds droegen positief bij aan de gemeenschappen waarin zij opereren, beheersten de sociale risico's en negatieve sociale effecten zoveel mogelijk of leverden een positieve bijdrage aan het welzijn van hun medewerkers door hun arbeidsbeleid en health & safety beleid. Merk op dat ondernemingen een bijdrage kunnen leveren aan meerdere doelen. Bijvoorbeeld ondernemingen die investeren in hernieuwbare energie maar die ook goed arbeidsbeleid en health & safety beleid hebben, kunnen een bijdrage leveren aan zowel een ecologisch als een sociaal doel.

9. Welke beleggingen zijn opgenomen in '#2 Overige'? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

Geen van de beleggingen in aandelen van ondernemingen valt onder de noemer '#2 Overige'. Ter afdekking van bepaalde risico's of voor het verzorgen van liquiditeit, belegde het Fonds in liquide middelen, derivaten en ETF's. Deze beleggingen waren immer tijdelijk van aard en werden zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk afgebouwd.

10. Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om aan de ecologische en/of sociale kenmerken te voldoen?

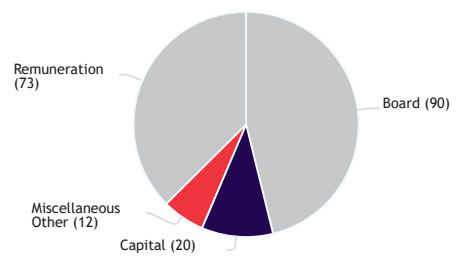
Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd (zie vraag 2 en onderliggende subvragen), is de basis van het ACTIAM Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen waarin ACTIAM belegt, moeten voldoen aan de ACTIAM Fundamentele Beleggingsbeginselen en geen negatieve bijdrage leveren aan de door ACTIAM geformuleerde duurzaamheidsdoelstellingen. Als blijkt dat ondernemingen hier niet aan voldoen, dan belegt ACTIAM niet in deze ondernemingen.

Tevens zijn in 2022 de grenzen zoals gehanteerd bij de beoordeling van ondernemingen opnieuw beoordeeld en aangescherpt. Zo is voor het gebruik van fossiele brandstoffen de maximum afhankelijkheid van kolen verlaagd, worden ondernemingen met grote klimaatrisico's strenger beoordeeld en worden financiële instellingen strenger beoordeeld op hun blootstelling aan investeringen in sectoren met hoge broeikasgasemissies. Ten slotte wordt voortaan beoordeeld of ondernemingen die betrokken zijn bij industriële veeteelt voldoende rekening houden met dierenwelzijn.

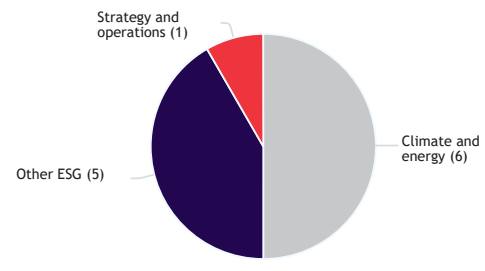
Daarnaast worden ondernemingen waarin wordt belegd, onder meer middels actief aandeelhouderschap en engagement, aangespoord om (meer) duurzaam te opereren en zich aan te passen aan de duurzaamheidstransities die momenteel gaande zijn.

Onderstaande grafieken geven inzicht in de verdeling van de bestuursvoorstellen waar ACTIAM tegen heeft gestemd en de gesteunde aandeelhoudersvoorstellen op onderwerp gedurende de referentieperiode (aantallen op jaarbasis) ten behoeve van het Fonds.

Figuur 4: Stemmen tegen bestuursvoorstellen per onderwerp

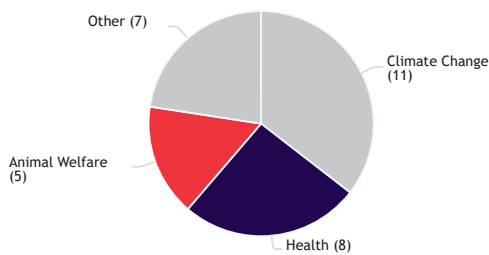

Figuur 5: Gesteunde aandeelhoudersvoorstellen per onderwerp

In onderstaande grafiek wordt inzicht gegeven in het aantal engagements van ACTIAM per onderwerp gedurende de referentieperiode ten behoeve van het fonds.

Figuur 6: Engagements per onderwerp

11. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Referentiebenchmarks zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product de ecologische of sociale kenmerken verwezenlijkt die dat product promoot.

Voor dit financiële product is geen specifieke index als referentiebenchmark aangewezen om te meten of het financiële product voldoet aan de ecologische of sociale kenmerken die het promoot. Derhalve is deze vraag, en daarmee ook onderstaande subvragen, niet van toepassing.

11.1. Waarin verschilt de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Niet van toepassing.

11.2. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd wat betreft de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de gepromote ecologische of sociale kenmerken?

Niet van toepassing.

11.3. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing.

11.4. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

Niet van toepassing.

